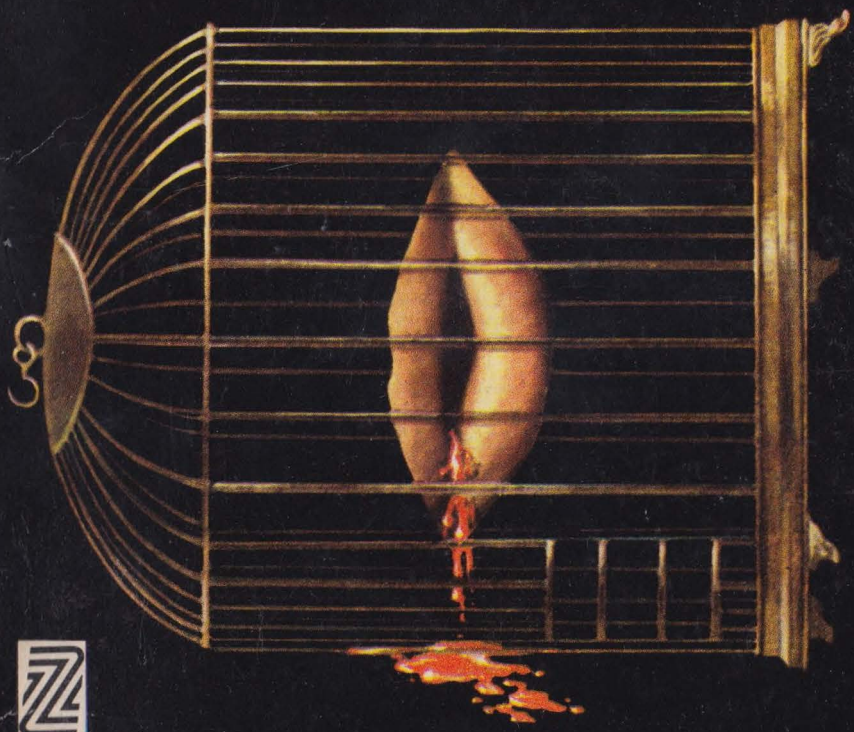
genelevde yas

İRFAN YALÇIN

genelevde yas / İRFAN YALÇIN

genelevde yas

roman

roman dizisi : 1

İRFAN YALÇIN

genelevde yas

YAYINLARI
Meşelik Sok. No: 20/1, Taksim - İstanbul

Yağmurdan göz gözü görmüyordu. İri iri yağıyordu. Pazar sabahı olduğundan kimsecikler yoktu kahvede. İlk Arap gelmiş camın yanına oturmuştu. Az sonra, gözlüklü, yaşlı biri daha geldi. Büyük masada bilardo oynamağa başladı kendi kendine. Arada bir, Arap'a göz atıyor: «Buyur, oynayalım» der gibi bir tavır takınıyordu. Oralı değildi Arap. Cama kırbaç gibi inen sinirli yağmura bakıyor, bir yandan da nargilesini tokurdatıyordu. Bahardı ama serindi ortalık. Yağmur daha da soğutmuştu havayı. Bilardo oynayan adam, dayanamayıp:

— Oynar mısın benimle bey? dedi Arap'a. Bir elli çekelim istersen?

— Cıkk..

İlgisiz bir tavırla camdan dışarı baktı Arap.

— Avans veririm istersen, dedi adam. Ben elli çekeyim, sen otuz beş!

Arap, nargileden bir nefes alıp:

— Acemi olduğumu nerden çıkardın benim? dedi sinirli bir gülümseyişle.

— Doğru, haklısın... Birisiyle oynamayı çok canım istiyor bugün de..

— Bilmiyorum... Bilsem, oynardım...

Kahve sahibi, kapıyı, camları bir bir açıyordu ki, iri kıyım bir polis girdi içeri. Bıyıkları sapsarı, fırça gibiydi. Soluk alıp verirken, bir açılıp bir kapanan koca koca burun delikleri vardı. Arap'ın yanında durmuştu tam.

— Kim buranın garsonu? diye bağırdı ortalığa. Hakkı diye biri varmış burda!

Garson masaya oturmuş, bir şeyler atıştırıyordu. Korka korka ayağa kalkıp bir patronuna baktı, bir Arap'a. Suçlu bir görünüşü vardı. Polis:

— Sen misin Hakkı, lan? diye kükredi.

İncecik bir ses:

— Benim, dedi.

Oldukça iri yapılıydı garson. Polis kadar vardı nerdeyse. Köşeli köşeliydi vücudu. Sırf kemikten yapılmışa benziyordu. Polis:

— Gel yanıma! diye bağırdı.

Garson, isteksiz, ürkek adımlarla yürüyüp, polisin önünde durdu. Vücudu ufalmış, tir tir titriyordu. Büyük masada bilardo oynayan gözlüklü adam, ıstakayı falan bırakmış, kalakalmıştı öyle. Kahve sahibi, saygılı bir sesle:

— Noldu, memur bey, bir emriniz mi var? dedi.

Kahvecinin yüzüne bakmadı bile polis. Söyleneni duymamış bir tavırla, garsonun saçlarına yapışıverdi kaşla göz arasında. Şöyle bir döndürüp vurdu yere. Yüzükoyun kapaklandı garson. Sonra bi da saldırdı polis. Avını belinden kavrayıp bir kütük parçasını kaldırır gibi kaldırdı havaya. Koca yumruklarıyla dan

dun girişti. Garsonun suratında tek iz yoktu gelgelelim. Ne bir kan, ne bir morluk...

Gözlüklü adam, tâ çay ocağının önüne kaçmış, olanları ordan gözlüyordu. Durmadan yutkunuyor, sağına soluna bakıyordu ürkek ürkek. Polis, yumruk atmaktan çok, garsonu saçlarından tutuyor, fır fır döndürüp bırakıveriyordu sonra. Her keresinde bir başka yere kapaklanıyordu garson. Kâh bir masanın, kâh bir sandalyenin altına... Herşeyleri gümbür gümbür yıkıyordu, düşerken. Avuçları saçla dolan polis, ellerini şöyle bir silkiyor, tutam tutam dökülen saçlara bakıyor, «Ben adamı böyle yaparım işte» der gibi bir tavır takınıyordu. Tekmeyle girişti bir ara:

— Arabayı soyarsın, ha? Arabayı soyarsın, ha? dedi dişlerinin arasından.

Kapının önünde, orta boylu, balık etinde, güzelce bir kadın belirdi bu sıra. «Neden elinden almıyorsunuz?» dercesine, bir Arap'a bir kahve sahibine bakıyordu. Sonra birden koşup polisin ellerine sarıldı:

— Yapma abi, vurma nolur, nolursun!

Polis, garsonu bırakmış, kadına bakıyordu dik dik. Fısıldar gibi:

— Kimsin sen be? diye inledi.

Hırsını alamamış bir hali vardı. Arap'a, kahve sahibine, ocağın önünde duran gözlüklüye baktı tek tek. Açıklamak zorundaymış gibi:

— Araba soymuş bu orospu çocuğu! dedi.

Sonra garsona dönüp:

— Yürü benimle, puştt! diye bağırdı.

Üstü başı paramparçaydı garsonun. Dizleri görünüyordu pantalonundan. Ceketinin yakası beline inmişti. Gözlerinin içi, zavallılık, şaşkınlık, suçlulukla doluydu. Bakamıyordu kimseye. Kendi önde, polis arkada, çıktılar kapıdan. Çıkarken, bir yumruk daha ya-

pıştırdı ensesine polis. Gözlüklü adam, garsonu polisin elinden alan kadına yaklaşarak:

— Aferin yani size bayancığım, dedi.

Kadın, utanmış gibi boynunu büküp, bir süre durdu öyle. Sonra çıktı gitti. Kahvecinin suratı allak bullaktı. Ne diyeceğini bilemiyor, kafasını bi o yana, bi bu yana sallıyordu.

Gözlüklü, durmadan:

— Taşaklı karı, helal olsun yani, deyip duruyordu kendi kendine.

Arap, kahveciye:

— Kim bu kadın? diye sordu. Tanıyor musun?

Kahveci, uykuda konuşur gibi:

— Yukarı sokakta çalışıyor galiba, dedi. Sermaye...

— Melek gibi bi şey bu be... Orospuya, morospuya benzediği yok hiç...

Arap, nargilesini bırakıp dışarı fırladı. Koşuyordu adeta. Yokuşun başında yetişti kadına. On, on beş adım geriden yürüyordu. Kalçaları dolgunca, bacakları çok düzgündü kadının. Tek kusuru, biraz kısa olan boynuydu. Beyaz bir eteklik giymişti üstüne. Güneş önden vurdukça, orası burası belli oluyordu. Şeker pembesi gömleğinin yakaları, ince yün blûzunun üstünde bir yelpaze gibi açılmıştı. Sağa sapıp dar sokağa daldı. Sağına soluna bakınarak 14 numaraya girdi çabuk çabuk. Arap, kapının önündeki kalabalığı hafifçe aralayıp mamayla konuşan kadına baktı bir süre.

Üç dört gün sonra bi da gitti 14 numaraya Arap. Kapıdan girer girmez, garsonu polisin elinden almaya çalışan kadını tanıdı. «Çıkalım» dedi başıyla. «Üç numaralı oda» dedi kadın. Arap çıktı. Kirli bir odaydı. Tek karyola vardı topu topu. Sandalye bile yoktu. Du-

varlar bomboştu. Sıkı sıkı kapatılmıştı perdeleri. Küçücük odanın kararmış duvarlarından pislik sızıyor gibiydi. Yıllardır boyanmamıştı belli ki. Bi kaç dakka sonra geldi kadın. Gülümseyerek:

— Para önce, dedi.

Arap, cebinden çıkarıp, uzattı. Kapının aralığından birini çağırıp «Al» dedi kadın.

— Yeni mi geldin sen?

— Yeni.. Bir ay oluyor..

— Adın?

— Yaprak..

— Nerden geldin?

Başını eğip bir süre durdu öyle. Düşünüyordu.

— Bilmiyorsun galiba nerden geldiğini?

Karşılık vermedi. Nice sonra:

— Soyunsana, dedi Arap'a.

Arap, yedi yıldır birlikte yaşadığı, 2 numarada çalışan Zargana'nın ölümünden bir kaç ay önce, böyle tanımıştı Yaprak'ı ilk.

*
**

Zargana'yı Arap getirmişti Mersin'den İstanbul'a. Gelir gelmez küçük bir ev kiralamışlardı genelev sokağının altında. O günler bile yaşlıydı Zargana. Kırkını çoktan aşmıştı. Hastalığı vardı üstelik. Durmadan karnı ağrır, ağrı başladı mı, dört dönerdi olduğu yerde. Korkusundan doktora da gidemez, «Kanser der, gidersem,» derdi. İlk yıllar kötü sayılmazdı işi. Günde, on, on beş marka işlediği oluyordu. Sonra sonra, güçten kuvvetten düşüp, iğne ipliğe döndü. Günde iki üç marka zor işlemeğe başladı. Baktı ki ekmek kaçıyor, «komple» olup arkadan vermeğe başladı. Ossaat arttı müşterisi tabi. Adı «komple karı» ya çıktı orospular arasında ne ki. Komple karı aşağı, komple karı yukarı! Aldırdığı yoktu ama hiç. İşinin olmasına, ekmek parasına bakıyordu o. «Kocam» diyor başka demiyordu Arap'a. Övünüyordu onunla. Kafayı çekti mi, «Bırakma beni Arap, senden gayrı kimsem yok» diye ağlıyordu.

— Bırakmam, diyordu Arap. Kimse bakmadı senin baktığın kadar bana!

Gözleri ışıl ışıl oluyor, sonra bir bulut kaplıyordu yüzünü Zargana'nın:

— Ben bilmem mi? Bırakacaksın.. Kocadım artık! diye inliyordu. Para pul kazanamıyorum artık!

Para pul kazanamıyan Zargana, para pul kazanamayan yaşlı bir orospunun, orospu bezi yıkamaktan başka yapacağı bir şey olmadığını biliyordu. Bazı bazı kafasına vuruyor:

— Nah gidi salak kafa, boşuna harcadın yılları! diye dövünüyordu. Ona buna yedirdin olanca paranı...

Arap'ın en sinir olduğu bu gibi sözlerdi. Deliye dönerdi Zargana böyle konuştu mu. Kalkar döverdi. Ağzından burnundan kanlar gelirdi Zargana'nın. «Döv, döv, öldür beni» diye ağlardı. Böyle der demez, Arap dövmeyi bırakır, boynuna sarılırdı onun. Yüzünü, saçlarını, ayaklarını bile öperdi bazı. İnanılmaz bir pişmanlık duygusuna kapılırdı. Zargana yüklenirdi bu sefer. Ağzına geleni söyler, saçını başını yolardı Arap'ın:

— Delisin sen, senin kafanda bir şeyler var, diye bağırırdı.

Arap, korkmuş bir çocuk gibi Zargana'nın kucağına sokulur, tirtir titrer:

— Sen de bana vur, al öcünü, diye inlerdi kendi kendine.

Çok ileri gidemezdi Zargana. Korkardı. «Tepesi atar, bıçaklayıverir beni» diye düşünürdü. Bıçak atmada çok ustaydı Arap. Bilmeyen yoktu bunu o sokakta. «Sustalıyı giydirmek» diyordu kendi buna.

Zargana saçlarını tarıyordu aynanın karşısında.

Odanın kapısından çıkan Arap'ı:

— Hele baksana lan Arap! diye çağırdı.

— Buyur anam!

Bir süre bakıştılar karşılıklı.

— De hele, konuş!

— Beni geberecek falan sanma, tamam mı? Kedi gibi yedi canlıyımdır ben.. Kolay kolay mortayı çekmem öyle...

— Noldu ki bre?

— 14 numarada bir kıza askıntı olmuşsun.. Parasını yiyormuşsun.. Karın o mu, ben miyim?

— Sen!

— Puştluk etme Arap.. Madik atma bana. Benim kocam benden başkasının kocası olmaz... Tamam mı? Hani durup durup, ben bazıları gibi orospu ağası değilim, kimi seversem onunla yaşarım, derdin...

— Doğru...

— Ya bu boku nasıl yedin peki?

— Senin için.

— Benim için mi?

— Elbet...

— Orospu çocuğu... puştt...

Arap sedire oturup delirmiş gibi gülmeğe başladı. Boğulacaktı sanki. Gülmemek için kendini zor tutuyor bir hali vardı Zargana'nın da. Bir ara:

— Dellendin gene puştt! dedi. Dellendin gene...

Arap gülmesini bıçak gibi kesip:

— İnan öyle, dedi. Açlıktan geberecek değiliz ya ikimiz de.. İşi iyi.. Çok iyi...

— Gidip gördüm. Fena parça değil... Arap?

— Konuş!

— Mertlik mi bu senin yaptığın yani şimdi? Ben varken başkasına...

— Zargana?

— Zargana deme bana, yılan balığı de.. Ne kadar benziyorum yılan balığına, de mi? Çok mu kötüledim?

— Çok...

— Ölecem mi dersin?

— Ölecen.. Ölecen orospu.. Zargana?

— Konuş puştt... Konuş...

— Unutturdun ne diyeceğimi lan.. Hadi eyvallah..

Zargana, Arap'ın arkasından şaşkın şaşkın bakakaldı:

— Geberrr!

14 Numaranın maması belli etmiyordu ama, ifrit kesiliyordu Arap'a. Karasultan'dı adı. Çalıştırdığı kızlar kendini sevmezdi pek. Yüzü yara izi içindeydi. Gülmekten iğrenir gibiydi nedense. Habire dişlerini karıştırır, çıkardıklarını parmağıyla oraya buraya fırlatırdı.

— İşi olmayanlar yallah! diye bağırırdı durup dururken. Diline yer etmişti bu. Bazan, müşteri yokken bile bağırdığı olurdu böyle. Gülüşürdü kızlar. «Üşüttün gene anne!» derlerdi.

Arap, sobanın yanındaki sedire oturmuş, gözünü ayırmıyordu Karasultan'dan. «Orospuluk yaparken de böyle çirkin miydi acaba?» diye düşünüyordu. Katıla katıla gülmeğe başladı bu sıra Karasultan. Ağzı karanlık bir mağara gibi açılmıştı. Durmadan:

— Osurdu, osurdu, diyordu.

Neptun:

— Kim anne? diye sordu.

— Artemis..

Artemis de gülüyordu. Karasultan'ın yüzü eskisi gibi oldu yine. Takma dişlerini ağzında bi kaç boy şakırdatıp, kapının deliğinden içeri bakanlara koca bir «Ohaa» çekti. Sonra Arap'a dönüp, gülümseyerek:

— Yaprak kaçıncı, Arap hazretleri? dedi.

Arap duymamış gibiydi. Karşılık vermedi. Neptun hâlâ gülüyordu:

— İlahi Artemis.. İlahi..

— Ne var yani kız, dedi Artemis. İçimde duracağına, dışımda dursun!

Neptun'un yanındaki sandalyede oturan kız da gülmeğe başladı. Çatlıyacaktı adeta. Karasultan gözünü ayırmıyordu Arap'tan.

— Sana söylüyorum Arap, Yaprak kaçıncı?

— Sultan?

— Zırla!

— Seni gırtlaklasam, kaç yıl yerim dersin?

— İpe gidersin doğru..

Arap çirkin çirkin güldü:

— Hadi ordan lan.. İki leşim var benim, topu topu sekiz yıl yattım kodeste. Senin için mi sallandıracaklar sanki beni...

— İki leşe sekiz yıl.. Atıyorsun Arap..

— İlkinde, özümüzü savunduk tabi.. Yemedik gün..

— Arap?

— Hıı?

— Hapın var mı lan? Ölecem valla..

— Hapsızlıktan mı?

— Bu sabah bi nöbet geldi, şaşarsın.. Tirtir titredim.. Kızlar da korktu.. Sıtma tutmuş gibi sanki..

Bahar:

— Güneşin aramadığı eczane kalmadı, dedi. Yok oğlu, yok.. Kökü kurumuş meretin..

Bu sıra, 14 numaranın oğlanı Güneş girdi kapıdan. Bahar:

— Puştt, lafının üstüne geldin tam! diye bağırdı, amma puştsun valla!

Güneş, cebinden çıkardığı kutuyu Karasultan'a uzatmış:

— Elli lira verdim vallahi tamıtamına! diyordu. Aramaktan popom terledi...

Karasultan, ağzına iki hap atıp, kuru kuru yuttu. Arap, ayağa kalkmış, sağına soluna bakıyor, canı bir şeye sıkılmış gibi duruyordu. Sonunda, Karasultan'a:

— Yaprak'a gelince söyle, beni akşam beklesin, dedi.

— Unuturum ben...

Arap sert sert bakınca:

— Tamam, tamam, söyleriz, dedi. Sen git... Cehenneme kadar yolun var..

Arap çıktı. Bahar:

— Şu Arap'tan herkes gibi ben de korkuyorum valla! diye söylendi. O gelince bütün neşem kaçıyor doğrusu. Biri çıkıp ta vuramıyor iti.. Şimdi de Yaprak'a askıntı oldu. Öyle bir kaz ki, yol baba yol... Gık bile demez...

Karasultan, sayıklar gibi:

— Allah çıksa karşısına, gözünün yaşına bakmaz, dedi. Haklar hemen.. Ne olduğunu ben bilirim o puştun.. Öff be, iş mişte yok bugün hiç... Milletin s....i de mi kalkmaz olmuş ne?

Neptun bir şey homurdandıysa da, anlaşılmadı. Artemis:

— Ne dedin, Neptun, kız? dedi.

— Hiç.. Bi bok demedim... Ne diycem?

Neptun da ifrit oluyordu Arap'a. Yalnız ona değil, 14 numaradaki kızların bütün «yiyici»lerine. «A..... bitleri» diyordu. Zerre pervası yoktu. Kim olursa olsun, «A.... bitini» yapıştırıyordu hemen. Yiyicisi gelen kız, «kocacığım, kocacığım» diye ortalıkta fır döndükçe, ne yapacağını, ne edeceğini bilemez oluyor, «beyinsiz orospular!» diye söyleniyordu kendi kendine. İçlerinde en okumuşu oydu. Orta birden ayrılmıştı. Güneş'e «Akşam» aldırıyordu her gün. Çetin Altan delisiydi. Adı komüniste çıkmıştı bu yüzden. «Nolacak, komünistim, var mı bi diyeceğiniz?» diye bağırıyordu, «İt mi besliycem sizin gibi yani?».

Arap, 14 numaraya döndüğünde akşamın dokuzunu geçiyordu saat. Sırılsıklam olmuştu yağmurdan. Saçlarından, yüzünden sular akıyordu. Güleç bir çehreyle:

— Yaprak nerde? dedi, Karasultan'a.

Karasultan şaşırmış gibi baktı Arap'a.

— Unuttum valla söylemeğe lan Arap, dedi. Tühh.. Az önce çıktı o da.. Yağmur başlamamıştı daha...

Arap, başını kuruladığı mendili parça parça edip, Karasultan'ın suratına fırlattı.

— Ağzına sıçayım senin emi, orospu eskisi!

Çıktı gitti. Önce bir şey demedi Karasultan. Sonra:

— Cartt kaba kağıt, dedi. Uşağı var sanki burda dümbüğün... Hıyar tarlası...

Neptun, külotunu çekerek:

— Şu heriflerinki kabadayılık gösterisinden, göz korkutmaktan başka bir şeyse s.....ler beni de yani! dedi.

Bahar gülerek:

— Öyle yapıyorlar zati bitanem, meraklanma sen! dedi.

Neptun, Bahar'ın dediğini duymamış gibiydi:

— Yok falancayı şişlemiş, yok filancayı dövmüş.. Polise bıçak atmış... Uydur uydur söyle... Aslı varsa ibneyim be! Nah şu Arap işte.. İki yıldır şurdayım, kime ne yapmış? Var mı yok mu, deliliğe vurmak işi. Mendil yırtıp annenin suratına fırlatıyor... Erkeklikmiş bu da...

Karasultan:

— Dediğin gibi değil civanım, dedi. Öyle puşttur ki o, aklın durur. Gözümün önünde bıçakladı polisin birini bu... Yıllar önce... Sen daha yenisin de, bilmiyorsun... Nelerini gördüm bu meslekte ben.. Ama bu bambaşka.. Tam deli bu... Zır deli... Kabadayı mabadayı değil bak, tımarhanelik deli...

— Para delisi... Deliyse, orospu parası yemese ya... Para kazanıp, yedirse ya ona buna..

— Deli dediysek, o kadar da değil be...

Hep birden gülüştüler.

Yaprak'ın ağzı var dili yok gibiydi. Konuşmazdı hiç. Sordun mu karşılık verirdi. Tanımayan, bilmeyen, orospu olabileceğine zerre inanmazdı. Çiçeğe, bir de kuşlara tutkundu. İncik, boncuk gibi şeylere bayılıyordu. Gümüş yüzük, gümüş kolyelerle doluydu eli boynu. İsteyene verirdi hemen. Kızlardan biri: «Bileziğin ne güzel, kız Yaprak» demeye görsün, çıkarır, uzatırdı. Zorlardı alması için. Eli çok açıktı.

Sedirin ucuna oturmuş, Necmi'nin getirdiği gümüş bir kolyeyle oynuyordu Yaprak. Necmi yanındaydı hemen.

— Beğendin mi?

— Çoook..

Aşağı yukarı her gün uğrardı Necmi 14 numaraya. Yaprak'ı görmeden gitmezdi. Eli dolu gelirdi hep. Getirdiğini Yaprak'a uzatır, sevindi mi sevinmedi mi diye yüzünü incelerdi. Yaprak gülümser gülümsemez, o da gülümserdi. 14 numaradaki kızlar: «Gool» diye ba-

ğırırlardı bu an. Ne Yaprak'tan, ne Necmi'den bu «Gool» e en küçük bir tepki gelmez, onları kendi dünyalarından çıkarıp alamazdı.

— Taksana boynuna!

— Sonra takarım, evde...

— Şimdi tak.. Nasıl olacak, bakalım?

Necmi'nin 14 numaradaki adı «Kuş»tu. Mualla takmıştı bunu. Yaprak'ı beklerken, tünemiş kuşlar gibi otururdu sedirin üstünde. Hiç kımıldamaz, bir noktaya bakardı hep. Yaprak'ı görür görmez ne yapacağını bilemez, ayağa kalkar, oturur, yine kalkardı. Gülüşe gülüşe bi kalırdı kızlar. Karasultan; «Karasevdalıyım... karasevdalı» diye bir türkü tuttururdu kendi kendine.

— Sinemaya gidelim mi Yaprak?

— Ne zaman?

— Bu akşam..

— Arap...

Necmi kapıdan yana bakınca Arap'ı gördü. Kıpırdadı yerinde. Arap, onları hiç görmemiş gibi Karasultan'ın yanına oturdu. Usulca:

— Yaprak'ın hesabından bi beş yüz kağıt uzat bana, bayan moruk, dedi.

— Moruk anan! Erkeksin sen de, de mi?

— Nolmuş?

— Nolacak daha, elin oğlu senin aftosunla aşna fişna yapıyor gözünün önünde, gık demiyorsun..

— Demem... Para gelsin de bana, gık da demem, cık da.. Zengin uşak o... Yaprak onu söğüşlüyor, ben de Yaprak'ı... İzin verdim ikisine de... Kuşa dedim ki geçende, «Her şey var, Yaprak'ı burdan çıkarmak yok, bak..» dedim. «Kendi ciğerini yediririm yoksa sana..» dedim...

— Para için kendini bile düzdürürsün sen!

Arap bıçak gibi gülümsedi.

— İyi para olursa, o da olur, dedi. Her şey parayla bitiyor bu zamanda çünkü... Uzatsana beş yüz papeli, düdük...

Karasultan koynundan çıkardığı, koca, meşin cüzdanın içinden bir beş yüzlük çekip Arap'a uzattı:

— Haram olsun... Al...

— Bin yazma hesaba, ha?

— Paşa gönlüm kaça derse, onu yazarım! Sana söğüşlemek helal de, bize haram mı?

Arap, ayağa kalktı. Yaprak'la Necmi'yi bir süre alaylı alaylı süzdükten sonra:

— Evcilik mi oynuyorsunuz? diye sordu. Uslu uslu oynayın ama.. Yaramazlık yapmayın sakın...

Kapıdan çıkarken, Nil'le Bahar'a bakıp, gülerek:

— Allah belanı versin Sultancığım, dedi.

— Bela kendi başında patlasın inşallah, orospu sülüğü...

*
**

Arap, çokluk Yaprak'ın evinde kalıyor, Zargana'yla ilgilenmiyordu artık. On beş gündür yanına uğramamış, bir gece olsun koynunda yatmamıştı. Arap bir akşam Zargana'nın evine geldiğinde karyolada yatıyor buldu onu. Hasta mısın falan demesine kalmadı, yanı başında duran masa saatini kütt diye fırlattı Zargana. Kendini yana zor attı Arap. Saat paramparça oldu. Kafasını yorgana sokup, hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı Zargana. Susmak bilmiyordu.

— Zargana! Zargana! Hasta mısın, lan?

Zargana başını yorgandan çıkardı, kusacak gibi baktı Arap'a.

— Hasta mısın, telli turnam? Söyle!

Yataktan fırlayıp Arap'ın üstüne koştu. Ellerinden tuttu Arap:

— Dur lan, dur.. Camlara basarsın, ayağın kesilir..

Soluk soluğa kalmıştı Zargana. Olduğu yere çöküp başını ellerinin arasına aldı. İnler gibi:

— Günlerdir hangi cehennemdeydin, puştt? diye sordu. Bileziği de sattın benim, ha? Onu da verdin kumara?

Ağzına geleni söylüyor, sayıp sövüyordu. Bir ara:

— Hortlak gibi olacak benim sonum da! diye ağlamağa başladı.

«Hortlak» genelev sokağının dilencisiydi. Başka yerde dilenmezdi hiç. Eski, düşmüş bir orospuydu. Sabah akşam, mavi ispirto içer, sızar kalırdı. Sidik kokusundan varılmazdı yanına. «Kızlar» ellerinden geldiğince yardım ederler, entari, don falan verirlerdi. Ama «Hortlak»ın dış görünüşünde en ufak bir değişiklik olmazdı. Kendine ne verilirse verilsin mavi ispirtoya dönüşürdü hemen. Durmadan izmarit toplar, iki iki içerdi. Kışın bile yırtık çorapla dolaşırdı sokakta. Çişi geldi mi, olduğu yere işerdi çömelip. Utandığı falan yoktu. Kızlardan bazıları ona acır, bazıları ifrit kesilirdi. Acıyanlar, para tutanlar, yarınına güvenenlerdi daha çok. Kızanlar tersiydi: Parası pulu olmayanlar, sıfırı tüketmişler... Sonlarını onda görüyorlardı belli ki. Zargana'da böyleydi. Çok kızardı Hortlak'a. «Geberemedi gitti, pis orospu!» derdi, durmadan. Onu gördükten sonra, yüzü daha bir sararır gibi olur, boş boş bakardı öyle. Ağzını bıçak açmazdı.

Arap:

— Alacağım bileziğini, meraklanma hele! dedi.

İki kat olup gülmeğe başladı Zargana. Sonra karnı mı sancıdı ne, sustu. Gülemezdi çok. Orasına burasına sancılar saplanırdı hemen. «Cam kırığı yutmuşum sanki!» derdi.

— Kandır bakalım... Yıllardır kandır... Bulduu salak bir orospu nasıl olsa... Mangır mı istemeğe gel-

din yoksa yine? Nahh... Buraya bak, buraya!

Arap bakmıyordu. Zargana, «Nah, nah» deyip habire yumruğunu şaklatıyor, «Senin deliliğinden falan korkmuyorum artık» diye söyleniyordu. «Öldüreceğinden falan korkmuyorum.. Ölsem nolur sanki? Gebersem nolur? Böyle yaşayacağıma, gebereyim daha iyi... Puştt.. Koca puştt..»

Zargana yorulmuştu. Kendi kendine konuşur gibi mırıldanıyordu:

— Yedirmiycem kendimi sana artık.. Sen olmasaydın milyoner olurdum ben...

Arap güldü.

— Bütün verdiklerim haram olsun, emi? Gözüne dizine dursun! Üç gündür geberiyorum hastalıktan, adımını atmadın yanıma..

— Çağırayım mı doktor?

— Var mı paran?

— Yok.

— Nasıl çağıracan peki?

— Bulurum bi yerden..

— Arap?

— Höykür!

— Seviyor musun beni lan?

— Elbet.

— Doğru de, puşşt!

— Valla doğru.

— İnanmam sana.

— Valla.

— Seviyorum de doğru dürüst.. Yarım ağızla değil öyle.. Çok hastayını..

— Seviyorum Zargana'cığım..

— Alay etme.. Bi da de.. Bikaç kere de!

— Seviyorum seni kart orospu!

— Kart orospu anan!

— Filim mi çevirtecen bana?

— Çok hastayım Arap.. Yarın gidecem ama yine de.

— Ne zaman?

— Yarın.

— İyileşmezsen ya?

— Olsun, gidicem yine de.. Para pul suyunu çekti hep.. Arap?

— Söyle Zargana'cığım...

— Alayına sıçarım bak..

— Söyle dedik.. Aç gaganı..

— Yüz lira versem çağırır mısın doktor? Ha?

— Var mı yüz liran?

— İki yüz liram var.. Harbi ama, söz.. Alıp gitmiycen.. Voltanı alıp dönmeyecen günler sonra.. Anasını s.... mi yalan söyleyenin?

Söz Zargana... Puştluk yok... Valla..

Kimsenin çözemediğini kendi çözmüşcesine bir gülümseme yayıldı Zargana'nın yüzüne:

— Sen getir hele doktoru, veririz parasını burda, dedi.

— Taksi ister o inek! Yürür mü enayi gibi? Sen, ben mi sandın?

— Şöför de gelince alsın parasını!

— Güvenemiyorsun bana demek?

— Güvenemiyorum Arap, güvenemiyorum sana! Haksız mıyım lan? Arap?

— Ne be? Ne var?

— Sevmiyorsun beni lan! Bit kadar sevmiyorsun!

Arap gülmeğe başladı. Zargana da gülüyordu.

— Bok mu var gülecek?

— Sen niye gülüyorsun peki?

— Sinirimden ben!

— Ben de öyle.

Zargana bir yerlerden para bulup Arap'a verdi. Verirken elleri titriyordu. «Nasıl çalışır yarın bu?» diye düşündü Arap.

— Doktor getirmezsen Arap?

— Arap olayım!

Yağmurlu bir akşamdı. Kimsecikler yoktu sokakta. Necmi 14 numaraya girdiğinde, daha da artmıştı yağmur. Mualla'yla Artemis vardı salonda yalnız. Necmi, «selamünaleyküm» deyip, oturdu. Tek karşılık veren olmadı. Karasultan «ohaa» çekti yalnız, o kadar. Bu onun herkese yaptığı bir şeydi. Kapıdan kim girerse girsin, uzun bir «ohaa» çekmeden edemezdi. Az sonra, kendine ressam süsü veren, 14 numarada herkesin yıllardır tanıdığı papyonlu, yaşlı adam da geldi. 14 numaraya sık sık uğrar, kızlara türlü şaklabanlıklar yapardı. Altı rozetle dolaşırdı hep: Ceketinin yakasında üç, pardüsüsünün yakasında üç. Rozetleri yanyana iliştirirdi. Önüne gelene onları gösterir, hangisinin hangi yüksek okulun olduğunu anlatırdı uzun uzun.

Karasultan ona da bir «ohaa» çekmişti kapıdan girerken.

— Teşekkür ederim, dedi Ressam. İltifat ediyorsunuz.. Şımartıyorsunuz beni.. Nasılsınız amfendi?

— S....r lan! dedi Karasultan.

— Mersi.

— Bi şey değil!

Mualla, Ressamın kucağına oturup, «Hoş geldin kocacığım» dedi. «Resmimi yapacaktın hani?»

— Eve gel de, yapıyım! Çıplanacan ama... Nü...

— Mü mü?

— Nüü...

— O da neymiş be? Nüü.. Nüüü... Üürrüüüü...

— Çırılçıplak yani.

— Kart zampara seni!

Mualla, Ressamın kafasına bir şaplak indirdi. İkisi de katıla katıla gülmeğe başladılar.

— Bi da, bi da, diyordu Ressam, çok hoş oluyor.

Mualla durmadan yapıştırıyordu.

— Yeter! dedi Ressam bir ara. Serseme çevirdin kafamı.

Bu sıra, Artemis, Ressamın arkasına dolanmış, ensesini gıdıklıyordu durmadan. Ressam:

— Gel, gel, sen de gel kucağıma, diyordu Artemis'e.

— Ben de geliyim mi? dedi Karasultan.

— Gel, gel, valla gel.. En kral günüm bugün benim.. Herkes gelsin..

— Noldu ki lan?

— İki yıl önce karım ölmüştü bugün.. Hah, hah, hah.. Hayır, ölmemişti, gebermişti...

Ressam, Mualla'yı kucağından itip:

— Ne güzel adlarınız var sizin böyle be? dedi. Hiç düşünmemiştim şimdiye kadar... Mualla... Artemis... Bahar... Nil... Hah, hah, hah, ha... Sahici adlarınız neydi, onları diyin bakalım?.. Artemis?

— Ne var koca dümbük?

— Kezban'dı seninki, değil mi?

— Ananın adı Kezban senin! Halis, muhlis Artemis'im ben!

— Fadime'ydi belki de!

Ressam, birden ayağa kalkıp şıkır şıkır oynamağa başladı. Radyoda oyun havası gibi bir şey çalıyordu. O, oynadıkça, Mualla: «Oh, oh» diyor, basıyordu kahkahayı. Bir ara Artemis de kalktı. Hem oynuyor, hem Ressamın kıçını parmaklıyordu. Karasultan:

— İyi azdınız, gavurun dölleri! diye bağırdı. Oturun lan, dingonun ahırı mı bura?

Kimsenin oturduğu yoktu. Karasultan radyoyu kapatınca, Ressamla Artemis bağıra bağıra güldüler. İkisinin de kolları havada kalmıştı. Duruyorlardı öyle. Necmi de gülüyordu kendinden geçmişcesine. Ressam, yeni görmüş gibi, Necmi'ye uzun uzun bakıp, yerine otururken:

— Sen de mi burdaydın yahu, Kuş? diye bağırdı.

Artemis, yavaşça:

— Hadi şunu işlet te, kafayı bulalım az, dedi.

Ressam boğazını temizler gibi bir iki boy öksürdükten sonra:

— Gel bakalım şöyle, konuşalım seninle, dedi. Çoktandır görüştüğümüz yoktu... Yaprak gelmiyecek bugün galiba...

— Gelecek.. Sinemaya gitti Bahar'la..

— Gelsene yahu... Sesini duyamıyorum yağmurun şakırtısından...

— İyi bura..

— Çok mu seviyorsun Yaprak'ı, Kuş? Pardon Necmi.. Necmi'ydi değil mi adın?

— Necmi...

— Çok seviyorsun, ha?

— .....

— Ya Arap kafayı üşütür de boğazlarsa seni bir gün?

— .....

— Necmi arkadaş?

— Hıı?

— Neden karşılık vermiyorsun sorduklarıma?

— Kaçıncı bu?

— Çok mu sorduk yani kuş efendi?

— .....

— Memleket Akşehir'di değil mi senin? İçinden mi, dışından mı?

— .....

— Oooo, sen de hiç adam yerine komuyorsun ama bizi.. Eşek osuruyor sanki burda?

Necmi, saygılı saygılı gülümsüyor, kapı açıldıkça telaşlı gözlerle kim geldiğine bakıyordu.

— Kaça kadar okumuştun, Necmi?

— Boş ver!

— Orta ikiden ayrılmıştın, tamam...

Ressam, yanında oturan Mualla'ya:

— Allahım şunun haline bak sen, diye fısıldadı.. Minyatürlerde molla tipleri olur ya hani, aynısı.. Şu badem bıyıklarına bak bir, bizim kedininkiler ondan güzel..

— Yavaş konuş be... İşitiyor..

— Nolacak işitse be? Madem yüz vermiyor bize bugün, ben de böyle konuşurum...

— Dalga geçtiğini anlamayacak kadar andavallı değil o! Bakma öyle göründüğüne!

Ressam, Necmi'ye bakıp bakıp:

— Tipe bak, tipe, diye söyleniyordu. Paranın gözü yok ki hiç.. Bize geleceğine ona gitmiş. Şu uyuza.. Duruşa bak hele, duruşa... Hafız yamağı tıpkı.. Halı tüccarı mıymış babası, ha?

— Duyuyor dedik be! Yavaş konuşsana..

Ressam, karnına pat pat vurup:

— Necmi? diye bağırdı yine.

— .....

— Konuşsana yahu, dilini mi yuttun? Oh olsun.. Yaprak gelmeyecek bugün işte...

Necmi heyecanlanır gibi oldu oturduğu yerde. Bir iki kıpırdanıp:

— Sinemaya gitti canım, dedi.. Bahar'la gitti... gelecek..

Koca bir kahkaha attı Ressam:

— Dilini yiyim senin ben.. Ne güzel dil kırıyorsun öyle.. Yeni mi öğrendin bu dil kırmaları da? Haa, Kuş? Yeni mi öğrendin? Nolur bi da şöyle şu az önce söylediklerini.. Nasıldı bakıyım? Ha, nasıldı?

Ressam, Necmi sedirde nasıl duruyorsa öyle durup, sesini onun sesine benzeterek:

- Sinemaya gitti canım... Bahar'la gitti.. Gelecek... dedi.

Artemis'le Mualla, katıla katıla gülerken, Karasultan kapının deliğinden birisiyle tartışıyordu kızgın kızgın. Bir ara çok öfkelendi. Şakk diye tükürüp ana avrat sövmeğe başladı.

— Yeter be! dedi Ressam. Bana söv biraz da! Biz de insanız yani...

*
**

Arap arkada, onüç on dört yaşlarındaki kahveci çırağı önde, 14 numaraya girdiklerinde, bütün kızlar:

— Ayy, diye bağırdılar.

Kimi gözünü yumuyor, kimi kafasını çeviriyordu. Çocuğun elinde kocaman, şişmiş bir fare vardı. Kuyruğundan tutmuştu. Arap, Yaprak'a:

— Bu bızdık mı attı fareyi senin üstüne? dedi.

Yaprak bir şey demiyor, korku dolu gözlerle fareye bakıyordu. Ağlamaktan kıpkırmızı olmuştu suratı.

— Niye attın lan karımın üstüne koca fareyi?..

Arap, kafasına kafasına vuruyordu çocuğun.

— Kazayla geldi, abi.. Valla kazayla geldi.. Bilerek yaptıysam, Allah belamı versin bin türlü..

Arap, elinin tersiyle gürültü çıkaran bir tokat aşketti çocuğa. Korkudan ne yapacağını şaşıran çocuk, belki bir kurtaran olur umuduyla çevresinde toplananlara bakıyor, yardım dileniyordu gözleriyle adeta. Güneş, kadın gibi kırıtarak:

— Tüüh, tüüh senin suratına, diyordu. Kadınlara kibar olur insan biraz. Bana yapsaydın görürdün gününü valla...

Burnunun deliğinden kan sızıyordu çocuğun. Arap kurnaz kurnaz gülümseyerek:

— Yedirecem sana bu fareyi şimdi, dedi... Nasılmış onun bunun üstüne fare atmak, gör bak... At fareyi elinden..

Karasultan:

— Yerleri pisletme Arap! diye bağırdı oturduğu yerden. Kazayla geldi diyor işte, anlasana.. Nolmuş sanki?

Arap, Karasultan'a bakmadan:

— Kafamı attırma, evinin orta yerine sıçarım şimdi çömelip, dedi. At fareyi elinden, lan!

Çocuk, fareyi elinden atıp, kanayan burnunu sildi.

Şimdi çömel de, ye bakalım onu!

Çocuk kıpırdamadan duruyor, şaşkın şaşkın Arap'ın yüzüne bakıyordu:

— Abimsin... Ben ettim sen etme... Daşşanı yiyem.. Bağışla beni..

— Dediğimi yap benim! Ye diyorum sana.

— Fare yenir mi, abi?

Güneş:

— Öyle güzel yenir ki, çıtır çıtır hem! deyince, bütün salondakiler katıla katıla gülmeğe başladılar. Nil:

— Sen yesene öyleyse Güneş! dedi.

— Karnım tok benim.. Tok olmasam yerdim valla.. Şuna bak, ne güzel de haşlanmış.. Kaynar su dökmüşler üstüne herhalde..

— Öööo... Ne pissin lan Güneş...

Arap, çocuğun ensesinden yakalayıp, başını yere kadar indirdi. Ağzı fareye değecekti nerdeyse. Bu sı-

ra, Karasultan yerinden kalkarak, Arap'ın yanına geldi. Hızla itti kolunu:

— Yeter Arap be, diye bağırdı. Deliysen tımarhaneye git doğru... Sirk meydanına çevirdin şurasını.. Noluyor yani böyle?

Çocuk, Karasultan'ın araya girmesinden yararlanarak, Arap'ın elinden kurtulup, kapıdan fırladı. Arkasına bakmadan koşuyordu. O kadar yorulmuştu ki, elinin ayağının canı kalmamıştı hiç. Bayılacaktı nerdeyse. Durdu. Sağına soluna baktıktan sonra, olduğu yere çömelip oluk oluk kustu. Hem kusuyor, hem de: «Ağzına sıçtığımın herifi, ağzına sıçtığımın herifi» diyordu kendi kendine.

Arap, kahveci çırağını elinden kaçırdıktan sonra, salonun dip köşesindeki eski, küçük bir masanın başına oturup, 14 numara kapanıncaya kadar, kımıldamadı yerinden. Başı avuçlarında öyle duruyor, kimseye bakmıyor, tek söz söylemiyordu.

— Hadi Arap, kapatıyoruz! Öldün mü yoksa be?

Gece yarısıydı. Karasultan'ın sesi, beyninin içini döğüyordu Arap'ın. Sarhoş gibi kalktı.

***

14 Numaranın en yaşlısı, Mualla'ydı. Gözlerinin altı kırış kırış olmuştu. Hemen her hafta rengini değiştirirdi saçlarının. Neptun:

— Bizi değil, kendini kandırıyorsun sen, salak! diye bağırdı bir gün. Ortalık karıştı. Mualla, Neptun'un üstüne yürüdü. Saç saça baş başa kavgaya tutuştular. Bahar'la Artemis ayırmak istiyorlarsa da ayıramıyorlardı bir türlü. Sımsıkı yapışmıştı iki kadın birbirine. Yaprak, yerinden kımıldamıyor, bakıyordu yalnız. Karasultan:

— Yapmayın, yapmayın, nolur yapmayın, kızlar! diye bağırıyordu.

Ayırmak için Güneş girdi aralarına. Neptun, Güneş'e de vurmağa başladı. Ağzına geleni söylüyor, basbas bağırıyordu. Karasultan, yüzü kanayan Mualla'yı yanına oturtmuş, sımsıkı tutmuştu. Mualla'nın bir huyu vardı, iş miş olmadı mı, Amerika'daki kocasından söz etmeğe başlardı hemen! İlk kocasıydı sözde! Staj görüyordu! Bir keresinde, Mualla da gitmişti yanına. Daha önce barlarda çalıştığı için su gibiydi ingilizcesi! Çatır çatır konuşuyordu! Sözleriyle alay falan eden oldu mu, hemen yukarı çıkar, gazete kağıdına sarılı bir subay üniforması getirirdi:

— İşte nah, derdi, gör de inan... Hatıra olarak vermişti bunu bana...

Havacı elbisesiydi gösterdiği. Rengi uçmuş, partal bir şeydi. Elletmezdi kimseye. Hayran hayran bakar, durmadan iç geçirir, geçmiş günleri düşünüyor gibi bir tavır takınırdı. Bazı bazı öptüğü de olurdu elbiseyi. «Onun kokusu» derdi. Kafasında kurduğu şeyin gerçekliğine öylesine inanmıştı ki, gözleri yaşarırdı çok kez. Ağlardı. O ağladıkça katıla katıla gülüşürdü kızlar. Ama oralı olmazdı hiç. Kurduğu düş dünyasından kimse çekip alamazdı onu. Takılanlara, laf söyleyenlere aldırmaz, «kıskanıyorsunuz da ondan» derdi.

Kızlardan biri: «Bit pazarından mı aldın o elbiseyi?» ya da «Kaça aldın?» falan gibi bir söz edecek olsa, «oh ya, çatla da, patla işte!» diye bağırırdı. Arada bir oturur, Amerika'daki subay kocasına mektup yazardı! Uçakla gönderirdi hep! Göndermeden önce ona buna okur, eleştirileri değerlendirir, gerekli düzeltmeleri yapardı. Amerika'dan mektup gelmezdi nedense. Sonra sonra onun da buldu kolayını. «Kocandan gelenler nerde?» diyenlere kendi yazdığı mektupları gösteriyor, «Valla ondan, valla ondan!» diyordu.

Neptun, hırsını alamamıştı:

— Aptal olmayan, orospu olur mu? diye bağırıyordu. Subay kocası varmış Amerika'da! Vay be, sen kimsin, subay kim? Orospu parçası sen de!

— Sen değil misin orospu parçası, kızz? diye inledi Mualla. Başka mısın sen sanki kaltak...

Karasultan, Mualla'yı sımsıkı tutuyordu hâlâ.

— Orospuyum ama aptal değilim senin gibi! Yiyicim yok... Bankada param var tonla... Var mı senin meteliğin?

— Kocam var iki tane... Biri burda, biri Amerika'da...

— Hortlak'tan beter olacan ama bir gün.. Yedir paralarını şimdi.. Salak.. Beyinsiz..

Bu sıra, aptal suratlı, üstü başı dökülen bir adam,

Artemis'in önünde durmuş, kolunu tutmak için elini uzatıyordu habire. Artemis sinirli sinirli:

— Çek elini ulan, Hanzo! diye bağırdı. Keriz... Yeni mi çıktın lağımdan?

Adam, «çıkalım» der gibi kafasını oynatıyordu.

— Hadi şurdan be, al voltanı!

— Neden?

— Çok çirkinsin de ondan! Neden olacak?

Artemis'in sözüne, sinirinden patlayacak gibi duran Neptun bile güldü. Adam, sırıta sırıta, Bahar'ın önüne gelmişti.

— Yürrüü, dedi Bahar da.

— Parayla değil mi be? Kalksana...

Sırnaşıyordu.

— Çek elini lan! S....m ananın dalağını şimdi!

Baktı, yüz veren yok, «vizita» dan inen Yaprak'a doğruldu. İlk bakışta, öylesine kötü bir duygu uyandırıyordu ki, insanda, Yaprak'ın ödü koptu adeta. Adam, pis pis sırıtarak:

— Hadi, hadi, diyordu Yaprak'a.

Yaprak, olduğu yerde kalakalmış, ne yapacağını bilemiyordu. Karasultan ayağa kalkıp:

— Rahat bırak kızı, lan! diye bağırdı.

Neptun, adamın kendine doğru geldiğini görünce:

— Gelme, gelme, nafile! dedi. Uzak dur benden!

Adam şaşkın dönmüştü. «Çıkalım» demediği Mualla kalmıştı bir. Mualla ayağa kalkmış, başıyla yukarıyı gösteriyordu adama.

— Cık, yaptı adam.

Bir gülüşmedir koptu. Mualla uyurgezer gibi duruyordu ayakta. Dokunsan ağlayacaktı. Adam kapıdan çıkarken dilini çıkardı içerdekilere. Neptun: «tralala, tralala» diye uyduruk bir şarkı söylemeğe başladı.

***

— Bütün manilerini alıyorum senin ben, değil mi? Günde kırk elli marka işliyorsun, yarısı Sultan'a gidiyor, yarısı bana aşağı yukarı...

— Hıı... Aaal... Ne yapıcam o kadar parayı ben?.

— Kuş'tan aldıkların yeter sana zati.. Buldun bi yağlı kemik, iyi sıyır...

— Arap?..

— Ne, canım?

— Neden böyle başını ellerine alıp, saatlerce duruyorsun?

— Başım ağrıyor be! Çok ağrıyor hem... Zargana'nın dediği gibi, bi şey var başımın içinde benim! Küçükken babam dövmüştü bir gün... Verdiği parayı mı ne kaybetmiştim.. Topu topu bir lira kadar bir şeydi... Döve döve canımı çıkardı, puşşt.. Kafamı güm güm taşlara çarptı. O gün bugün başım ağrır böyle.. Ölecek gibi olurum...

— Karasultan «Kumar düşünüyor» diyor... At ya-

rışlarında hangi atlara oynayacağını düşünüyormuşsun güya...

— Boş ver o kenef karıya sen! Başım ağrıyor dedim ya, o kadar işte... Ağrıyor ağrıyor, ağrımıyor ağrımıyor...

— Bi şey diycem sana.

— De..

— Doğru söyle ama.. Çok mu aptalım ben?

— Yoo..

— Gülüyorsun ama...

— Sen de gülüyorsun...

— Hastalık geçirmişim çok küçükken ben... Menenji...

— Menenjit...

— Evet, menenjit... Seni baban dövüyormuş ya, beni de teyzem döverdi her gün.. Döve döve öldürürdü, görsen.. Ne yapsam kabahattı... Annem öldükten sonra, teyzem almıştı yanına beni...

Evde, sedirin üstünde, Yaprak'ın dizine başını koyup upuzun yatan Arap, iyice sokuldu Yaprak'a.

— İyice sık başımı, iyice... Daha, daha... Üstüne otur, ayağınla bas...

Yaprak şaşırmıştı. Arap'ın başının orasını burasını sıkıyor:

— Noldu, noldu? diye soruyordu.

— Yok bi şey...

— Geçti mi biraz?

— Geçecek...

— Doktora göstersene kendini...

— Ne yapacak doktor başımın içine?

Arap kalktı. Başını sedirin üstündeki büyük yastıklardan birinin altına soktu. Yaprak korku dolu gözlerle bakıyordu Arap'a.

— Arap?

— Ne?

— Geçmedi mi?

— Nolur sustur şu ibne kuşu!

Yola bakan camın yanında, mavi bir kafesin içinde, küçücük, sarı bir kanarya, çatlayacak gibi ötüyordu.

— Sustur dedim sana şunu! Ölecem gürültüden!

Yaprak kafesin önüne gelmiş, durmadan:

— Sus bakıyım, sus, ötme artık! Sonra ötersin! diyordu.

Kuşun sustuğu yoktu hiç. Daha da yükseltmişti sesini. Yaprak, Arap'ın başucuna dikilerek:

— Susmuyor valla, Arap, dedi. Onca sus dedim, susmuyor... Dinlemiyor beni... Ne şeytan şey o, biliyor musun?

Arap birden ayağa kalkıp, kafesi duvardan indirdi, kapısını açarak çırpınan kuşu avucuna aldı, yanmakta olan sobanın içine atıverdi. Yaprak'a hiç bakmadan çömeldi yere. Başı önünde, kusacak gibi duruyordu. Yaprak donmuş kalmıştı olduğu yerde. Gık demiyor, kılını bile oynatmıyordu. Neden sonra, geri geri çekilip, duvara yaslandı. Korkunç bir çığlık attı. İri iri olmuştu gözleri. Küçük çocuklar gibi:

— Anne, anne! diye ağlamağa başladı.

*
* *

«Doktor getirecem» deyip, parasını aldıktan sonra Zargana'yı görmemişti Arap. Bir akşam, 14 numaradan çıktıktan sonra, Zargana'nın evine gitti. Yoktu. Kapının üstüne yapıştırılmış bir kâğıtta: «İbne Arap, eve gelme sakın!» diyordu. Çok hoşuna gitti bu Arap'ın. Kibrit çakıp, bikaç boy okudu. Yırttı attı sonra. Doğru iki numaraya gitti. Zargana, sandalyenin üstüne kaykılmış, orasıyla oynuyor, kapının deliğinden bakan müşterileri iştaha getiriyordu aklı sıra. Arada bir: «Gel, gel» diyordu başıyla. Arap'ı delikten görmemişti. Kapıyı itip girdi Arap. Zargana ağzını doldura doldura koca bir «puşşt» çekti. İstifini hiç bozmuyor, küçümseyici gözlerle Arap'ı süzüyordu. Neden sonra, yanında yer gösterip, oturttu:

— Iyice bıraktın beni artık, ha! Yenisini, güzelini, bol para kazananı bulduktan sonra, ne yapacan benim gibi paçoz karıyı? Yalnız...

Sustu. Arap, «konuş» der gibi bakıyordu Zargana'nın yüzüne.

— Vururum seni...

Arap, gürültülü bir kahkaha attı:

— Vay canına be... Vursun, demek?

— İlk kocam kimdi benim, Arap?

— Hıyarın teki...

— Mardin'li, de!.

— Boş veer..

— Var mıydı üstüne?

— Vardı.

— Kim?

— Ben.

— Nasıl haraç alırdı milletten? Çorbacı Yusuf'a ne yapmıştı bir keresinde?

— Çorbasını içmişti!

Filiz'le Nuran da kulak kesilmişler, onları dinliyorlardı.

— İyi tanırsın sen Mardinli'yi.. Söyle de duysunlar şunlar...

— Yüz boy dinledik Zarife abla, dedi Filiz. Ne yapmış sanki? Çok mu bi şey olmuş? Çorbacıdan haraç istemiş, bakmış ırın mırın ediyor herif, ordan bir kedi geçiyormuş, tuttuğu gibi kediyi, yallah çorba kazanına. Amma büyüttün yani...

— Çok mu kolay iş, kız? Yapar mı senin yiyicin de böylesini? Benle gezerken, bakmaya görsün biri şöyle... Çiğ köfte gibi yoğururdu alimallah...

— Nolmuş peki?

— Onu bıçakladım ben işte! Öyle bir adamı bıçakladım. Gebertemedim gebertmesine ya, aylarca yattı...

Zargana gözlerini Arap'a dikip:

— Mardinli'den kötü ederim seni Arap, dedi. Madik atma bana...

O ara, 2 numaranın «kocakarı»sı başıyla yukarı çağırdı Arap'ı. Onlar merdiveni tırmanırken, Zargana garip garip bakıyor, gülümsemeye çalışıyordu. Küçük odalardan birine girdiler. «Kocakarı»:

— Al götür bu karıyı burdan, nolur götür! diye inledi.

— Nereye?

— Nereye götürürsen, götür! Götür ama... Boşuna yer tutuyor burda... Akşam oldu, tek marka işlemedi daha... Komple de olsa, anasının a.....ı da olsa yok müşterisi! Sancılanıyor sonra sık sık... Bakmışın fır fır dönüyor ortalıkta orasını burasını tutup... Cıyak cıyak bağırıyor... İştahını kaçırıyor milletin... Kızlar da istemiyor hem... «Kanser bu» diyorlar... «Bize de geçer» diyorlar... Kıyı köşe bir yer bul, al götür bunu.. Burada iş yapamadığına bakma, yapar küçük yerlerde... Sen bilirsin, ulan Arap?

Arap:

— Yukarı çağırınca bir şey var sanmıştım ben de be! dedi. İndi.

Zargana, Arap yanına oturur oturmaz:

— İstemiyor beni değil mi? diye sordu ürkek ürkek. Al götür, dedi, değil mi?

Ağlayacak gibiydi. Renk renk olmuştu suratı.

— Tonla para kazandı yıllardır benden... Gitsin diyor, şimdi, ha? Sen söylemesen de, yediğim ekmek gibi biliyorum, gitsin, diyor...

Kendi söylediklerine inanmak istemiyor gibi bir hali vardı.

— Doğru değil mi dediğim? Öyle demedi mi?

— Yok... Başka şeyler konuştuk Kocakarıyla...

— Valla, de!

— Valla..

— Yalan.

— Valla.

Zargana derin derin göğüs geçirip, başını Arap'ın omuzuna koydu.

— Dilenirim ben de, diye inledi gülümseyerek.

— Ne yaparsın?

— Dilenirim.. Var mı başka yapacak peki? Düşün ki attı beni burdan, hangi eve girerim? Kim alır beni?

— Bakarım ben sana kız. Komam ortada. O kadar da öldük mü yani?

— Sahi mi Arap? Bakar mısın bana?

— Bakarım..

— Çok mu mangır getiriyor 14 numaradaki piliç?

— Çook..

— Aldığını kumara tabi?..

— Elbet... Ne var başka yapacak bu dünyada?

— Neden doktor çağırmadın o gün bana? Aldın parayı, tüydün...

Arap karşılık vermedi. Sinirli sinirli önüne baktıktan sonra:

— Kaç marka işledin bugün? dedi.

— Hiiç...

— Siftahı benimle yap istersen... Çıkalım mı?

Zargana, kendine söyleneni duymamış gibi:

— Götürsene beni eve, dedi. Yanımda birisi olsun istiyorum bugün hep...

Yolda durmadan Yaprak'ı soruyor, «Bırakma beni Arap» diye yalvarıyordu. Ağlamağa başladı bir ara. Ağladıktan sonra rahatladı. «Niye korkuyorum bilmem ki?» dedi. «Ölecem nasıl olsa yakında işte! Öyle değil mi Arap? Ölecem nasıl olsa!»

— Hep ölecez...

— Benimki yakın ama! Çok yakın! Hiç üzülmez misin ben ölsem?

Arap güldü:

— Babam can çekişiyordu, ben bit pazarına gidip, ayakkabılarıyla kasketini sattım!.

— Anla artık! Biz de gelmişiz, üzülmez misin diye soruyoruz hıyar gibi! Şıkır şıkır göbek atmazsan, razıyım ben!

Bir muhallebicinin önünden geçiyorlardı.

— Oturalım mı? dedi Arap.

— Canım bi şey istemiyor ama, oturalım.

Camın yanında boş bir masa vardı. Girip oturdular. Zargana gözlerini Arap'tan hiç ayırmıyor, yalvarır gibi bakıyordu. Arap:

- Keşkül, dedi garsona.

- Ben bir şey yemiycem, dedi Zargana. Canım çekmiyor.

- Olmaz, dedi Arap, yiyeceksin.

Gözleri ışıl ışıl oldu:

— Olur, yiyim, diye mırıldandı.

Bu sıra, iki çocuklu bir karı-koca girdi içeri. Çocuklar beş, altı yaşlarında anca vardı. Zargana dik dik onlara bakıp:

— Ne güzel ulan, Arap! diye göğüs geçirdi.

— Ne?

— Şunlar... Şu yeni gelenler.. Otuz, otuz beş yıl yaşasaydım da, şu kadın gibi yaşasaydım ben de! Benim de nikâhlı bir kocam, boy boy çocuklarım olsaydı! Gece gündüz, bir yığın kenef gibi erkeğin altına yatmasaydım!

Gözünü yeni gelenlerden ayırmıyordu Zargana:

— Güzel kadın ama.. Erkek de güzel.. Yakışmışlar birbirlerine.. Şans işte.. Onunki de şans, benimki de...

— Onun bacaklarının arasındaki altından, seninki tenekeden...

— Yooo, onunki elmastan...

— Altından, ulan!.. Elmastan olan İngiltere kraliçesininki..

— Diba'nınki...

Zargana çarpuk çurpuk güldü.

***

Uzun saçlı, sarkık bıyıklı, tıknaz, gençten bir adam, Nil'in «resmen yiyici» si oluyordu o akşam. Karasultan'a bir çift terlik, «kızlara» çorap, mendil gibi şeyler almıştı. Nil, saçlarını yaptırmış, en güzel giysilerini giymiş, kırıtıp duruyordu tahta koltuğun üstünde. Neptun, yeni «yiyici» nin uzattığı paketi almadı.

— İstemem ben!

— Canın isterse! Mualla'ya veririm ben de... İki tane olur onun... Al, kız, Mualla... Oh ne alâ, ne alâ...

Mualla, omuz silkerek:

— Neden başkasına değil de bana veriyorsun ama yani? diye sordu.

— İstemezsen ver, Bahar'ın olsun...

— Ettim, ettim... Koy şuraya.. Fazla mal göz çıkarmaz..

Yeni «yiyici» koca bir şeker kutusunu Nil'e verip:

— Al da dağıt şunu be, süzülüp durma öyle gelin gibi! dedi.

— Gelin değilim de, neyim ya?

Herkes ikişer üçer alıyor, Arap'ın dövdüğü kahveci çırağı durmadan çay taşıyordu. Nil'in tuttuğu şekere bir Yaprak uzanmamıştı:

— Neden almıyorsun kız, bok mu var içinde?

— İstemiyor canım..

— Neden?.. Aş mı eriyorsun yoksa?..

— Arap kuşumu yaktı benim... Kanaryamı...

Kimse konuşmadı bir süre. Yoprak başını eğmiş ağlar gibi duruyordu. Neptun:

— Seni de yakar o bi gün, dedi. Değil kuş, seni de yakar..

Karasultan gülüyordu:

— Ne yaptın da yaktı kuşunu, Arap?

— Bi şey yapmadım ben... Kuşun ötüşüne sinirlendi... Aldı kafesten, attı sobaya...

— Abovv... Vay deli vay... Yakar mı, yakar valla... Yüz lira iddiasına tutuştu da, dal taşak soyunup burdan karşı eve gitti bi yaz günü o...

Mualla, Yaprak'a:

— Bi da alırsın şekerim, üzme kendini sen, dedi.

— Necmi bülbül alacak bana... Söz verdi...

— Hadi ye şu şekerlerden, ye, sıkma tatlı canını...

Mualla, Yaprak'ın ağzına şeker sokuyor, bir yandan da başını okşuyordu.

— Canım benim... Tatlım... Şeftalisi güzel hayatım...

Bu ara, kör cümbüşçü girdi kapıdan. Elindeki tahta bastonu uzata uzata yürüyüp bir sandalyeye oturdu. Bahar, Nil'e:

— Şansa bak yani, bilmiş gibi geldi kör, dedi.

Cümbüşçü:

— Bi şey yiyorsunuz siz be! dedi. Ben de isterim neyse...

Mualla:

— Y....k yiyoruz biz, diye güldü, yer misin sen de?

— Anan yesin onu...

Nil, elinde tuttuğu bir şekeri cümbüşçünün burnuna götürmüş:

- Yesene lan, ağzını açsan da yesene! diye bağırıyordu.

- Orospu milleti mi, varmayacan yanına! Yapma yahu, yapma diyorum:

Cümbüşçü bi kaç boy üstüste hapşırınca, bir köşeye çekilmiş üzgün üzgün oturan Yaprak bile güldü. Nil kurabiyeyi, Bahar'ın orasına değdirip sokuverdi birden cümbüşçünün ağzına.

Tatlı mıymış, kör?

Çook!.

Hah.. hah.. hah.. hah..

Cümbüşçü, hem çalıyor, hem söylüyor, ama ne çalıp söylediği belli olmuyordu pek.

— S....n kafamızı yine bu akşam, kör! diye bağıran Karasultan, esrar sarıyordu. Tek kâğıtlı içerdi hep. Sigarayı usulca açar, tütünleri çıkarır, parmaklarını bir kuyumcu ustalığıyla çalıştırırdı. Nil'in «yiyici» si yanına gelip, usulca:

— Ne o kocakarı, hapı bıraktın iyice, dedi.

— Hap cankurtaran... Bu olmadı mı o...

Takma dişlerini çıkarıp parmağıyla içindekileri temizledikten sonra:

— Ne şanslısın ulan, hergele! dedi. Otobüs biraz sıska mıska ama, iyi iş yapıyor!

Güneş geldi bu sıra. Kapıdan girerken, ellerini

göğsüne götürmüş, «Memelerime dokunmayın ayy erkekler!» diye bağırıyordu. Önce Nil'i, sonra «yiyici»sini öptü:

— Aldım haberini, dedi, bize bir şey yok mu yani?

— Çay iç! dedi Nil.

Artemis:

— Çoktandır yapmıyorsun Güneş, yapsana bu akşam, dedi.

— Ne canım? dedi Güneş baygın baygın.

— Hamam böceği numaran vardı ya senin, onu işte!

— Yapamam canım!

— Niye lann? Niye?

— Aş yeriyorum bugünlerde çok... Gebeyim...

Bir gülüşme koptu. Kör cümbüşçü bile gülüyordu. Güneş, Nil'e dönerek, «otobüs, otobüs, otobüs» diye üç kez bağırıp ortalıkta koşmaya başladı:

— Düüt, düüt, düüt.

Karasultan: «Yeter ulan, ibne!» diyinceye kadar durmadı. Artemis boyuna yalvarıyordu Güneş'e:

— Hadi ulan ibne, nazlanma işte!

Güneş, iri bir hamam böceğini dilinin üstüne kor, dilini ileri geri oynatırdı. Böcek tam kendini aşağı atmak üzereyken yumuverirdi ağzını. Öylece durur, gözleriyle, yüz kımıltılarıyla neler yaptığını anlatırdı böceğin. Üç beş boy yapardı aynı şeyi. Dilini son çıkardığında, pelte gibi olurdu böcek. Kımıldayamaz, ters çevrilirdi. Kızlar, yapma mapma derlerdi ya bayılırlardı yine de.

— Şehvet veriyor, derdi Güneş. Ölüyorum zevkten...

Bir keresinde kusmuştu Artemis. Ama o istiyordu şimdi.

— Sen kusuyorsun, dedi Güneş. Çok kibarsın..

— Kibarlar mı kusar yalnız?

— Kibarlar kusar ya... Hanım evlâtları kusar..

— Hadi aslanım... Nolur yap... Nolur...

Güneş, «ücret 30 TL.» yazılı kâğıdın altından iri bir hamam böceğini yakalayıp, dilinin ucuna koyarak gösterisine başladı. Aynı şeyleri bir çok kez yapıyor, uzattıkça uzatıyordu. Bir kaç müşteri vardı, onlar da izliyordu olanları. Güneş telaşlandı bir ara. Hamam böceği yoktu ağzında. Dilini dışarı çıkarıyor, parmağıyla ağzının içini karıştırıyor, bulamıyordu bir türlü. Öğürmeğe başladı. Gülmekten çatlıyacaktı salondakiler. Tek gülmeyen Yaprak'tı. Kasıklarını tutmuş Karasultan bile gülüyor; «Kusma oralara, yıkatırım sonra bak» diyordu bir yandan da. Müşterilerden biri yere oturmuş, öyle gülüyordu. Mualla, gülerek:

Ne pis şeysin yani Güneş! diye bağırıyordu. Nasıl ağzına alıyorsun o pis hamam böceğini?

Bahar

Bizi oyuntmek isterken kendin öğürüyorsun, top! diyor, basıyordu kahkahayı.

Güneş, Bahara:

Sen muzu kabuğuyla yediğini düşün, kızım, dedi. Benim öğürmem böcekten değil, aşyermekten!

— Yerim, nolmuş? Vitamin kabuğundaymış muzun!

Karasultan'ın keyfi yerindeydi. Bahar'ın 14 numaraya ilk gelişinde, muzu kabuğuyla nasıl yediğini anlatıyordu. Salondakiler Bahar'a gülmeğe başladılar bu sefer. Bahar konuyu değiştirmek istercesine:

— Düğmeyi hamam böceği diye yutturuyor bize, dedi.

Hamam böceği gibi düğme bulmuş bir yerden, onu sokuyor ağzına. Bilmiyor muyuz yani? Top, sen de!

Gülmeler daha da arttı. Bahar ne yapacağını şa-

şırmış, kendi kendine bir şeyler söyleniyordu. Sonunda:

— Kabuklu da yerim, kabuksuz da, deyip şıkır şıkır oynamağa başladı.

Yaprak, bu sıra, Karasultan'ın başına dikilmiş:

— Bülbül kanaryadan daha güzel öter, de mi anne? diye soruyordu boyuna.

— Ötmez olur mu Yaprak? Aynı benim kıçım gibi öter valla... Çok güzel öter..

Yaprak'ı cuma günleri öğleden sonraki, haftalık «muayene»sine Necmi götürüyordu artık. Büyük bir iş edinmişti bunu kendine. Çok önemsiyor, erken erken 14 numaraya gelip, «hadi çabuk ol be, geç kalacaz valla!» diyordu durmadan. Heyecanlanıyordu adeta. Yaprak «muayeneden» çıkar çıkmaz, gülümseyerek:

— Beğendi mi kutunu? diye soruyordu.

— Beğendi.

Soğuk, rüzgârlı bir gündü. Yaprak:

— Hasta gibiyim bugün ben, dedi. Çalışmak istemiyor canım hiç... Eve gidecem..

Necmi, bir süre düşündükten sonra, çabuk çabuk:

— Geliyim mi ben de? dedi.

— Bilmem..

İki katlı, kapkara, yıkılacakmış gibi duran tahta bir evin kapısındaydılar. Demir tokmağı üç dört kez salladı Yaprak.

— Teyzeee!

Kapıyı, yaşlı, avurtları çökmüş, çirkin bir kadın açtı. Şaşırmıştı.

— Noldu? Niye geldin böyle erken erken?

— İyi değilim bugün pek... Hasta gibiyim...

— Gir içeri, gir.. Vah, yavrum vah.. Hastasın demek? Çok mu örselediler yoksa seni bugün? Bu kim?

Yaprak, Necmi'ye alaylı alaylı bakıp:

— Kuş! dedi. Necmi yani..

Necmi, ne yapacağını, ne diyeceğini bilemiyor, durmadan ellerini oğuşturuyor, yaşlı kadının gözlerinin içine bakarak saygılı saygılı gülümsüyordu.

— Öp bakalım elimi Kuş! Severim el öpenleri ben..

Necmi iki kat olup yaşlı kadının elini öptü.

— Bu muydu tutkun olan sana?

Yaprak, ayakkabılarını çıkarıyordu. Demedi bir şey.

— İyi çocuğa benziyor ama... Kibar... Efendi..

Necmi, biraz yılışık, biraz saygılı bir tavırla:

— Sağol haminneciğim, çok sağ ol, dedi.

Üçü de ayaktaydılar. Ev sahibi kadın omuzlarından yılan gibi uzanan akpak olmuş bikaç tel saçını arkaya iterek:

— Hadi çıkın bakalım, dedi. Çok gürültü patırtı etmeyin yalnız.

Necmi önde, Yaprak arkada, tahta merdivenleri tırmanmaya başladılar.

— Yaprak, kızım?

— Söyle teyze?

— Nazar değmiştir sana muhakkak.. Kurşun dökersem bi şeyciğin kalmaz.

— Olur teyze..

Merdivenleri çıkmışlar, ikinci katın sofasına gelmişlerdi:

— Burda oturuyorum işte ben! dedi Yaprak.

Tavandan bir ip sarkıyordu. Durmuş, ona bakıyordu Necmi.

— Ne bu böyle?

— Kendini asmak istersen, asabilirsin!

— Ne işe yarıyor sahi?

— Bilmem, ip işte...

— Sormadın mı ev sahibine?

— Sordum. Kendini asmak istersen, asabilirsin, dedi.

Necmi güldü. Yaprak, sofaya açılan üç kapıdan ortadakini anahtarla açmaya çalışıyordu.

— Buyur, geç...

— Ne güzel oda bu böyle be! Ha?

Odanın güzelliğine şaşırmış kalmıştı Necmi. Duvarlar küçük küçük resimlerle kaplıydı. Dergilerden, gazetelerden kesilmiş renkli çocuk fotoğraflarıydı çoğu. Küçük ceviz selpanın üstü oyuncak bebeklerden görülmüyordu. Necmi, camın yanındaki boş kafesi gösterip:

Kafes boş kalmış, dedi.

— Canım..

— Efendim?

— Sana söylemedim.. Kanaryanın adı Canım'dı..

Sedirin üstüne oturmakta olan Necmi utangaç utangaç güldü. Yaprak, Necmi'yi unutmuş gibiydi. Üstünü başını çıkardıktan sonra, mutfaktan bir testiye su doldurup tek tek suladı çiçekleri.

— Yaprak?

— Hı?

Necmi, şiir okuyan küçük çocuklar gibi:

— Şu babam ölse de evlensek, ah, dedi.

— Ölmesin!

— Niye?

— Yazık.

— Değil yazık!

— Niye? Babasız kalırsın ama..

Necmi alaylı alaylı güldü.

— Ben de onu istiyorum ya zati!

Yaprak, küçük sehpanın üstündeki teypin düğmesine basar basmaz, kalın bir ses doldurdu odayı: «Batsın bu dünya...»

— Kapayım istersen?

— Kapa.

— Ölmesini istiyorsun babanın demek?

— Evet... Çok hem..

Yaprak karyolanın ucuna usulca oturdu.

— Babam öldüğünde koca kızdım ben, dedi. Keşke ölmeseydi babam.. Yaşasaydı... Yüzünü bile hatırlamıyorum şimdi..

— Çok küçüktün herhalde..

— Koca kızdım, dedim ya.. Her şeyi hatırlıyorum da babamın yüzü gelmiyor gözümün önüne nedense.. Kanlar içinde getirmişlerdi babamı eve...

— Neden?

— Otursana! Niye dikilip duruyorsun öyle ayakta?

Necmi, Yaprak'ın karşısına oturup derin derin göğüs geçirdi:

— Neden?

— Vurmuşlar!

— Deme be..

— Tek ayakkabısı var, tek ayakkabısı yoktu ayağında.. Gömleği kıpkırmızı kan olmuştu.. Çok korktum.. Annem yoktu evde, yalnızdım.. Bir yığın insan dolmuştu eve... «Noldu, noldu?» diye bana soruyorlardı durmadan.. Az sonra geldi annem. Babamın ölüsünü görünce şaşmadı hiç.. «Olacağı buydu» gibilerden bir lâf etti. Sonra ne yaptı, biliyor musun?

Necmi telâşlı telâşlı ayağa kalktı:

— Ne yaptı?

— Ayakkabılarını çıkarıp baabmın ölüsünü çiğnemeye başladı..

— Deme be... Vay canına...

— Şaşırmıştı herkes... Bazıları: «Delirdi, delirdi» diyordu.

Necmi gülmeğe başladı. Kendini tutmak istiyor, tutamıyordu bir türlü.

— Noldu? Niye gülüyorsun?

— Sinirlerim bozuldu galiba benim.. Tutamıyorum kendimi.. Nolur, kızma, olur mu?

Yaprak ta gülüyordu.

— Anlat, anlat sen!

— Yok anlatacak bi şey.. O kadar .. Babam gömüldükten sonra, annem: «Küfeni al da pazara git, kız» diye bağırdı. Küfecilik yapıyordum küçükken ben.. Ayağımda pabuç bile yoktu... Herkes kandırırdı beni. Elli kuruş verecez derlerdi, vermezlerdi... Ya yirmi beş kuruş verirlerdi, ya da on..

Necmi, ayağa kalktı yine. Duvara başını dayayıp bağıra bağıra gülmeğe başladı. Yaprak ince ince gülümseyerek, kırılmış gibi bakıyordu Necmi'ye:

— Aptalım ben tabi, de mi? dedi. Ona gülüyorsun.. Abuk sabuk şeyler söylüyorum, sana!

Necmi, zorlukla:

— Valla değil, valla değil, dedi. Sinirlerim çok bozuk bugün benim. Kusuruma bakma, nolur!

Yaprak uzun uzun düşündükten sonra:

— Rüyamda mı gördüm bunları ben acaba? diye sordu kendi kendine. Karıştırıyor muyum yoksa? Sana da olur mu böyle bazan? Karıştırır mısın?

Kapı gırç etti. Ev sahibi kadındı. Bir gözünü kapının aralığına yerleştirmiş, Yaprak'la Necmi'ye bakı-

yordu. Kapıyı ayağıyla itip içeri girdi. Elinde su dolu bir leğen vardı. Yaprak'ın önüne geldi dosdoğru. Sudan buharlar çıkıyordu büklüm büklüm. Leğeni yere kor komaz, Yaprak ayaklarını sokuverdi içine. Konuşmuyorlardı hiç. Necmi yerine oturmuş, onlara bakıyordu şaşkın şaşkın. Yaşlı kadın hem masal anlatıyor, hem Yaprak'ın bacaklarını yıkıyordu. Yaprak:

— Hep aynı masalı anlatıyorsun ama yani teyze, dedi. Bıktım artık... Bilmiyor musun başka?

— Bilmiyorum valla...

— Teyze?..

— Ne gülüm?

— Annem babamın ölüsünü çiğnemişti ya, çok hoşuna gitti bu Necmi'nin!

— Ne varmış ki gülecek bunda? Bıktırmış baba'ı kadını tabi.. Çok bıktırmış..

Yaprak, Necmi'nin gözlerinin içine bakarak:

— Sen Arap'ın babasının yaptığını duysaydın, çatlardın, dedi.

Necmi, «Arap» sözünü duyunca, heyecanlanır gibi olup, olduğu yerde kımıldadı.

— Nolmuş ki.. Ha?

— Babası arabayla karpuz satıyormuş Arap'ın.. Belediye memurları arabasını alıp götürmek istemişler..

Yaprak gülmekten anlatamıyordu.

— Eee?

Ev sahibi kadın, Yaprak'ın sözünü:

— Arap'ın babası da kaldırıma oturup, kendini elleriyle boğmak istemiş, diye tamamladı.

Yaprak, Necmi'nin yüzüne «gülsene» der gibi bakıyordu.

Necmi:

— Gitsem ben artık, dedi. Geciktim biraz..

— Bir on lira versene teyzeye.. Belki bir şey alır.. Hadi, ver...

Necmi, cebinden bir tomar para çıkarıp, içinden yırtık pırtık eski bir on lira çekti:

— Al teyze.. Buyur..

Ev sahibi kadının gözleri fal taşı gibi olmuştu paraları görünce. Durmadan yutkunuyor, Necmi'nin elindeki paralara saldıracakmışcasına bakıyordu.

— Vay anam, vay.. Bacak kadar çocuğun elindeki paralara bak sen... Hiç te bu kadarını görmemiştim... Bir on lira daha versene ulan.. Nerden buldun onca parayı?

Necmi, bir on lira daha verip:

- Babamdan çalıyorum, dedi. Vermezse çalarım tabi..

Haksız mıyım ama teyze? Ah, bir ölse.. Bir ölse, ah!

- Ölse mi?

- Ölse ya..

Yaprak, ayaklarını sudan çıkarıp, saf saf:

- Evlenelim diyor bu bana, teyze, dedi.

Ev sahibi, kara sarı dişlerini göstererek, anlamlı anlamlı güldü:

— Çıtırçıtır yer Arap ikinizi de sizin, dedi.

Necmi söylev verir gibi, kolunu kaldırarak:

— Bok yer, dedi.. Şeyimi yer o benim.. Nah, bunu yer.. Adamı ne yaparlar, biliyor musun, ipe asıverirler.. Öldürsün de, görelim bakalım.. Nasıl öldürüyormuş, görelim.. Kolaydı o kadar.. Madem biz birbirimizi seviyoruz, elbet evlenecez.. Kim karışır buna? Devlet yok mu yani? Anayasa yok mu?

Ev sahibi kadın, birden kabalaşan Necmi'nin sözlerini hiç duymamışcasına:

— Bir elli lira daha versen, neyin eksilir sanki tosunum, dedi. Verde, bi başörtü alıyım kendime işte.

— Yok artık.. Tamam.. Bu kadar.

— Ölmesi için dua ederim babanın ulan.. Hadi..

— Yok.. Vermem..

Kadın, leğeni alıp hızlı hızlı çıktı odadan. Yaprak ayaklarına bakıyordu.

— Kurşun dökecekti bana teyze, unuttu, dedi.

— Ne kurşunu?

Ev sahibi kadın, bir elinde uzun saplı koca bir kaşık, öbür elinde su dolu bir tasla girdi içeri.

— Hah, dedi, Yaprak.. Unutmamış..

— İğ başını bitanem..

Kadın, Yaprak'ın üstüne beyaz bir örtü örttü, bir şeyler mırıldanıp, erimiş kurşunu su dolu kaba «Foşş» diye boşalttı. Büklüm büklüm bir buhar sardı ortalığı. Suyun içindeki sivri kurşun parçalarını tek tek elleyip.

— Şunlara bak sen, sivri sivri! diye söylendi... Nazar deymiş sana.. Bacaklarının arasındakine nazar değmiş, bitanem!

Necmi, ev sahibi kadının sözüne bir süre güldükten sonra, su dolu kabın içindeki kurşunlara ilgiyle baktı. Kendinden geçmişcesine:

— Ah babam bir ölse! dedi. Bir ölse, ah!

*
* *

Arap, kanapenin köşesine oturmuş, elindeki kâğıdı yeresine inceliyordu.

— Yine yok bi bok, dedi... 2, 3, 6... Oynamıycam şu puşt yarışı artık..

Karasultan, Arap'a bakmadan:

— Senin Zargana ölmüş Arap, ha? diye sordu.

Arap, Zargana'nın ölümünü yeni öğreniyormuşcasına:

— Ha? dedi şaşkın şaşkın.

— Haberin yok mu, ölmüş Zargana!

Arap elindeki kâğıdı büküp cebine soktu:

— Öldü ya.. Dün öldü.. Bir gün önce hastaneye kaldırmışlar..

— Görmedin mi ölüsünü?

— Görmedim.. Haber vermediler puştlar bana.. Bağırdım çağırdım ama neye yarar?

— Gitmedin mi hastaneye ölüsünü almak için?

— Gittim.

— Eee? Ne hayırsızsın Arap, biliyor musun.. Yıllardır ekmeğini ye karının, sonra ölüsünü bile alma hastaneden...

Arap, kendi kendine «2, 3, 6» diyor, başını sallıyordu. Bir ara, Karasultan'a dik dik bakıp:

— Ağladım, ama, dedi. İnan ağladım. İlk Zargana'nın ölüsüne ağladım hayatta...

— Neye yararmış ki ağlamak? Çok bi iş yapmışsın sanki?

— Kabahat bende değil.. Vermediler haber.. Hastaneye gittim, gömdük biz, dediler.. Tanpet, Karaok, Kızılderili.. Tühh, anasını s....n!

Sabahın sekiziydi. Arap'la Karasultan'dan başka kimse yoktu 14 numarada. Arap, kızgın kızgın:

— Üzüntümden yarışın sonuçlarına bile bakamadım dün be, dedi.

Karasultan, bir sigara yakıp, ters ters süzdü Arap'ı:

— Belli, çok üzülmüşsün.. Maşallah.. Şu karı milleti var ya, nah şu kadar akıl varsa puştum.. Kocam kocam deyip, kazandıklarını sizin gırtlağınıza sokuyorlar..

— Neptun gibi konuşma sen de abuk sabuk!

— Yalan mı yani?

— Yalan ya.. Neyse, boş ver...

— Ölüsünü gömmemişlerdir bile onun..

— Ne etmişlerdir ya?

— Kesip parçalamışlardır... Sahipsiz oldu mu, öyle yapıyorlarmış.. Ders veriyorlarmış okulda çocuklara..

— Deme be? Bi işe yaradı desene bizim Zargana..

Arap gülüyordu. Karasultan da başladı gülmeğe:

— Ne puştsun lan, biliyor musun?

— Çok yoruldum dün, Sultan! Eşyaları satıncaya kadar anam ağladı valla.

— Sattın, ha?

— Sattım.. Donlarını bile sattım Zargana'nın.. Çoraplarını, terliklerini, ayakkabılarını..

— Vah yavrum, vah... Vah evlâdım, vah..

— Ağladım ama.. İnan, ağladım.. Tutamadım kendimi.. Çok sevdiği bir mantosu vardı, hüngür hüngür ağladım onu adama verirken..

— Sen ağlamışsan, kaldırım taşları da ağlar artık..

— Yün blûzünün cebinden, yıllar önce çektirdiğim bir gençlik resmim çıktı benim..

— Onu da satsaydın oldu olacak.. Kaç lira geçti eline sattıklarından?

Çok bi şey değil... İki bin iki yüz lira topu topu..

Ossaat yatırdın kumara, tabi?

Ossaat..

Bi de ağladım diyorsun, utanmadan!

Lâfın gelişi o, ibne karı.. Erkek dediğin ağlar mı? Ağlatır...

*
**

Karasultan, yağdan ışıl ışıl parlayan bir böreği koparıp koparıp çayla yerken, Arap kanapede uyukluyordu. Korkunç bir bağırtıyla uyandı. Yukarı kattan inen Mualla: «Mafoldum, öldüm, bittim» diye bağırıyordu. Gecelik gibi bir şey vardı üstünde. Karasultan'ın üstüne yürüyor:

— Nerde onlar, nerde onlar? diye yırtınıyordu durmadan.

— Noldu kız, noldu, bi şeyini mi yürüttüler yoksa?

Arap gözlerini açmış bakıyor, kımıldamıyordu yerinden. Yığınla insan birikmişti kapının önüne. Bir anda ana-baba günü olmuştu ortalık. Hâlâ sarhoş olan, ayakta zor duran Mualla, avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Sövdükçe sövüyor, susmak bilmiyordu bir türlü. Bacağını havaya kaldırıyor:

— Ulan laz Hakkı, ulan laz Recep, nah! diyordu, nah! Bu girsin size... Bacağım girsin..

Analarına avratlarına sövüyordu ikisinin de. Sövdükçe kızgınlığı artıyor, kendisine yapılanları açık açık duyuruyordu ordakilere.

— İçirdiler beni.. Zom ettiler.. Sonra da..

Böyle bir şeyi almıyordu aklı bir türlü. Namusunu yitirdiğine, beş paralık olduğuna inanıyordu. Bazan bayılacak gibi oluyor, bırakıveriyordu kendini. Karasultan:

— Yapma yavrum, yapma kızım, varsın olsun! diye yalvarıyordu.

Karasultan yalvarmağa başlar başlamaz, daha bir deliriyordu Mualla. Bacağını tutup, sallıyordu habire:

— Laz Hakkı, laz Recep.. Nah.. Nah..

Bekçiler, polislerde vardı. Onlar da yatıştıramıyorlardı Mualla'yı. Kimseyi dinlediği yoktu.

— Cilet verin bana, diye bağırdı bir ara..

Cilet atacaktı kendine. Arap yerinden hışım gibi kalkıp, kimsenin yatıştıramadığı Mualla'yı kucaklayarak soktu içeri.

Kapayın, kapayın kapıyı..

Karasultan sürgüyü çekip dikiz penceresini kapadı. Mualla, Arap'ın saçını başını yoluyor, ağzına geleni söylüyordu.

Koyver lan saçımı, koyver!

Arap, Mualla'yı sedirin üstüne zorlukla oturtup, belinden sımsıkı tuttu.

— Koyver diyom sana saçımı.. Dalağına sıçtırma..

Mualla, sedirde de rahat durmuyor, sağa sola tekme, yumruk atıyordu. Arap'tan başka Güneş'le Karasultan da tutmuştu kollarından. Bıraksalar, yine kapının önüne çıkacak, basbas bağıracaktı. Karasultan kızdı bir ara:

— Bağırma be! diye bağırdı. Duyacak mı sanki laz Hakkı'yla laz Recep seni? Duysalar nolacak sonra? Olmasaydın o kadar matiz.. Matiz oldun mu her bi boku yerler tabi..

Güneş:

— Bi da geceleme Mualla ablacığım, diye inledi.

Ruhumun gülü... Geceleme bi da..

Bu sıra, dokuz üç arası çalışan kızlardan ikisi gelmiş, «anne aç, anne aç» diye bağırıyorlardı kapının önünde.

Karasultan:

— Aç kapıyı ulan Güneş, diye homurdandı.

Güneş açtı kapıyı:

— Girin, girin, lokumlar!.. Türk lokumları..

İkisinin de kulağına birşeyler fısıldadı:

— Yaa.. Öyle işte.. Yaa'a..

Yeni gelen kızlardan saçları sarı olanı, şen şakrak bir tavırla:

— Yani Mualla abla, gece çalışmak noluyor bi de? dedi. Öğleden sonra çalışıyorsun, yetmiyor mu daha? Hadi geceliyorsun, içme bari onca..

Mualla dik dik baktı kıza. Uysallaşmış gibiydi biraz.

— Öldürecem, gebertecem onları, diye inledi.

— Cart, kaba kaat, dedi Karasultan.

Kızlardan biri kahvecinin delikten uzattığı çayı getirmiş:

— İç, iç, diyordu durmadan.

— Yok içesim.. Git kafamdan..

Güneş, türlü komiklikler yapıyor, güldürmeğe çalışıyordu Mualla'yı:

— Tanıştırsana beni onlarla.. Nolur..

Mualla donmuş gibiydi. Güneş sırtını sıvazlayıp:

— Hadi, boş ver, boş ver, dedi. Şey olmuş şeyin şeyi olmaz!..

Arap, ayağa kalkmış, artık uslu uslu oturan Mualla'ya alaylı gözlerle bakıyor:

— Kaydırttın dübürüne sonunda koca avrat, diyordu. Gitti elden namus!

*
* *

Ev sahibi kadın açtı Arap'a kapıyı:

— Buyur tahsildar..

Arap, kadının yanağından bir makas alıp:

— Ölüyorum senin için, dedi. Canım benim.

Hızlı hızlı çıktı merdivenleri. Yaprak'ın odasının kapısı kıyıktı. İtti. Titredi Yaprak.

— Korkuttun beni.. Öff.. Yüreğim duracak gibi oldu.. Ne kadar sessiz geldin öyle..

Arap, Yaprak'ın önündeki kurumuş gül yapraklarına bakıyordu.

— Yeni mi geldi bunlar da?

Yaprak sevinçli sevinçli:

— Yeni, dedi. Teyze alıyor çingenelerden.. Torbası on lira.. Ucuz, de mi?

— Çok ucuz, valla... Sudan ucuz. Sonunda odanın içi kurumuş gül yapraklarıyla dolacak galiba.. Yer kalmayacak bize...

— Çok güzel kokuyor ama.. Gül bahçesi gibi kokuyor odanın içi..

— Sen de öyle kokuyorsun..

— Ceplerime dolduruyorum ben..

Arap gülmeğe başladı.

— Bana mı gülüyorsun yine? Ha?

— Evet.

— Şey geçirmişim küçüklüğümde ben..

— Menenjit..

Yaprak, önündeki gülleri eliyle itip, telaşlı telaşlı:

— Teyzem de çok döverdi beni, dedi.

— Haksız da değilmiş hani?

— Dizlerime dizlerime vururdu tekmeyle.. Kafama vururdu... «Kümesin kapısını açık bıraktın» diye döverdi nedense.. Unutmazdı hiç.. Kümesin kapısını açık bırakmışım sözde bir akşam.. Köpek girip, boğmuş bütün tavukları.. Oysa ben bırakmamıştım açık.. Kendi oğlu bırakmıştı... O kapatırdı kümesin kapısını akşam oldu mu çünkü.. Onu dövmez, beni döverdi nedense.. «Geber» diye bağırırdı, «geber de kurtulayım».. Bir keresinde kümeste yatırdı beni.. Pire oldu her yanım.. Kaşınmaktan ölecektim nerdeyse.. Elim ayağım kanadı...

— Kaçıncı baskı bu?

— Kendi de çok kötü öldü ama teyzem.. Bit sardı her yanını.. Bit boğdu.. Ölüsünü fareler yedi..

Ev sahibi kadın gülümseyerek girdi odaya:

— Noluyor bakalım? Ne haber?

Yaprak'a dönüp:

— Tahsildar gelmiş senin, dedi. Ver de parasını gitsin.. Makbuz almayı unutma ama..

Arap, birden kadının boynuna yapışıp, sıktı.

— Ayyy...

— Ayy, ya, puşt karı!

Yaprak'ın çok hoşuna gitmişti kadının «ayy» diye bağırması. Gülüyordu.

— Teyze?

— Hu.

— O kurumuş fare kafalarını kim atıyor balkona?

— Hangi?

— Baksana camdan..

Ev sahibi kadın, balkon kapısının camından bakıp, dalgın dalgın:

— Güvercinler herhalde, dedi. Kim olacak başka?.. Kargalar belki de..

— Karga pek yok burda.. Güvercinler getiriyordur herhalde.. Korkuyorum ben..

— Ne var korkacak, canım? Fare kafası alt tarafı.

— Beyaz beyaz dişler var ama üstünde.. Uykuma giriyor bazı..

Arap, ev sahibi kadının kulağına eğilerek, fiskos bir şeyler söyledi. Gözleri iri iri oldu kadının. Yüzündeki gülümseme gitmek bilmiyordu hiç.

— Demek öyle, ha? Yeni mi?

— Çok hoşuna gitti, de mi, paçoz karı? Yeni tabi. Sabahleyin.. Az önce daha..

— Ne, ne? diye sordu Yaprak. Noldu?

Mualla'nın sabahleyin 14 numarada yaptıklarını bütün ayrıntılarıyla tek tek anlattı Arap. Ev sahibi kadın ölecekti zevkten. Çok hoşuna gitmişti. Kıkır kıkır gülüyor, her şeyi ince ince öğrenmek istiyordu. Dinledikçe hoşlanıyor, gözlerini süzüyordu baygın baygın. Bir ara:

— Neler geliyor şu insanların başına yani, dedi.

— Başına değil, kıçına, dedi Arap.

Ev sahibi kadın, donmuş gibi duran, hiç konuşmayan Yaprak'a bakıp, çirkin çirkin güldü:

— Erkeklerle içme sakın, sen de! dedi. Tamam mı, Yaprak? Aman, içme.. Anladın mı dediğimi.. İyi duydun mu?

Yaprak, dokunsan ağlayacak gibi bakıyordu kadının yüzüne.

Arap pişkin pişkin gülümseyerek:

— Bi üç yüz kağıt toka et bakalım bize, Yaprak hanım! dedi.

Ev sahibi kadın:

— Tahsildar bile ayda bir geliyor, diye homurdandı. Ama sen, her gün..

— Araba alacam, ulan...

— Beş yüz lirayla mı?

Arap, Yaprak'ın uzattığı paraları kapıp, ev sahibi kadına:

— Şunları bir sür bakalım orana, dedi. Buruşmuşu deneyelim bir de.. Şans gelir belki..

Kadın paraları bacaklarının arasına sokup çıkardı:

— Çok kazanırsan, payımı isterim, ha! Al..

Yaprak, başını öne eğmiş, üzgün üzgün duruyor, konuşmuyordu hiç. Ev sahibi kadın bir gölge gibi süzülüp çıkmıştı kapıdan.

Arap:

— Noldu? diye sordu.

Yaprak şaşırdı. Ne diyeceğini bilemedi bir süre. Sonunda:

— Korkuyorum ben senden, dedi.

— Niye? Ne yaptım ki korkutacak sana ben?

— Yalnız senden değil, herkesten! Kim olursa olsun.. Kadın, erkek, büyük, küçük.. Kötü bir şey yapacaklarmış gibi geliyor hep bana.. Sana bir şey söyliycem ama gülmiyeceksin!

— Söyle.

— Gülmiyeceksin ama!

— Tamam, dedik.

— Biri birine kötülük ederken, biri birini öldürürken neden önüne geçmiyor Allah?

Arap güldü.

— Neptun var ya?

— Var.

— Geçenlerde ne dedi biliyor musun? Eğer Allah olsa, bizim burda işimiz neydi, sabah akşam ona buna bacak açar mıydık? dedi. Bunca puştluk, kahpelik olur muydu bu dünyada? dedi. Yaprak, bu kadar salak doğar mıydı? dedi.

— Boş ver ona sen!

— Çok akıllıymış ama o! Öyle diyor herkes..

— Boş ver dedim sana! Çok akıllı kim, biliyor musun sen?

— Kim?

— Ben... Arap... Hah, hah, hah..

*
**

Necmi, Bahar'la Yaprak'ın hemen arkalarındaydı. Tiyatronun afişlerine bakıyorlardı.

— Aha bu, dedi Necmi. Bu işte.. Çok güzelmiş.. Girelim hadi..

Yaprak, çekine çekine:

— Ben hiç gelmedim böyle yerlere valla, dedi. Sen, Bahar?

— Ohoo.. Gazinoda çalışırken her hafta gelirdim hemen hemen.. Baloya bile gittim ben, kızım...

Necmi biletleri aldıktan sonra, dik bir merdivenden çıkıp, resimlerle süslü salon gibi bir yere girdiler. Yığınla insan vardı içerde. Kimi oturmuş, kimi ayaktaydı. Necmi, uzun bir tezgahın başında bir şeyler yiyip içen insanları göstererek:

— Koka kola içer misiniz? dedi.

Sorusunun karşılığını almadan, kalabalığa dalıp, üç koka kola şişesiyle geri döndü.

— İçin bakalım.. Hadi..

Yaprak'la Bahar'ı tiyatroya getirmekten, onlara koka kola ısmarlamaktan sevinçli gibiydi Necmi. Yerinde duramıyor, bir Bahar'ın, bir Yaprak'ın yüzüne bakıp, onların da ne kadar mutlu olduklarını anlamak istiyordu sanki. Bi ara, Bahar:

— Ne iyi ettik, lan Kuş, dedi. Çok iyi çocuksun valla sen!

Yaprak sağa sola bakıyor, süslü püslü kadınları inceliyordu durmadan. Şaşırmış bir hali vardı. Necmi: «Resimlere bakalım, gelin» demişti ki, zil çaldı. İki kanatlı büyük bir kapı gürültüyle açıldı. Oluk oluk akmaya başladı salona insanlar.

— Hadi biz de girelim, dedi Bahar. Otururuz, daha iyi.

Oyunun hiç gülünmeyecek yerinde gülüyordu Bahar. Bazan çok ileri gittiği de oluyor, kahkaha atıyordu.

Sağdan soldan dik dik bakanlar oluyorsa da, hiç kimse ağzını açmıyordu yine de. Necmi: «Atarlar bizi valla, Bahar!» dedikçe, Bahar:

Bok atarlar, para vermedik mi biz sanki? diyordu.

Oyundaki babanın durumuna çok üzülen Yaprak, usul usul ağlıyor, Necmi'ye: «Sahi mi, sahi mi bunlar?» diye soruyordu. Necmi: «Sahi değil canım, sahi olur mu hiç» diyorsa da, inanmıyor, az sonra bi da soruyordu. «Baba»nın kızları deliye çevirmişti Bahar'ı. Durmadan konuşuyor, «Orospu kaltaklar» diye söyleniyordu.

Tiyatrodan çıktıklarında, güneş batmış, ortalık kararmıştı iyice. Durakta otobüs bekliyorlardı. Bir ara, Yaprak: «Ayy» diye bağırdı. Orta boylu, iyi giyimli bir adam, Yaprak'ın kıçını sıkmıştı herkesin gözü önünde. Necmi, sarkıntılık yapan adamın yakasını bırakmıyor, «polis, polis» diye bağırıyordu. Bahar çantasıyla adamın kafasına kafasına vuruyor, ağza alınmaz küfürler savuruyordu boyuna. Bir anda ana-baba günü olmuştu ortalık. Sarkıntılık yapan adam geniş yapılı, koca ağızlı biriydi. Kısacık fırça gibi saçları vardı.

Ağırbaşlı görünmeğe çalışan sulu birisinin, o cıvık, yılışık gülümsemesini gizleyemeyişinden doğan bir aykırılık yapışmıştı suratına. Şaşırmıştı ne yapacağını. Bir an önce kaçıp kurtulmak isteyen bir hali vardı. Kaçamıyordu ama. Çevresindeki kalabalık durmadan büyüyor, her kafadan bir ses çıkıyordu. Düdük çala çala gelen iki polisi görünce, yüzünü bir umutsuzluk bürüdü adamın. Yaprak oralı değildi hiç. Sanki kıçı sıkılan o değil de, Bahar'dı.

Tok sesli, babacan biriydi komser.

— Dön bakalım, dedi Yaprak'a.

Yaprak döndü. Adamın parmaklarının izi, açık renk eteğinin üstünde olduğu gibi belliydi.

— Sen mi yaptın bunu?

Adam, cebinden kimlik kartı gibi bir şey çıkarıp, komsere uzattı.

— Bu ne be? diye çıkıştı Komser. Soruma karşılık versene sen benim önce..

— Bilerek yapmadım valla, komserim. Elim değdi kazayla.. Böyle şeyler yapacak adam değilim ben..

Komser kimlik kartını uzun uzun inceleyip:

— Utanmadan gösteriyorsun bunu bir de, ha? dedi. Senin yerinde olsam, saklarım bunu.. Göstermem..

— Bilerek olmadı valla, komserim.. Kaza oldu.. Yapar mıyım böyle şey ben hiç? Nato'nun Roma karargâhında çalışıyorum gördüğünüz gibi..

— Sarhoşsun sen bir kere.. İçmişsin.. Leş gibi kokuyor ağzın..

— Bira içmiştim bi kaç bardak..

— Tühh.. Yazıklar olsun sana..

Bir ciple suçüstü mahkemesine götürüldüler. Yar-

gıç, sarkıntılık yapan adama:

— Bu kadının bacağını sıkmışsın, doğru mu? dedi.

Adam:

— Kazayla elim değdi, sayın yargıcım, dedi. Nasıl yaparım böyle bir şeyi bilerek? Sorun isterseniz hamfendiye?

Yaprak'ın yüzü allak bullak oldu. Bilemedi ne diyeceğini. Kemküm bir şeyler söyledi.

— Sarkıntılık etti mi, etmedi mi? diye bağırdı yargıç.

— Bilmiyorum amca! dedi Yaprak titrek bir sesle. Birisi sıktı bacağımı ya, bu muydu, değil miydi, bilmiyorum.

Bahar, Nato'cuyu gösterip:

— Bu yaptı, bu yaptı! diye bağırdı. Valla bu yaptı!

— Sus! diye payladı Bahar'ı yargıç. Sana mı sorduk?

Necmi, şaşkın şaşkın, Yaprak'a bakıyor, kafasını sallıyordu iki yana. Yargıç:

— Karakoldaki ifadende «bacağımı sıktı» demişsin ama, dedi. Nasıl oluyor peki?

— Davacı değilim, deyip kesti attı Yaprak. Başkası sıkmıştır belki de.. Kalabalıktı durduğumuz yer..

Genelev sokağına gelinceye kadar konuşmadılar hiç. Çok sinirlenmişti Bahar. Yiyecek gibi bakıyordu Yaprak'a. Adamın kendini değil de Yaprak'ı çimdiklemesine, onu seçip beğenmesine içerlemişti daha çok.

— Yuh be sana Yaprak! dedi. Yuh be.. Sende şu kadar akıl varsa, s...ler beni!

Yaprak, titrek bir sesle ağlar gibi karşılık verdi:

— Hamfendi, dedi ama bana, hamfendi, dedi.

Bahar'ın gözleri koca koca olmuştu şaşkınlıktan.

*
**

İskemleye oturmuş, çoraplarını giyen Arap:

— Bu pazar da çalışmaya gitmiyver, kız! dedi Yaprak'a. Şu havaya bak sen! Fıstık gibi..

Yüzü koyun yatıyordu Yaprak karyolanın üstünde. Kollarını çenesinin altına dayamıştı.

— Ha, sana diyorum?.. Gitme bugün.. Hıyar gibi dolaşalım dışarlarda seninle! Hava cıva alalım..

Yaprak, Arap'ın elindeki kâğıtlara bakıyordu kuşkulu kuşkulu:

— Ne onlar? Para mı?

— Bono..

— Ne demek bobo?

— Bobo değil, bono lan! İmzalayacaksın.. Bilmiyor musun imza atmayı?

Yaprak gülümsedi:

— İlkokul ikiden ayrıldım ben..

— Ooo.. Sen benim yanımda profesörsün Allah canımı alsın ki!

Arap'ın o hastalıklı gülmesi tutmuştu yine. Yap-

rak'ın başucuna dikilmiş, hem gülüyor, hem eliyle sırtını gıdıklıyordu:

— Orospuuu... Huuu... Sana diyorum?..

— Nee?

— Neden hanım hanımcık olmadın da orospu oldun? Koca orospu.. Ayıp değil mi sana? Utanmadın mı orospu olmağa?

— Allahtan hep... Hep Allahtan..

— Orospu mu ol dedi sana Allah.?.. Koca orospu...

Boğulacak gibi gülüyordu Arap. Konuşamaz oldu. Arap'ın bu çeşit gülmesine alışık olan Yaprak, hiç sesini çıkarmadan öylece duruyor, bakmıyordu bile. Neden sonra, Arap, gülmesini kesip:

— Hadi, kalk ta imzala şunları, dedi. Kelepir bir araba düşürdüm dün.. 56 Şevrole.. İçine bir de şöför attık mı keka.. Gelsin paralar.. Borç biter bitmez çıkaracam seni.. Hükümet nikâhı yapıcam hemen..

Yaprak, kafası bir şey almamış gibi bakıyordu, Arap'a.

— Ben mi imzalayacağım o kâğıtları?

— Sen ya..

— Nolacak sonra?

— Ödeyeceğiz..

Yaprak çabuk çabuk imzaladı bonoları. Çocuksu bir sevinç vardı yüzünde. Gülmesini zor tutuyor gibiydi.

— İmzalamakla iş bitmiyor tabi.. Üç bin toslayacağız her ay..

— Anne kızarsa gelmedim diye bugün? Arzu'ya kızdıydı geçende...

— Kızarsa, buza otursun ekşimiş orospu!

Yeşil bir düzlüğün üstünde sıra sıra mısır kazanları vardı. Yaprak'la Arap'ta aldılar birer mısır. Bir ısırdı, attı Yaprak, yemedi. «Sevmem ben» dedi. Dön-

me dolaplardaydı gözü. Çok şaşırmıştı. «Yeni mi görüyorsun?» dedi Arap.

— Yeni değil ama, görmemiştim böylesini hiç.. Çok güzel bunlar.! Binelim mi?

— Binelim.. Eşekler gibi binelim hem de..

Yaprak, dönmedolaba binerken, ölecek gibiydi mutluluktan. Işıl ışıldı gözleri. Ama az sonra kusmağa başladı. Bomba gibi iniyordu kusmuklar! Kaçışan kaçışanaydı. Dönmedolaptan indiğinde sapsarı olmuştu yüzü. Gülümseyerek:

— Ben binmem bi da, dedi. Çok fena oldu içim.

— Yürrüüü...

Büyük bir ağacın altında, çıplanmış bir adam, tüyleri dökük bir ayıyla güreşiyordu. Yaprak'la Arap usul usul yaklaşıp kalabalığın içine girdiler. Kanter içindeydi ayıcı. «Gel, koca oğlan, gel» diye bağırıyordu durmadan. Ayı, iki ayağının üstüne dinelmiş, ayıcının üstüne üstüne gidiyor, ama yapışamıyordu birtürlü. Korkuyor gibi bir hali vardı. Ayıcı daldı birden. Yan düştü ayı. Düşerken «hınk» diye bir ses çıkardı. Kalktı hemen. Kollarını aptal aptal açıp salınarak yürüdü. Soluk soluğaydı. Ayıcı'nın da taşmıştı soluğu. Ayı ayılığından, ayıcı insanlığından bıkmış usanmış gibiydiler. Bakışıp duruyorlardı öyle. Seyirciler, «Güreşin, güreşin» diye bağırıyorlardı durmadan. Var gücüyle saldırdı ayıcı. Ayının arka bacaklarından tutmak istedi uzanıp. Tutamadı. Olanca ağırlığıyla sahibinin üstüne çöktü ayı. Kızmıştı. Ezdikçe eziyordu. Ayıcı, ayının zincirinden yakalamak istiyorsa da yakalayamıyordu bir türlü. Bağırmağa başladı. Küçücük bir çocuk, ayıyı zincirinden tutup uzaklaştırdı. Boyuna:

— Bir şey oldu mu baba? Bir şey oldu mu baba? diye soruyordu.

Ayıcı, karşılık vermiyor, hasta hasta gülümsüyor-

du. Küçük çocuk, dümbeleği ters çevirip parsa toplamağa başladı. Bir anda dağıldı kalabalık. Yaprak'la Arap kalmıştı yalnız. Yaprak:

— Para mı istiyor? dedi.

Sorduğu sorunun karşılığını almadan, çantasından beş lira çıkarıp uzattı çocuğa. Parayı Arap kaptı.

— Dur, var bende bozuk..

Çocuk sinirlenmiş gibi baktı Arap'a. Bir şeyler söylenerek dümbeleğin üstündeki elli kuruşu yere fırlattı. Yaprak, ayıyı öpüyordu, gitmiş. Gözleri yaş içindeydi.

— Ulan ısırır... Ne bok yiyorsun?

— Yazık bee.. Yazık..

— Ayıya acıyacağına, ayıcıya acısana biraz da.. Boğuyordu herifi az kalsın!

— Ayıya acıyorum ben.. Hayvan o..

— Ayıcı da insan.. Nolmuş yani?

— Ne güzel yürüyor, şuna bak!..

— Ayı gibi yürüyor ayı oğlu ayı..

Uzun süre bir kıyı kahvesinde oturdular. İkisinin de ağzından tek söz çıkmıyor, Yaprak gelip geçen gemilere, Arap önüne bakıyordu hep. Bir ara:

— Canım sıkıldı benim, dedi Yaprak. Gidelim mi?

— Karasultan'ı özledin galiba?

— Bulutlandı hava... Yağmur yağacak.. Geldiğimizde ne güzeldi oysa...

— Başladı bile çiselemeğe.. Kalk hadi.. Şurda denizden bir şeyler çıkarıyorlar, ona bakalım.

Bir yığın insan birikmişti kıyıya. Üstünde vinç bulunan koca bir mavnada, yığınla işçi ordan oraya koşuyor, kendilerinden geçmişcesine çalışıyorlardı. Uzun uğraşmalardan sonra, mor bir otomobil çıkardılar denizden. Şakır şakır sular akıyordu havalandıkça. Kaldırımın üstüne indirildiğinde, yağmur adamakıllı çoğal-

mıştı. Üç görevli arabanın kapılarını açıp, birbirlerine sımsıkı sarılmış bir kadınla bir erkeği içerden çıkardılar. Yaprak, korkmuş, kaçacak gibi duruyordu:

— Niye sarılmışlar öyle?

Arap güldü:

— Çok seviyorlarmış birbirlerini puştlar! Ne güzel, de mi?

— Güzel mi?

— Bayıldım ben, doğrusu.. Hiç böyle kıyağını görmemiştim ömrümde.. Sinema gibi aynı.. Türk filimleri gibi... İyi ki gelmişiz buraya, bugün.

— Gidelim hadi.. Ipıslak oldum ben.. Üşüyorum..

Eve dönerken, Yaprak, Arap'ın kendisine imzalattığı bonoları düşünde görmüş gibi anlatıyor, durmadan:

— Neydi o kâğıtlar acaba? diye soruyordu.

Mualla, sinir küpü olup çıkmıştı. «Mafoldum» diyor, başka demiyor, olur olmaz şeyler için basbas bağırıyordu. Bir keresinde, Bahar: «Bugün otuz marka işledim tam» demişti de, «yalan, yalan» diye, saç saça baş başa kavgaya tutuşmuştu onunla. 14 Numaraya hangi erkek girerse girsin, bir kedinin bir köpeğe bakması gibi bakıyordu. Kin, hınç, korku... Her şey vardı bu bakışta. Eskisi gibi Amerika'daki havacı kocasının üniformalarını da göstermiyordu kimseye artık! Lafını bile ettiği yoktu. Bir gün: «Müşterimi aldın» diye gözünü çıkaracaktı Artemis'in az kalsın. Elindeki ekmek bıçağını atıvermişti suratına. Sivri bıçak, gelmiş gelmiş, Artemis'in yanağına saplanmıştı. Ok gibi fışkırıyordu kan. Mualla, yaptığıyla da kalmıyor: «Orospuluğu bile adileştirdiniz be!» diye bağrıyordu. Durmadan içiyor, kimi görse: «Ne yapıcam ben, ne yapıcam ben?» diye soruyordu. Hiç bir kadının başına, kendi başına gelenden daha büyük bir «felaket» gelebileceğine

inanamıyordu bir türlü. Bazan geliyor, bazan gelmiyordu işe. Para falan umurunda değildi. Elli, yüz alıyordu Yaprak'tan. Daha doğrusu Yaprak veriyordu. Üsteliyordu alması için:

— Al diyorum sana.. Valla al.. Var bende daha.. Mualla abla..

Ressam bozuntusunun geldiği bir gün, Mualla:

— Sokak köpeklerine, sokak kedilerine bile gıpta ediyorum demişti.

Sarhoştu yine. Ressam:

— Kendini üzecek ne var bunda bu kadar, bilmem ki? dedi. Profesyonel bir futbolcusun sen.. Ha öyle olmuş, ha böyle...

— Senin başına gelse aynı şey, üzülmezsin demek?

Bahar sormuştu bunu. Karasultan:

— Üzülmez tabi! diye karşılık verdi. Bayılır!

Ressam, Mualla'nın yanına oturmuş, fiskos bir şeyler diyordu kulağına.

— Bırak boş lafı! diye bağırdı Mualla. Biliyorum ne yapacağımı ben. Sen mi kaldın akıl verecek bana?

Ressam bozulmuştu iyice. Aptal aptal sağa sola bakınıyor, yutkunuyordu habire:

— Doğru, dedi. Ben mi kaldım akıl verecek? Her şeyi biliyorsun tabi sen! Hayat fakültesinde okumuşsun! Öyle değil mi?

— Dalga geçiyorsun benimle, ha?

— Dalga değil valla, sahi söylüyorum...

Ressam, yakasındaki rozetleri göstererek:

— Hayat fakültesinin rozeti yok ne yazık ki! dedi.

Mualla, kendini ressamın kucağına atıp katıla katıla gülmeğe başladı.

— Yalan o rozetler, yalan! diye bağırıyordu. Gelmiş bizi kandırıyorsun burda. Herkes bizi kandırıyor

zati! Kulağımızın altı kaldı bir! Ne biçim memleket bu be?

— Neptun gibi konuşuyorsun sen de! Yoksa..

— Yoksa?

— Komünist mi oldun?

— Tövbe de!

— Tövbe.

Neptun yoktu. Mualla:

— İsteseydim, evlenir, gül gibi ömür sürerdim, dedi. Çekilirdim bu bok hayattan... İstemedim ama.. Yakmak istemedim herifin başını..

Ressam, Mualla'yı kucağından iterek:

— Bırak numarayı şimdi, dedi. Niye evlenmedin peki?

— Şimdi değil, on yıl önce.. Herifin biri mayışmıştı bana, tamam mı? Alev alev yanıyordu.. Aldı götürdü bir gün beni eve.. Baktım, moruk bir karı oturuyor odada. «Kim bu?» dedim. «Anam» dedi. Karının gözü tutmamıştı belli ki beni.. Boka bakar gibi bakıyordu. Oturup başladık laflamaya... Moruk bir ara, «Bir yerde mi çalışıyorsun gızım sen?» dedi. «Hıı» dedim. «Nerde?» dedi, «daktilocu falan mısın?» «Yok» dedim, «Kerhanede çalışıyorum. Orospuluk yapıyorum anlıyacağın» Karı ne yapsa, beğenirsin! Pencereyi açıp: «Yangın var, yangın var» diye avaz avaz bağırmaz mı? Fıttırdı sandım. Konu komşu üşüştü başımıza. Oğluna bir kurt gibi saldırıyor, ver ediyordu küfürü. Baktım, olmayacak, «Tamam, tamam» dedim, «gidiyorum ben, oğlunu al da başına çal..» İş olsun diye gitmiştim zati.. Matrak olsun diye...

— Yalan!

— Valla değil! İki gözüm önüme aksın ki değil!

Az önce gülen Mualla, başını ressamın dizine koyup, ağlamağa başladı.

— Çok içmişsin Mualla, çok! Öldürecen kendini!

— Keşke! Keşke!

— Yangın var diye basbas bağırdı kadın, ha? Vay canına..

Mualla karşılık vermiyordu.

— Ha, Mualla?

Yaprak'ın işi çok iyiydi o gün. Çıkıp çıkıp iniyordu.

Ressam:

— Maşallah, maşallah, dedi Yaprak'a. İşine diyecek yok bugün! Allah artırsın..

Mualla:

— Benim işimi görecektin sen onun kadarken, diye mırıldandı. Para tutsaydım, milyonerdim şimdi..

Ressam, Mualla'nın dediklerini duymamış gibiydi. Yaprak'a bakıyordu. Bu sıra Arap'la Güneş sarmaş dolaş girdiler kapıdan. Güneş, Yaprak'a:

— Oh ya, aldım ya kocanı elinden.. diyordu.

Ressam, Güneş'e:

— Çok seksisin bugün Güneşciğim, dedi.

— Mil mersi mösyö Pikasso, mil mersi.. Tenkyu veri maç..

Arap, salonda bi o yana bi bu yana dolaşıp duruyordu.

Ressam ona da:

— Yaprak'ın işine maşallah yani Arap bugün, dedi. Dakka durmadı.. Vurdun voliyi..

Yaprak, birisiyle çıkıyordu yine. Ressam:

— Ama bu olmuyor işte Arap, dedi.

— Olmayan neymiş be?

— Senin otobüs, sen burdayken birisiyle çıkıyor... Olmuyor bu.. Hep yapıyor bunu yani..

Karasultan:

— Adet madet bilmez Arap uşağı, dedi. Mangır bi-

lir yalnız o...

Arap, uykuda sayıklar gibi:

— Boş işler bunlar hep, dedi. Boş işler..

Ressam, Arap'ın verdiği karşılığa kulak bile asmayıp, Mualla'ya doğru eğilerek:

— Sana Türkçe bir kuran alayım, da oku, diye fısıldadı. Başın sıkıştıkça oku.. Açılır, ferahlarsın.. Ben de öyle yapıyorum ara sıra.. İyi geliyor.. Ferahlar gibi oluyorum..

— Var, dedi Mualla. İki tane hem. Biri yeni Türkçe, biri eski Türkçe.

— Okuyor musun?

— Okuyorum.

— İçine öyle bir ferahlık doluyor değil mi? Rahatlıyorsun..

— Yoo.. Tam tersi.. Sıkıntı basıyor içimi okurken.. Abuk sabuk, deli dolu şeyler birtakım..

— Sus, sus, konuşma öyle.. Günaha giriyorsun.. Çarpılırsın.. Ağzın yılar..

— Hayatım yılmış benim, ağzım yılsa ne yazar?

— Paran var mı?

— Ne olacak?

Mualla, sevgi dolu gözlerle baktı Ressama:

— Var abi, var, sağ ol.. Sordun ya, o bile yeter.. Sağ ol..

Ressam, yılışık bir çehreyle:

— Resmini yapıp ebedileştireceğim ben seni! diye bağırdı.

Bütün ordakiler duysun diye söylemişti bunu sanki. Güneş:

— Yaşa Pikasso'cuğum, var ol, dedi.

Karasultan:

— Resmini yapan yaptı onun! diye kıkırdadı. Kalmadı sana hacet!

Olduğu yerde yay gibi dikildi Mualla.

— Ne dedin?

Neptun girdi bu sıra içeri. Karasultan, Mualla'yı duymazlıktan gelip, uzun bir «Ohaa» çekti. Mualla, Ressama:

— Bana mı dedi? Bana mı dedi? diye soruyordu durmadan.

— Hayır, bana dedi. Sana der mi hiç? Hoş geldin Neptun'cuğum.

Neptun, «hoşbulduk» falan demedi. Mualla'ya bakıp:

— Göt davası mı hâlâ kız? diye sordu.

Yaprak, ortalıkta hâlâ dalgın dalgın dolaşmakta olan Arap'a bakıp, gülümsedi.

*
**

Necmi, bir elinde kuş kafesi, bir elinde koca bir kutu kurabiyeyle 14 numaranın kapısından girer girmez, Yaprak'ın yüzündeki tuhaflığı ossaat sezdi. Yanına oturup:

— Noldu? Bi şey mi var? dedi.

Karşılık vermedi Yaprak. Başını eğip sustu. Gülümsemedi bile. Canı çok sıkkın da olsa, gülümsemeyi elden bırakmazdı oysa. Artemis, Necmi'nin kolundan çekiştire çekiştire:

— Ver ettik herife dayağı, diye söyleniyordu. Canına okuduk valla! Ağzı burnu çarşamba pazarına döndü. Ne üst kaldı, ne baş! Parça parça ettik ceketini, pantolonunu.. Yaprak'a tokat atmanın ne olduğunu gösterdik hergeleye! Anne izin verseydi, mum sokacaktık kıçına puştun!

Şaşırmıştı Necmi. Kekeleyerek Yaprak'a:

— Sana vurdu ha, sana! dedi. Vay kahbe oğlu kahbe vay! Vay dürzü vay..

— Şakk diye hem, dedi Artemis. Merdivenleri inerken.. Paldır küldür yuvarlanıyordu az kaldı.

Bahar:

— Bi kova su boşalttım kafasından aşağı ben, diye girdi söze.

— Sarhoş falan mıydı deyyus?

— Yoo.. İş olsun diye döktüm.. Baktım, herkes bir şey yapıyor, bi kova su döktüm başından aşağı ben de.. Kötü mü yapmışım yani? Islanmış eşeklere döndü dünbük.. Arzu var ya, ayakkabılarını, çoraplarını sakladı herifin.. Görsen ölürdün.. Upuzun yatırdık şuraya.. Vur Allah vur.. Mualla, karnına karnına, döşüne döşüne vuruyordu tekmeyle.. Kan revan içinde kaldı her yanı.. Ah anne, ah, ne diye karışırsın sanki?

Karasultan, «gaartt» diye geğirip:

— Gebertseydiniz herifi bari be! dedi. Gebertseydiniz de kodese girseydiniz!

Necmi, Yaprak'a:

— Ne dedin de vurdu o orospu çocuğu sana Yaprak? dedi.

Mualla, kendine sorulmuş gibi:

— Kalkmamış herifinki tamam mı? dedi. Yaprak'ta: «Sen hep böyle misin» mi ne demiş..

Necmi, meydan okurcasına:

— Şakk diye yapıştırdı tokadı, ha? Nerde şimdi bu it peki? dedi.

Güneş, iki elinin parmaklarını gözünün önüne koyup, mapusane demiri gibi yaparak:

— Nerde olacak, kodeste tabi, dedi. Ağzını zorla açıp şakk diye kondurdum balgamı valla...

Karasultan, kara sarı dişlerini sırtlan gibi çıkararak:

— Boş verr... Bi tokattan bi şey çıkmaz Yaprak, diye bağırdı. Ne dayaklar yedik biz bu zamana gelin-

ceye kadar! Üzme tatlı canını! Bak ne getirmiş Kuş sana!

Yaprak, bir kuşa, bir Necmi'ye baktı. Aklı bir şey almamıştı. Fısıldar gibi:

— Bülbül mü bu? dedi.

— Bülbül..

Kızlar, kafesin başına toplanmış alay ediyorlardı kuşla. Necmi, bilmişlik taslıyarak:

— Böyle olur bülbül, dedi. Kendi çirkindir mirkindir ama sesi güzeldir çok!

Güneş:

— Bülbül mülbül değil, fare valla bu! dedi. Uyuz mu olmuş ne?

— Sen olmuşsun uyuz! İki yüz papel saydım tam! Zorla o da..

— Ötmüyor ama hiç..

— Kafeste ötmez bülbül.

— Nolacak yani? İki yüz papel sayıp, bu çirkin kuşu mu seyredeceksin karşısına geçip?

— Kör etmek gerekmiş gözlerini!

Yaprak, benilder gibi:

— Nee, kör mü edecen gözlerini? diye söylendi. Dalgınlığından kurtulmuştu biraz. Acır gibi bakıyordu kuşa.

Necmi:

— Kafeste olduğunu bilirse, ötmezmiş! dedi.

Karasultan:

— O bülbülü çıkar da kafesten, kendin gir, Kuş! dedi öksürerek. Daha iyi ötüyorsun sen hem!

Necmi, telaşlı telaşlı bir şey arıyordu tahta kanapenin altında:

— Nereye gitti yahu, nereye gitti? Şuraya koymuştum tam. Kocaman bir kutuydu.. Biri mi aldı yoksa?

Yaprak'ın dışında herkes Necmi'ye bakıp bakıp

gülüşüyordu. Necmi, kah çömeliyor, kah yere uzanıyor, söylemediğini komuyordu kutuyu alana. Artemis:

— Boşuna arama Kuş, dedi. Yedik bile biz onu!

— Deme yavu?

— Valla...

— Ne çabuk yediniz öyle kaşla göz arasında? Hiç yok mu yani şimdi?

Karasultan:

— Yiyeli yıl oldu biz onu, dedi. Öff, çişim geldi be.. Gördün mü Kuş? Getirdiğin kurabiye bok oldu, sen hâlâ kurabiye arıyorsun!

Necmi, Karasultan'ın dediklerini duymazlıktan gelip, kafesten kuşu çıkardı:

— İşte, dedi Yaprak'a, bu..

— Ötmüyor ama..

— Öter şimdi.. Görüyor da ondan.. Toplu iğne var mı birinizde?

Güneş, yakasının altından bir toplu iğne çıkarıp, verdi:

— Al, Kuş.. Ayy, bakamam ben.. Gösterme nolur! İçim fena oluyor..

Artemis:

— Hadi Kuş, hadi Kuş! diyordu durmadan. Patlat bakalım gözlerini bülbülün.. Patlat ta, ötsün!

Necmi, topluiğne istediğine pişman olmuş gibi duruyor, ne yapacağını bilemiyordu. Bu sıra, Yaprak'ı vizitaya çıkardı biri.

— Al, sen patlat, dedi Artemis'e Necmi. Madem istiyorsun o kadar, al...

— Hadi, be.. Nasıl patlatayım ben? Deli..

— Konuşma öyleyse! Sultan teyze!

— Ne, lan?

— Patlatsana şunun gözlerini!

— Öbür dünyada cayır cayır yaktıracan mı beni? Akılsız Kuş!

— Nasıl olsa yanmıyacan mı zati?

— Cennete gidecem oğlum ben! Baş köşeye hem! Huri kızlarına kim mamalık edecek orda?.. Kuş?

— Ne?

— Bırak şu hayvanı, nolur... Gözlerini kör etseler senin, hoşuna gider mi? Hem bülbül mü o bakalım? Bülbül diye kandırmışlardır seni.. Puşt mu yok dünyada?..

— Bülbül canım, biliyorum ben..

— Gözlerini kör de etseler, bir usulü vardır elbet bunun.. İğneyle olur mu hiç?..

Necmi, Karasultan'ın yanına gelip, kuşun kafasından tutarak, iğneyle tek tek patlattı gözlerini. Pembemsi bir su aktı kuşun gagasına doğru. Kafese konduktan beş on dakka sonra öldü.

Vizitadan inip te, kuşun öldüğünü gören Yaprak, burnunu çeke çeke ağladı uzun süre.

*
* *

Dert dert üstüne geliyordu Mualla'nın başına. Bu kez de, Amerika'daki subay kocasının «hatıra» olarak verdiği üniformayı yitirmişti! Üzüntüsünden deli gibiydi adeta. Aramadığı yer komamıştı. Burnundan burnundan soluyarak:

— Biliyorum canım, çaldılar! diyordu. Çaldılar, kıskançlıklarından!

Yaprak, bir gün, Arap'a saf saf:

— Subay elbisesi satılan bir yer biliyor musun? diye sordu.

— Nolacak?

— Çok ağlıyor Mualla abla...

— Eee?

— Ona bir elbise alsak, diyorum.. Çok üzülüyor, ağlıyor durmadan..

— Hangi elbiseyi yitirmişse onu ister o a....cık! Başkasını istemez.. Hatıra çünkü..

— Yoo, yoo istiyor.. Ben sordum.. Valla..

— Ne diyor?

— İsterim, diyor.. Geçenlerde kavga etti Arzu'yla.. Öyle korktum ki.. Arzu: «Eskiciye sattın ya, kız!» dedi Mualla ablaya.. Sonra da, o ona vurdu, o ona.. Saç saça baş başa kavga ettiler. Anne bile ayıramadı.. Polis geldi sokağın başındaki..

— Doğru demiş Arzu. Satmıştır elbiseyi kerata karı!

— Canından çok seviyordu ama onu!.. Satar mı?

— Satar.

— Niye?

— İş miş yaptığı yok ki hiç! Dükkan bomboş!

— Öldürecem kendimi diyor.

— Keşke öldürse..

— Yazık.. Seviyorum ben onu.. Nasıl öldürür insan kendini?

— İple asar, tentürdiyot içer, uyku hapı alır, denize atar.. Ne bok yiyecek başka?

— Korkmaz mı?

Arap:

— Korkmaz! diye bağırdı basbas. Korkmaz!

Yaprak, korkusundan ölecek gibi olup, odanın duvarına yaslandı.

— Noldu, korktun mu?

— Niye bağırdın öyle?

— Bağırdım mı ben?

— Bağırdın.. Çok bağırdın hem..

— Çok soru soruyorsun bugün sen.

— Sormıyacam bi da.. Valla sormıycam!

Arap, Yaprak'ın başını sevdi yanına gidip.

— Anam benim, dedi.. Güzel anam.. İyi ki gelmişsin bu dünyaya sen.. Nolurdu yoksa benim halim?

— Paran mı yok?

— Hah, hah, hah...

Arap, Yaprak'ın orasını tuttu birden.

— Ne bu? Söyle bakalım?

Yaprak utandı, başını eğdi gülümseyerek.

— Ne bu dedim sana, kız? Söylesene!

— .....

— Sen söylemezsen, ben söyliyim bari.. Ekmek kapısı.. Dükkan... Altın bilezik.. İyi bak ona, ha! Gözünden bile iyi bak.. İkimiz de aç kalırız sonra.. Arabanın borcunu ödeyemeyiz.. Evlenemeyiz..

— Evimiz olmaz.. Evimizin bahçesinde çiçekler olmaz..

— Kedilerimiz, köpeklerimiz olmaz..

— Yüzük alamam ben.. Kolye de alamam..

Arap sustu. Yaprak'ın gözlerinin içine bakıyordu dik dik:

— Çok mu üzülüyor Mualla ablacığın?

— Amerika'daki kocasına yazsa, göndermez mi bi elbise daha?

— Yok ki Amerika'da kocası falan.. Palavra..

— Ne demek palavra?

— Uyduruyor yani.. Atıyor işkembeden.. Yalan söylüyor..

— Subaymış kocası hem!

— Bok subaymış!

— Niye yalan söylüyor peki?

— Söylüyor işte, ne bileyim ben!

— Çok seviyorum subayları ben de! Ne güzel elbiseleri var süslü süslü!

Arap, masanın üstündeki kitabı aldı, hecceliyerek okudu:

«Sis-li.. Ha.. tı.. ra.. lar..»

— Ne bu be? Roman mı?

— Necmi verdi.. Çok güzel ama.. Okusana sen de.. Dinle bak..

Yaprak, kitabı eline alıp kekeleyerek okumağa başladı:

«..... Son.. ra kolla.. rı.. mı.. z birbi.. rimi.. ze dolan.. dı, kalp... leri.. miz birbiri.. nin üstün.. de çarp.. tı ve dudak.. larımız ruh.. ları.. mızın o tarifsiz susa.. mışlığıy.. la bir.. biri..ni bul..du. Ufuk.. ta bize son sela.. mını gön.. de.. ren gü.. neş, aşkı.. mızı kut.. lu.. yor, ak.. şam bizi sonsuz.. lu.. ğun rüya.. sıyla sarı.. yor.. du...»

— Nasıl?

— Ne nasıl?

— Kitap?

— Saçma sapan hıyarca laflar..

— Çok hoşuma gidiyor ama benim.. Anlamıyorum ama hoşuma gidiyor.. Ondan fazla okudum belki...

⁂

Nil, Karasultan'ın yerine oturmuş, dizinin üstündeki kara bir benle oynuyordu. Yaprak'la Neptun tahta kanepede yanyanaydılar. Üçünden başka kimse yoktu salonda. Karasultan, «Az sonra gelicem ben» deyip bir yere gitmişti az önce. Nil, başını kaldırmadan:

— Görsen, alem karı tam, dedi. Yaşı altmış, altmış beş.. Çirkinlikten bakılmıyor suratına.. Buruş, buruş... Sütlaç gibi aynı.. Bir gözü cam.. Hortlak canım.. Bizim deli hortlak var ya, aynı... Tıpkı..

Neptun:

— Kaçta geliyor akşamları? dedi.

— Dokuz buçuk, on.. Bi iki saat çalışıyor, yallah.. Kal da bir akşam, gör.. Güle güle ölürsün.. Zom olmuş sarhoşları alıp alıp çıkıyor yukarı.

— Kim çıkar başka hışır karıyla? İyice matiz olmuşlar çıkacak elbet.. Ceplerinden paralarını falan da araklıyordur belki..

— O hoşafın nesinden hoşlanıyorlar, anlamıyorum birtürlü valla.. İnsan matiz de olsa, nasıl hoşlanır on-

dan? Nasıl uyanır nefsi? Erkek olsam, otuzbir çekerim de, yüzüne bile bakamam valla onun.!'

Yaprak:

— Adı ne? dedi.

Nil, ayağa kalkıp, kilotunun içine uzun uzun baktıktan sonra:

— Sarhoş avcısı, diyor anne, diye karşılık verdi. Esas adını bilmiyorum valla.. Sarhoş avcısı aşağı, sarhoş avcısı yukarı.. İyi kadın ama.. Ne desek yapıyor. Şunu getir diyoruz, getiriyor... Süpür şurayı diyoruz, süpürüyor.. Kızım, yavrum diyor hep bize.. Üç torunu varmış. Anaları, babaları Almanya'da ölmüş.. Onlara bakmak için düzüşüyormuş. Gündüz de çalışıyormuş bi yerde.. Lokantanın birinde bulaşık mı ne yıkıyormuş! Görsen, acırsın! Yürekler acısı tam!

Neptun:

— Ekmek parası, kızım! diye söylendi. Zengin düşecek değil ya buraya.. Nerde acından ölenler var, gelsin bizim sokağa... Ohh, güzel Allahım, şu katın da borcu bitse, tamam ondan sonra.. Açacam bi dükkân, gel keyfim gel..

Nil, kıskanır gibi baktı Neptun'a.

— Akıllı karısın valla, ulan! Valla akıllı karısın! Sen çıkıp gidecen, biz belediye helalığına devam burda!

— Akıllı karıyım, elbet... Anam s...di ama.. Az kaldı az, çok az.. Oh.. Güzel Allahım..

Yaprak bir Nil'e bir Neptun'a baktıktan sonra:

— Ben de çıkıcam burdan, dedi. Arap araba aldı.. Kâğıt gibi bir şeylere imza attım ben.. Arabanın borcu bitsin, çıkacam..

Nil gülmeğe başladı. Neptun gözlerini Yaprak'tan ayırmıyor, acır gibi bakıyordu öyle:

— Vah yavrum vah, dedi.. Vah yavrum vah...

Sonra Nil'e dönüp:

— Şu 14 numarada en çok kime acıyorum biliyor

musun, buna işte! diye ekledi. Yok altmış yaşındaymış ta, yok torunları varmış, onlar için bu bok işi yapıyormuş ta, bi kulağımdan giriyor, bi kulağımdan çıkıyor bunlar benim.. Yaprak?!

— Ne?

— Yedirme kendini şu Arap'a lan! Kandırıyor seni göz göre göre! Kuştan bile aldıklarını elinden kapıyor Allahın kumarbazı, düşün ki.. Off.. Off.. Kime laf söylüyorum ben de gelmişim? Ha Yaprak, ha duvar! Canım benim, bitanem benim, tatlım.. Şu güzelliğe bak sen! Mis mis gül kokuyor üstelik!

Neptun, Yaprak'a sarılmış öpüyordu. Yaprak:

— O yaşlı kadın, Mualla abladan da yaşlı mı? diye sordu Nil'e.

— Kızı yerinde Mualla onun!

Karasultan girdi bu ara kapıdan. Nil:

— Ohaaa anne! diye bağırdı. Hep sen mi çekecen bize oha, bi de biz çekelim sana bakalım!

— Çek, çek!

Yaprak'ın aklı akşam saat ondan sonra 14 numaraya çalışmaya gelen o kadındaydı hâlâ. Kendi kendine:

— Çok yaşlı ha, diyordu. Teyzem kadar demek?

Nil:

— Teyzen ölmedi mi senin Yaprak? diye sordu.

— Öldü.. Ama rüyama giriyor her gece.. Dizlerime tekmeyle vuruyor... Anne?

— Söyle canımın balı! İki gözümün hiç biri!

— O akşamları çalışmaya gelen kadının adı ne?

— Sarhoş avcısı! Ben taktım! Bi film görmüştüm geçende, «erkek avcısı» diye.. Ordan yakıştırdım. Bizim ressam keleği «artiz» diyor ama... Görmeyin moruğu o zaman.. Süzüm süzüm süzülüyor, yeni gelinler gibi..

Şükriye'de boy pos yerindeydi. Yeni gelmişti. Etli butlu olduğundan iyiydi işi. Deli dolu bir şeydi gelgelelim. Kimseden korkusu yoktu. O konuştu mu, ırın mırın edemiyordu kimse. Yürüyveriyordu üstüne. Ana avrat kalaylıyordu. Öyle şeyler anlatıyordu ki, bazan, inanılır gibi değildi. Küçükken, anasını babasını gözünün önünde vurmuşlardı. Aylarca konuşamamıştı. Sonra sonra açılmıştı dili. «Kan davasından» diyordu. «İnsan yüzü görmek istemiyorum diye ağladım günlerce» diyordu. Yanına besleme almıştı birisi. Ne yapsa dövüyorlardı. Ne yapsa suç, kabahattı. Günün birinde canına tak demiş, kaçmış, gitmişti yanlarından.

Çok dobraydı. Yalan dolan bilmiyordu hiç. İçi neyse dışı da oydu. Düşündüğünü çekinmeden söylüyordu herkese. Karşısındaki kırılır, alınır diye düşünmüyordu zerre kadar. Görülmemiş bir çocuk sevgisi vardı içinde. Bahar'ın üç yaşındaki oğlunu boğacaktı bir gün az kalsın! Bahar:

— Deli misin sen be! diye bağırdı. Boğacan oğlanı!

Çocuk ağır bir yükün altından çıkmış gibi duruyor, korkulu gözlerle Şükriye'ye bakıyordu. Aptallaşmıştı. Dudağını kıvırıp ağlamağa başladı sonra.

— Her şeyin hakkını verecen! Sevmenin de, dövmenin de!

— Yaa, öldür bari! Senin «kocaoğlan» sandın galiba benim yavrumu!

Şükriye'nin «kocaoğlan» diye çağırdığı, çirkin görünüşlü bir yiyicisi vardı. O kadar kıllı bir adamdı ki, göğsünün kılları çenesinin altına kadar uzanıyordu ta. Bir gün, Karasultan:

— Nerden buldun bu kıllı herifi? diye sormuştu.

— Nerden bulacam, ormandan!

En çok «Kocaoğlan» gülmüştü buna.

Şükriye, genelev sokağında in cin top oynadığı bir Ramazan günü, üç kişiyi tokatlamıştı herkesin gözü önünde. Kapıya yaslanmış, duruyordu öyle. Bir ara ok gibi fırlayıp, bir takım adamlara sille tokat girişti. Ağzına geleni söylüyordu:

— Ayıp ulan ayıp, ne biçim erkeksiniz siz?

Üç kişi, yaşlı bir tombalacıyı makasa almışlar, avuçlarında numara saklayıp, sigaralarını alıyorlardı. Gözetlemiş, gözetlemiş, dayanamamıştı Şükriye artık.

— Verin sigaraları, verin sigaraları! diye bağırıyordu.

Aldı sigaraları. Tombalacıyı kolundan tutup 14 numaraya soktu. «Enayi gibi ne yolduruyorsun kendini keriz?» dedi. Tombalacının yüzü gözü yara bere izi içindeydi. Durmadan soruyordu Şükriye:

— Yaşın kaç senin be?

— Kırk beş.

— Suratına noldu öyle?

Tombalacı ekşi ekşi gülümseyip:

— Her zanaatın kendine göre bir zorluğu vardır tabi yani, dedi. Bizimki de öyle işte... Onunla bununla cebelleşeceksin.. Kimi, çeker çeker, vermez para.. Kimi, «torban İzmir» der, ana avrat basar kalayı kazanamayınca.. Haydi bakalım, dövüşme de dur sen! Ya o seni haklar, ya sen onu. Bu yaşta da dövüşülmüyor ki yani.. Bacaklarımı duman etmiş romatizma zati. Zor yürüyorum kış geldi mi.. Üç çocuk, bir köroğlu, bir de ben, şu torbadan doyuyoruz Allah seni inandırsın..

Şükriye kızdı:

— Amma gevezeymişin ulan kelek, dedi. Bi şey sorduk, lafa boğdun bizi!

Tombalacının yüzü allak bullak olmuştu:

— Soru sordun, cevabımızı verdik abla yani? dedi.

— Çakallamadın mı o hergelelerin numaralarını peki? Ben bile çakalladım ta uzaktan..

Tombalacı kurnaz kurnaz gülümsedi:

— İstediğin kadar çakalla sen! Nolacak? Makasa almışlar bi kere beni! Gık desem, yandım. Hastanelik ederler alimallah! Yalnız böylesi mi çıkıyor karşına, polisler var bir de. Anlatayım da dinle bak.. Dün, aşağıdaki sinemanın önünde torba çalkalıyordum. Şakk, bir sivil aynasız dikildi önüme. «Ver kartonu ulan» dedi. İstersen verme! Gitti bizim bir karton duman! Baktım, üç sivil aynasız daha.. «Yürü karakola» dediler. «İyi ya abicim, verdik kartonu işte!» dedim, «Canımı mı alacan?» «Yersin marizi» diye bağırdı biri. «Düş önüme». Düştüm. Karakolun önünde bir kahve var ya, yalvarmağa başladım oraya gelince. «Oturalım biraz, çay içelim abiler» dedim. Beş çay da orda tosladık mı? Noldu bizim gündelik? Sıfır.. İnan, yüz otuz lira-

ma kan doğratılar, dün.. O değil de, o beş çay parası yok mu, öldürdü beni hepten. Çok koydu dinime imanıma...

Şükriye:

— Yeter, yeter, dedi. Çok konuşuyorsun sen.. Ağzın ishal mi olmuş ne? Vır vır vır... Kocakarı götü gibi tıpkı.. Getir torbayı da, biz deneyelim şansımızı bir..

Üç numara, bir kart aldı. Kazanamadı.

— Erkek gelirdim dünyaya, şansım olsaydı!

Tombalacı pis pis sırıttı:

— Biz de erkeğiz yani abla, dedi. Nolmuş sanki? Sabah akşam mariz, sabah akşam küfür..

— Kaç kuruş bi kart, üç numara?

— Para mara almam senden!

— Ama olur mu tombalacı?

— Bal gibi olur. Abla?

— Hı?

— Ne adın senin?

— Sana ne?

— Aşağıdaki evlerden birinde bir abla vardı da..

— Nolmuş?

— Sendin aynı.. Acep o mu dedim?

— Şükriye benim adım.

— Şükriye mi?

— Beğenmedin mi, lan keriz?

— Estağfurullah.. Rica ederim yani..

— Sosyetik değil benimki, de mi? Anamın koduğu gibi kalmış.. Artemis.. Yaprak.. Filiz.. Mualla.. Hicran.. Hah, hah, hah.. Neptun.. İnci.. Sevtap,. Mehtap.. Maytap.. Hah, hah, hah.. Adlara bak sen, lavanta markası gibi.. Boş verr.. Kenefte bok var ya, oyuz biz işte.. Buraya düşenler yani.. Boka pırlanta da desen, olur mu sanki? Olur mu pırlanta? Olmaz! Hepimiz çöp tenekesi karıştırmaktan geliyoruz oğlum biz! Gerisine

boş ver! Sorsan karıya, memur der babası için.. Lise ikiden ayrıldım, der... Külahıma yuttur sen onu! Ayakkabı boyacısıydı benim babam, nolmuş sanki? Neymiş efendim, subay kocası varmış Amerika'da?

O gün, 14 numarada, Şükriye'den başka, Mualla'yla Yaprak vardı. Ramazan diye çalışmıyordu öbürleri. Yaprak, sessiz sessiz oturuyor, Mualla, hırsından ne diyeceğini, ne edeceğini bilemiyordu. Patladı patlayacak gibi duruyordu ya, korktuğu belliydi. Şükriye, Mualla'ya bakıp:

— Yalan mı? dedi. Yalan mı söylüyorum yani?

Mualla'nın dili tutulmuştu sanki. Konuşamadı bir süre. Birkaç boy yutkunduktan sonra:

— Doğru, diye kekeledi. Doğru diyorsun.

— Amerika'daki koca moca lafları numara hep, değil mi? Söylesene, değil mi?

— Numara..

Şükriye rahatlamıştı. «Gördün mü?» der gibilerden baktı tombalacıya. Mualla'yı, o gün, eni konu korkutmuştu ya, onun ölümüne en çok o üzülecek, o ağlayacaktı sonradan. 14 numaradaki kızlar şaşırıp kalacaktı buna. Cenaze masraflarının tümünü görecek, verdirtmeyecekti kimseye. Tombalacının olduğu o gün, Mualla gibi Yaprak'ta korkmuştu. Şükriye'ye bakıp:

— Yaprak değil benim adım Şükriye abla, Nazmiye, demişti.

*
**

Daha parası ödenmeden, arabayı kumara vermişti bile Arap. Yaprak'ı durmadan «içeri» borçlandırıyor, elinde avucunda para komuyordu onun. Yaprak öylesine koşullanmıştı ki, Arap, ne zaman: «Yaprak» dese, «Para mı istiyorsun?» diye karşılık veriyor, hemen çantasına el atıyordu. Sesini çıkardığı, karşı koyduğu yoktu hiç. Çok yoruldu mu iyice pelteleşiyor, şaşkın tavuklara dönüyordu adeta. Kumara para yetiştiremeyen Arap, gece saat ondan sonra Yaprak'ı bir randevu evine götürüyor, iki üç saatte orda çalıştırıyordu. Haftada çok çok iki gece oluyordu bu. Yorgunluktan eve ölü gibi dönen Yaprak hemen uyuyor, sabaha kadar teyzesini sayıklıyordu uykusunda: «Oy dizlerim, oy dizlerim..» diye bağırıyordu durup durup.

Randevu evine varmak için kargacık burgacık yollardan geçiyorlardı. Taştan eski bir yapıydı bu. Giriş kapısının üstünde, betondan yapılmış bir aslan ağzı

vardı. Yağmurlu bir akşam, madam Eleni karşıladı ikisini kapıda:

— Bu akşam, baskın var, çocuklar!

— Ne baskını? dedi Arap.

— Polis.. Altı aydan altı aya olur böyle şeyler.. Gelin, gelin, oturun.. Hemen gelmezler zati..

— Gelen gelsin.. Karnemiz var bizim..

Salona girdiler. Yaprak anlamamıştı.

— Ne varmış? diye sordu.

— Baskın!

— Ne baskını?

— Polisler gelecekmiş!

Yaprak, Arap'ın kolundan telaşlı telaşlı tutup:

— Hadi gidelim, dedi.

Korkmuştu.

— Ne korkuyorsun be? Karnen yok mu senin? Karnesizler korksun!

— Yapmazlar mı bi şey?

— Cık...

Pencerenin yanındaki koltuklarda, yaşları geçkin iki kadın oturuyordu. Yemdi bunlar. Madam Eleni, işe yaramayan bu iki «geçmiş» kadını, polislerin eline perecekti az sonra. Yüzleri usanç, bıkkınlıkla sıvanmıştı sanki. Yaprak'la Arap'ı görünce kıllarını bile kıpırdatmayıp, boş boş baktılar öyle. Donmuş gibiydiler. Saçlarını maviye boyatmıştı biri. Donuk elektrik ışığının altında hortlağa benziyordu. Öbürü biraz daha gençti. Durmadan ayağını sallıyor, sigara içiyordu. Eleni çay söyledi. Mavi saçlısı, yorgun bir sesle:

— Benim için söyleme, madam Eleni, dedi. Çok içtim bugün!

Madam Eleni, kadınlara:

— İki günden çok yatmazsınız hastanede, dedi.

— Az mı iki gün?

— Verecem paranızı canım.. Korkmayınız..

Yaprak, Eleni'ye:

— Polisler mi basacak? diye sordu heyecanla.

İki kadın, Yaprak'ın soru sorma biçimini gülünç bulmuşlardı çok. Güldüler. Yaprak'ta güldü. Eleni, Yaprak'ın ellerini severek:

— Danışıklı döğüş, güzelim! dedi. Korkacak bir şey yok. Görevlerini yapmış olacaklar polisler de böylece. Gazetelerde falan çıkacak.. Dümen yani..

Arap:

— Ne haraç veriyorsun ayda? dedi.

— Altı bini buluyor şöyle böyle..

— Polise mi yalnız?

— Hepsi içinde.. Polis.. Ahlak zabıtası..

Çaylar içilirken, Eleni'nin kocası geldi. Ak saçlı, güleç bir adamdı. Gözünün biri kara, biri maviydi. Yaprak'ın yanındaki sandalyeye otururken:

— Merhaba, dedi.. Hoş geldiniz..

Yaprak, eğilmiş, adamın gözlerine bakıyordu dik dik.

— Güzel kız, gözlerime mi bakıyorsun?

Yaprak kendine gelememişti hâlâ. İpnotize olmuş gibi bakıyordu.

— O akşam bana anlattıklarınız doğru muydu? diye sordu.

— Ne anlatmıştım ki sana ben?

Madam Eleni, Yaprak'a:

— İnanma Yaprak, inanma ona sen! dedi. Durmadan uydurur o! Her gelene ayrı bir palavra sıkar!

Yaprak, madam Eleni'nin söylediklerini duymamış gibiydi:

— Amcanız iki bardak kormuş gece yatarken, odasına.. Biri süt bardağı, biri balgam bardağı.. Süt bar-

dağı karyolanın altında, balgam bardağı başucunda dururmuş.. Yerlerini değiştirmişsiniz onların bir gün..

— Küçücüktüm o zamanlar.. Nah, şu kadarcık.. Minnacık..

— Süt diye balgam içti demek?

— Vuruyordu beni tabancayla az kalsın! Çok sinirli bir adamdı.. Şakadan anlamazdı hiç..

«Yem» kadınlardan mavi saçlı olanı, oflamaya puflamaya başlamıştı.

— Gelseler de gitsek artık be, bıktım yani, diye söyleniyordu durmadan.

Arap, Yaprak'a:

— Hadi kalkalım, dedi. Geç oldu..

Kapıdan çıkarken, Yaprak, Eleni'ye:

— Biraz daha çalışayım, çalışmıycam artık ben, dedi.

— Yaa? dedi Eleni. Öyle mi?

— Öyle.. Arabanın borcu bitsin, evlenecez Sait'le..

— Hadi, hayırlısı..

Karanlık, çirkin bir yola girdiler. Sarı sarı ışıklar yanıyordu iki yandaki evlerde. Yağmur durmuş, yıldızlar çıkmıştı.

Yaprak:

— Neptun'a söyledim evleneceğimizi dün, dedi. Kızdı bana.. Salaklık etme, kandırıyor seni, dedi. Öyle mi, kandırıyor musun beni?

— S....r et şu orospuyu akşam akşam!

— Çok parası varmış bankada onun.. Yüz bin.. Katı da varmış.. Anasına babasına o bakıyormuş.. İnme-

liymiş ikisi de.. «Ölseler de kurtulsam» diyor.. Bir kat daha alınca bırakacakmış işi.. Dükkân açacakmış.. «Yedirme kendini» diyor bana.

— Sen ne dedin?

— Arabanın borcu bitsin, evleneceğiz, dedim. Güldü. Niye güldü, anlıyamadım. «Bir değil, yüz arabanın borcu da bitse, inanma» dedi..

Arap, bir duvarın dibine çişini ederken, Yaprak konuşuyordu hâlâ..

Ramazan geldi mi, sokak bomboş olurdu. Çoğu çalışmazdı kızların. Güneşli bir öğleden sonraydı. Şükriye yere bağdaş kurmuş, kalaylı bir tabağın içindeki kuru fasulyeleri sıyırıp sıyırıp atıştırıyordu. Koca koca kırıyordu ekmeği. Eliyle tabağı şöyle bir sıyırıyor, olduğu gibi atıyordu ağzına. Dudaklarının yanları yağa bulanmıştı. Üç beş lokma yiyor, sonra koca bir bardak su içiyordu. Umurunda değildi kimse. Sağına soluna bile baktığı yoktu. Arzu'yla Yaprak camın yanında, fiskos bir şeyler konuşuyorlardı. Bir ara:

— Ohaa, diye bağırdı Karasultan.

— Tansiyoncuuu... Tansiyoncuu... Tansiyoncuuuu.

— Kendi tansiyonuna bak sen, moruk! Ahın gitmiş, vahın kalmış!

Tansiyoncu yetmiş, yetmiş beş yaşlarında, ak saçlı, ürkek bakışlı bir adamdı.

— Yok mu tansiyonuna baktıran? Tansiyoncuuu!. İki buçuğa tansiyon..

Şükriye ağzını yumruğuyla silerek:

— Baktırırım ama kolumdan değil, dedi.

— Nerenden ya?

— Kıçıma bağlayacaksın o dalga motörü.. Hah, hah, hah...

— Tamam... Domal..

Şükriye birden ayağa kalkıp domaldı:

— Hadi, moruk... Taksana aleti..

Tansiyoncu, gülümseyerek bakıyordu içerdekilere. Ne diyeceğini bilmeyen, kararsız bir görünüşü vardı. Şükriye:

— Ver öyleyse, ben senin tansiyonuna bakıyım, deyip, aracı tansiyoncunun elinden kaptı. Orasını burasını karıştırmaya, pompasını sıkmaya başladı.

— Ver şunu, nolur.. Ver hele.. Bozar, mozarsın..

Tansiyoncu fır dönüyordu tansiyon aracını almak için. Şükriye vermiyor, kurcalıyordu durmadan. Bir ara, çıt diye bir ses oldu. Bir şey düştü yere. Tansiyoncu donmuş gibi bakıyordu. Ağlamaklıydı yüzü. Bir şey diyemiyor, başına büyük bir acı gelmişlerin ezikliğiyle susuyordu. Şükriye kahkaha atarak:

— Kırıldı! dedi. Aletinde de senin gibi iş yokmuş moruk tansiyoncu!

Elindeki öbür parçayı da attı yere. Yaşlı adam:

— Ne yapıcam peki ben şimdi? diye inledi.

Arzu:

— Yenisini al, yenisini, dedi. Eskimiş şeyle tansiyona bakılır mı hem? Ayıp değil mi? Yaramaz çocuk..

Karasultan kıs kıs gülüyordu oturduğu yerde:

— 404'le yapıştırsana gitsen de, andavallı!

Şükriye oralı değildi hiç. Aynanın önüne geçmiş, saçlarını tarıyordu. Tansiyoncu kendi kendine bir şeyler söylüyordu dua eder gibi. Güneş girdi bu ara. Şükriye, Güneş'e:

— Bir porsiyon fasulye daha doldurt tatlım, dedi. Yanına da az pilav...

Güneş duymamış gibiydi. Yere çömelip başını avuçlarına alan tansiyoncuya bakıyordu:

— Noldu, tansiyoncu, huu? Tansiyonun mu yükseldi? Ağlıyor bu be! Valla ağlıyor.. Kim ne yaptı buna?

Şükriye bağırdı:

— Ne dedik sana Güneş ibnesi? Duymadın mı?

— Ne? Ne dedin?

— Bir porsiyon kuru fasulye dedik.. Yanına da az pilav..

— Pilava ne gerek var be?

— Neye lan?

— Ben de alası var.. Şuraya bak..

Şükriye bağırır gibi güldü.. Saçlarını taramayı bırakıp, eşeğe biner cesine oturdu tansiyoncunun üstüne. «Deh.. deh..» diyordu bir yandan da. Tansiyoncu ağırlığa dayanamayıp yayıldı yere.

— Yapma be.. Yapma diyorum sana.. Eşek şakası bu kadarı da artık.

Şükriye yaşlı adamın kolundan tutup, divana oturttu.

— Üzülme canikom sen, dedi. Alırım yenisini ben sana!

Tansiyoncu, yanına oturduğu, çocuğu yaşındaki adamla göz göze gelince:

— Çoluk çocuk ölürüz açlıktan valla abi! dedi. Valla ölürüz!

Karasultan:

— Kaç yıl yattın kodeste, ulan tansiyoncu? diye sordu.

— Sekiz.

Karasultan, içerdekileri ayrı ayrı süzüp, bilmiş bilmiş:

— Yaa, dedi, böyle bir hergeledir tansiyoncu amcanız işte! Sekiz yıl baklava börek yesen bıkarsın, düşün ki! Neye yatmıştın yakışıklı tansiyoncu?

Karasultan, kendi sorusuna kendi karşılık verdi hemen:

— Komünist partisi kurmaktan.. Yıllardır tanırım ben bu iti.. Gençliğinden taa..

— Hayır, diye inledi tansiyoncu, hayır.. Yanlış biliyorsun..

— Sen söyle öyleyse doğrusunu?

Tansiyoncu sustu. Şükriye'ye bakıp:

— Niye kırdın sanki? diye mırıldandı.

Şükriye deliye döndü bir anda. Tansiyon aracının parçalarını ayağının altına alıp, başladı çiğnemeye.

— İyi mi? diye sordu. Oldu mu şimdi?

— Oldu.. İyi..

— Çok mu iyi?

— Çok iyi..

— Niye ağladın öyleyse?

— Ağlamadım ben.. Yaşlılıktan gözüm sulanıyor habire..

Güneş, fasulyeyle az pilavı getirmişti. Karasultan:

— Süpür şuraları Güneş! dedi. Cam kırığı oldu her yer..

Şükriye eliyle tansiyoncuyu göstererek:

— Tabağı moruğa ver de, yesin! dedi.

Tansiyoncu ağlamaklı bir sesle:

— Yemem ben, dedi.. Tok karnım..

— Yiyecen tansiyoncu.. Attırma kafamı..

Şükriye, tansiyoncuya kaşık kaşık fasulye yedirmeğe başladı. Boğacaktı adamı. Makina gibi işliyor-

du kolu. Güneş bayılacaktı gülmekten. Tabak bitince, Şükriye:

— Doydun mu? diye sordu.

Yaprak, ayağa kalkıp, sinirli sinirli:

— Doydu Şükriye abla, doydu, dedi. Valla doydu..

Karasultan, Yaprak'a:

— İşine bak sen Yaprak, dedi. Boş ver..

Yaprak, üzgün üzgün oturdu yerine. Şükriye, Yaprak'ın dediğini duymamıştı sanki. Tansiyoncuya:

— Şaka maka bi yana, neden matrağa aldın bizi o gün? diye sordu.

— Ne zaman? Ne gün?

— Ne bileyim, ne zaman? Ne gün?

— Ne demişim ki ben? Valla hatırlamıyorum..

— Ne diycen daha be!.. Matrağa aldın bizi resmen.. Neymiş efendim, dünya yuvarlakmış... Ayıp değil mi sana, koca bunak? Osuracak halin kalmamış yaşlılıktan, gırgıra alıyorsun bizi, gelmiş!

Karasultan:

— Ne demişti, ne demişti? diye sordu.

— Yuvarlakmış dünya.. Dönüyormuş fırıl fırıl.. Hadi yuvarlaklığını anladım, dönmesi ne, bir de? Dönse görmez miyiz?

Herkes gülüyordu Yaprak'tan başka.

— Böyle şeyler deme bir daha tamam mı? Tüm cahil, keriz belleme bizi!

Tansiyoncu «çattık belaya» der gibi Şükriye'nin yüzüne bakıyordu bel bel.

— Tamam mı? Palavra yok bundan sonra! Gırgıra almak yok!

— Tamam, tamam! Çok şey biliyorsun sen!

Yoprak, çoktandır düşünüp de bulamadığı bir şeyi bulmuşcasına:

— Dönmüyor mu yani? diye söylendi. Değil mi yuvarlak?

Şükriye:

— Tansiyoncu babandan mı duydun bunları, kız? dedi.

— Yok.. İlkokuldaki öğretmenimden.. O söylerdi hep.. Resmini de çizdi bir kere tahtaya..

— Neyin?

— Dünyanın.. Top gibi bir şey çizdi aynı..

— Kaçtan ayrıldın sen?

— İkiden..

Şükriye koca bir kahkaha attı:

— Dünya yuvarlak olsa, üstelik fır fır dönse, nasıl ayakta dururuz, kızım? Düşmez miyiz? Yıkılmaz mı evler? Salak...

Yaprak, uzun uzun düşündükten sonra:

— Bunu bilse bilse Neptun bilir, diye mırıldandı.

Karasultan:

— Neptun şeftaliyi dinlendiriyor şimdi, dedi. On bir ay orospuluk, bir ay müslümanlık! Suyundan da koy!

Güneş, «suyundan da koy, suyundan da koy» diyerek başladı göbek atmaya. Şükriye, tansiyoncunun cebine kâğıt paraları koyuyor:

— Dalga geçmek yok bizimle bir daha, ananı s.....m yoksa! diyordu durmadan.

Karasultan'ın «sarhoş avcısı» dediği yaşlı kadın, kapıdan girer girmez, Bahar:

— Ooo, hamfendi, buyursunlar bakalım, dedi. Millet artiz martiz deyince sahi sandın galiba sen de?

— Gündüz gözüyle, baklava olsn, yenmezsin yani, dedi Karasultan. Niye geldin, lan?

Yaşlı kadın, ezile büzüle:

— Bi yüz lira isteyecektim senden.. Akşam..

— Otur hele, otur!

Oturdu. Nil:

— Seni merak ediyordu bunlar da, dedi. Şu... şu... şu...

Yaprak'ı, Neptun'u bir de Artemis'i gösteriyordu parmağıyla Nil. Kadın, gözlerini yere indirerek:

— Ne edecen a gızım, ekmek parası işte, dedi. Üç torun yüzünden hep bunlar.. Böyle olacak insan mıydım yoksa ben?

Güneş, yaşlı kadının yanına iyice sokulmuş, yanaklarından öpüyor:

— Ah canım, ölüp bitiyorum senin için, diyordu. Bu ne güzellik böye! Bu ne incelik, bu ne zerafet! Bu ne rezalet! Elizabet Taylor gibi bakıyorsun aynı... Gülümse bakalım şöyle azıcık.. Az daha.. Biraz daha.. Aman, aman, o dişler ne öyle.. Allah torpil geçmiş sana valla..

Güneş, yaşlı kadını sedire yatırmak isterken:

— Ayy, o ne? diye bağırdı. Bi yaşıma daha girdim valla!

Elinde, kadından düşen cam bir göz vardı. Atıp atıp tutuyordu Güneş.

— Ver evladım ver... Yerleştireyim gözüme..

Kızlar, Güneş'in başına toplanmış, yalancı göze bakıyorlardı şaşkın şaşkın. Arzu:

— Hep böyle çıkar mı gözünden bu? diye sordu.

— Çıkıyo bazı... Gece çıkıyo yatakta daha çok.. Küçük mü geliyo, ne?

Bahar, ilgiyle:

— Nolduydu gözüne? dedi.

— Küçükken oldu taa.. Çok eskiden.. Gözlerim, biber atılmış gibi yanmağa başladı bir gün.. Cılk yara oldu sonra.. Kocaanam: «İnsan pisliği sürelim, iyi gelir» dedi.

— İnsan pisliği mi? Öööo.. Sürdüler mi?

— Sürdüler.. Günlerce hem.. Sonunda böyle oldum işte.. Ne deycen, cahallık? İnsan pisliği sürülür mü kafaya hiç?

Karasultan:

— Yerinize oturun kız! diye bağırdı. Şımartmayın şu boku.. Bi bok sanacak kendini sonra.. Şuraya bakın şuraya.. Sarhoş avcısı değil de, Türkan Şoray gelmiş sanki!

Karasultan, ucundan tuttuğu yüz lirayı, yaşlı kadının suratına fırlatırcasına:

— Al, dedi.. Al...

Yaprak:

— Yüz lira da bana versene anne! diye mırıldandı.

Karasultan, Yaprak'a ters ters bakıp:

— Sana değil yüz lira, yüz para bile vermem Yaprak, dedi. Kusura bakma kızım..

Yaprak utanmıştı. Sağına soluna ürkek ürkek bakarak:

— Niye? dedi.

— Niye olacak, on üç bin lira borcun var içeriye tam.. Arap durmadan, ver iki yüz, ver üç yüz, ver beş yüz... Kendinin de var bi yığın.. Yooo, verememe artık.. Darılmaca marılmaca yok bak..

Neptun gözlerini iri iri çıkararak:

— Arap'a neden veriyorsun onun paralarını peki sen? dedi. Var mı böye bi şeye hakkın? Yazık değil mi buna.. Allah vurmuş, bir de sen mi vuruyorsun yani?

— Kendi ver demese, vermem ben. Anladın mı? Değil Arap, Azrail olsa vermem. Kaç boy sordum.. «Vereyim mi, Arap para istiyor» dedim, «Ver, ver» dedi bana..

— Bilmiyorsun sanki bunu!

— Bilmiyorum.. Hiç bir şey bilmiyorum ben.. Ver diyor, veriyorum.. Verme desin, vermem..

Neptun yerinden hırslı hırslı kalkıp Yaprak'a yiyecek gibi bakarak:

— İyi oluyor sana da andavallı! dedi. Çok iyi oluyor.. Yedir şimdi paralarını bakalım.. Aha, bak, şuna bak, şu karıya bak... Ninem yaşında.. Gece oldu mu sarhoşlarla güreşiyor... Ondan beter olursun bir gün.. Onca dedim sana, «Ver paralarını, saklıyayım ben» dedim. «Bankaya yatırayım senin adına» dedim. Enayi dümbeleği..

Neptun, Yaprak'ın başına dikilmiş, üzgün üzgün, bakıyordu. Sinirlenmesi geçmiş, yumuşamıştı. Yaprak'ın saçlarını severken ağlamağa başladı birden. Zor konuşuyordu:

— Acıyorum sana Yaprak, inan ki! Valla acıyorum.. Nolursun yapma artık.. Anneye söyle de paralarını vermesin puşt takımına! Hadi söyle.. «Anne, benim paralarımı kimseye verme,» de... Üzülüyorum, valla! Çok üzülüyorum.. Hadi..

Yaprak, Karasultan'a bakıyor ama bir şey demiyordu. Karasultan:

— İstemezsen tabi vermem, Yaprak, dedi.. Kuruş vermem.. «Verme» de, vermiyim..

— Verme..

Neptun, Yaprak'ın kulağına bağırırcasına:

— O araba maraba laflarına inanma, Yaprak! dedi.. Dümen onlar.. «Arabanın borcu bitsin, çıkaracam seni!» Kim yutar böyle dümenleri.. Tamam mı, Yaprak? Anladın mı?

Yaprak, anladım der gibi gülümsüyordu. Nil:

— Öyle diyorsun ama Neptun, başını belaya sokarsın kızın sonra! dedi. Arap o!

— Nolmuş Arap'sa?.. Ali kıran baş kesen mi?

— Bilmem ben.. Yanlış anlama yani.. Şey diye söylüyorum ben.. Tamam, tamam, demedim bir şey...

Yaşlı kadın, kalkmış gidiyordu. Güneş:

— Sensiz nasıl geçer günlerim benim? Gitme nolur! Nolur, gitme! diye alay ediyordu kadınla.

Karasultan'ın, Yaprak'a para vermediğine pişman olmuş bir hali vardı.

— Ne yapacaktın yüz lirayı, Yaprak? dedi. Vereyim istersen.. Ha?

— O teyzeye verecektim..

Karasultan kızdı:

— Çüşş.. Elin orospusundan sana ne, lan? Yok Neptun, yok, adam olmaz bu.. Boşuna çene yoruyorsun sen..

— Sinirlerim çok bozuk bugün.. Ağlamak istiyorum hep.. Nolur konuşma..

— Ağla Neptun'cuğum, ağla.. İyi gelir.. Rahatlarsın..

⁂

Karasultan, iyi iş yapan kızların hepsini borçlandırmaya çalışırdı. Neptun'la Şükriye'ye diş geçiremiyordu ne ki. Çingene bohçacı gelir gelmez, «Sermaye» lerinin çevresinde, sana şunu alayım, sana bunu alayım, diye dört dönerdi. Bohçacı gittikten sonra, durmadan borç lafı eder, bir dakika durmazdı ağzı. Sözgelimi, durup dururken: «İki bin yedi yüz liralık ıvır zıvır almışsın bahçacıdan, Bahar» derdi, «dört bin de avans çekmişsin, etti mi yedi bin iki yüz? Ona göre işte!» Bahar sızlanır durur, «Valla bu kadar değil benim borcum» diye inlerdi.

— Yalan mı söylüyorum yani kızım? Hesap kitap ortada işte. Nah bak! Deftere bile yazmışım!

Bahar, deftere bakar, uzun uzun incelerdi hesapları. Parmaklarıyla toplar, çıkarır, çaresiz kabullenirdi sonunda. Sonra bir köşeye oturur, dalgın dalgın düşünürdü. Almazdı aklı bir türlü.

— Bi da bana bi şey alma, nolur! diye bağırırdı. İstemiyorum artık. Kendim alırım dışardan ben..

— Olur, derdi Karasultan. Almam!

Bohçacı geldiğinde, Bahar olmasa bile bir yığın şey alırdı onun için yine.

— Senin için aldım, derdi. İstemiştin ya geçende... Bohçacı gelince, al demiştin ya..

— Dememiştim.. Alma, demiştim..

— Demiştin kızım, demiştin!. Unutmuşsun sen!

— Demiş miydim?

— Demiştin tabi. Dememiş olsan, alır mıydım hiç?

Bahar, Karasultan'ın aldığı şeyleri bir bir inceler, içi giderdi. Durup durup:

— Güzel ama çok pahalı canım, diye göğüs geçirirdi.

İri yarı erkek gibi bir şeydi çingene bohçacı. Kızılderililerin «Büyük Reis» lerini andırıyordu. Hemen neşelenir, başlardı göbek atmaya.

— Gel kızz, falına bakıyım senin..

Yaprak'ın da falına baktı bir gün:

— Canın bi şeye sıkılmış senin hayatım, dedi. Neye sıkıldın?

— Yok, dedi Yaprak, canım sıkılmaz benim hiç...

— Hiç?

— Hiç...

— Şu önündekini düşürsen?

Bohçacının sözünden çok hoşlanan Yaprak gülmeğe başladı. Bir şey söylemek istiyor, söyliyemiyordu bir türlü. Gençten bir oğlan, bohçacıyı kaldırmak istedi bu sıra. Anlıyamadı bohçacı önce. Anlayınca bastı kahkahayı:

— Sen doyuramazsın beni kızanım, dedi. Başka kapıya..

Bozulur gibi olan oğlan, kaçarcasına çıktı kapıdan. Bohçacı, karşısındaki kızlara ayrı ayrı bakıp:

— Sizi değil, beni beğendi, gördünüz mü? dedi.

— Çingene çingeneyi beğenir tabi, dedi Arzu. Çingeneydi kendi de..

— Çingene olur mu hiç, çıra gibi oğlandı valla.

Karasultan:

— Kız Naciye, dedi, gel seni de alıyım şuraya! Senden de hoşlanan çıktı, bak! Değişiklik istiyor millet demek!

Bohçacı çatlıyacaktı gülmekten. Çok hoşuna gitmişti.

— Var ya benim on bir yaşında bir kız.. Saliha.. deyip durdu.

— Eee, dedi Karasultan, nolmuş Saliha'ya senin?

— Onu istediler benden.. Bizim evin orda var bir çocuk kerhanesi.. Ben bilmem, öyle derler.. On üç, on dört yaşından küçük çocukları çalıştırırlarmış hep.. Kız olsun, oğlan olsun.. Nerde hemde, Boğazdaki otellerde.. Çocukları gündüz saklarlarmış, akşam oldu mu yallah.. Kimseyle konuşturmazlar, dışarı çıkarmazlarmış.. Sübyancılar için.. Gözümle görmedim ama öyleymiş.. Öyle diyorlar..

— Verseydin keşke.. Bohçacılıktan kurtulurdun..

— Yok bizde öyle şey, Sultan be.. Namusumuzla yaşarız biz be.. Çingene mingeneyiz ama yapmaz bizim ailede kimse orospuluk..

— Bırak şimdi koca çingene! Bize de mi lulu yani? Köpekler gibisinizdir siz.. Kim kimi bulursa..

— Valla değil, valla.. Ne dedi bizim herif biliyor musun? Haber vericem bu itleri polise ben, dedi.

Bu kez Karasultan başladı gülmeğe:

— Versin, versin, dedi. Ne yaparlar senin herifi, biliyor musun sonra?

— Ne?

— Kuş başı gibi doğrar, doğrar da, helanın kuburuna atıverirler...

— Yok be! Deme be!

— Yoğu moğu o işte.. Hıyar mı senin herif, peki? Yapacağından falan değil ya, laf olsun işte! Kim dinler çingeneyi?

Yukardan inen Nil, bohçacının varlığından habersizcesine:

— Anne, dedi Karasultan'a.

— Ne var kızım?

— Senin Arap, Yaprak'ın bütün gümüşlerini satmış, haberin var mı?

Uzun süredir bohçacıdan gözünü ayırmayan Yaprak, usulca:

— Yalnız onları mı, teypi de, radyoyu da, dedi..

— Vay puşt, vay.. Kudurdu desene iyice! Dün sabahtan akşama kadar, elleri başında, oturdu durdu şurda öyle. Tek laf çıkmadı ağzından!

***

Yaprak, evden çıkmaya hazırlanıyordu ki, Arap:

— Kim veriyor bu akılları sana böyle? dedi.

Yeşil boyalı bir iskemleye oturmuş, ayak başparmağını, yerdeki kilimin bir çiçeğinden, öbür çiçeğine götürüyor, başını önünden kaldırmıyordu hiç. Yaprak:

— Çok borcumuz olmuş anneye, dedi. Yüz lira istedim geçenlerde, bana bile vermedi...

— Arap'a para yok demişsin bundan sonra.. Verme ona para demişsin? Doğru mu?

Yaprak, saçlarına sokacağı son tokayı açamıyordu bir türlü.

— Doğru mu, ha?

— Kandırıyormuşsun sen beni ama.. Öyle diyor herkes.. Araba falan yalanmış hep.. Ben aptal olduğum için inanıyormuşum sana..

— Ben olmasam, nolacağını biliyor musun sen, angut?

Yaprak, kuşkulu kuşkulu baktı Arap'a.

— Ne olurum?

— Happ diye yutarlar seni burda.. Yerler ossaat.. Çiğ çiğ hem.. Dangalak.. Hıhh..

Yaprak, kendinden beklenmeyen bir hırsla yürüdü Arap'ın üstüne:

— Kuşumu yaktın sen benim!.. Deli!..

Arap, «acaba bu Yaprak mı» der gibi bakıyordu. Kendi sesinden, kendi söylediklerinden korkmuşcasına duran Yaprak, birden yumuşadı yine:

— Nolur bırak benim arkamı, abi, nolur..

— Abi mi? Kocanım kız ben senin!..

— Garibim ben.. Kimim kimsem yok.. Nolur, ilişme bana.. Kandırma beni.. Ne yaptım ben sana?..

Arap, ayağa kalkmış, gülümsemiyordu da, dişlerini gösteriyordu sanki. Elinin tersiyle vurdu önce Yaprak'a. Sonra gelişigüzel tokatlamağa başladı. Yüzü bir anda kana bulanan Yaprak, «Teyzee, teyzee» diye bğırıyordu kısık bir sesle. Ev sahibi kadının kapıyı açıp girdiğini gören Arap, daha da deliye döndü. Az önce oturduğu sandalyeyi alıp, oraya buraya vurmağa başladı rasgele. Yola bakan pencerenin camları olduğu gibi indi aşağı. Duvarın sıvaları kalıp kalıp dökülüyordu odanın içine. Ev sahibi kadının gözleri iri iri olmuştu korkudan. Şaşırdı bir an ne yapacağını. Sonra, kendine gelip:

— Adam öldürüyorlar, yetişin, yetişin!diye basbas bağırarak merdivenlerden uçarcasına inmeğe başladı. Ayağı tökezledi bir ara, düştü. Delirmiş gibi çıktı evin kapısından. Bir yığın insan, yolun karşısına birikmiş, Yaprak'ın kaldığı kata bakıyor, kıllarını bile oynatmıyorlardı. Ev sahibi kadın:

— Nolur yetişin, nolur! Öldürüyor kadını! diye yalvarıyordu ordakilere. Allahını seven, kurtarsın!

Kimseden bir yardım gelmeyeceğini anlayan ev sahibi, kendi evinin tam karşısındaki, eski, ahşap evin kapısını çaldı bağıra bağıra.

— Madam Marika, madam Marika, aç kapıyı, aç.. Öldün mü..

— Ne var, kız? Nolmuştur?

— Apostol evdeyse, gelsin çabuk! Öldürüyor Yaprak'ı, herif.. Yıktı camı çerçeveyi hep, yıktı duvarları..

Eline koca bir tahta geçiren uzun boylu, ak saçlı Apostol, merdivende karşılaştı Arap'la. Durdu, kaçacak yer arar gibi arkasına baktı bir süre. Arap, çişini ede ede iniyordu merdivenlerden. Apostol'u hiç görmemiş gibi yanından geçti. Ev sahibi kadın:

— Tühh, utanmaz.. Utanmaz arlanmaz! diye bağırıyordu. İşedi heryerlere.. Evin içine işedi.. Berbat etti ortalığı... Gösterecem sana ben.. Delirdiysen tımarhaneye git..

Ev sahibi kadınla Apostol, yere upuzun yatmış olarak buldular Yaprak'ı. Yüzü gözü kan içindeydi. Başını kaldırıp donuk donuk baktı kapıdan girenlere.

— Kuşumu yaktı benim!

— Kalk kızım, kalk.. Olsun.. Mala zarar gelsin, cana değil.. Var mı bi yerinde bi şey? Polise gideyim de görsün o.. Nasılmış kadın dövmek bakalım?.. Hadi, yürü, bize gidelim..

Yaprak, yarı doğrulup üşür gibi durdu. Dişleri tıkırdıyordu.

— Hadi kızım, hadi.. Kalk.. Elini yüzünü yıkayalım.. Hadi..

Ev sahibi kadın, bir Yaprak'a, bir pencerelere bakıyor:

— Vah, vah, vah... Şu camların haline bak hele sen! diyordu ağlamaklı bir sesle... Nolacak şimdi bun-

lar? Nasıl yaptıracam bunca şeyi? Allahından bul eşşeoğlu eşeğin herifi, emi?..

Madam Marika, dört dönüyordu Yaprak'ın çevresinde.

— Nasılsın kızım, iyi misin biraz? Dur şu yastığı da koyayım arkana! Rahat yat.. Elleri kırılsın inşallah! Geçer, geçer... Üzülme hiç... Morarmış ya biraz gözün, geçer.. Tasalanma öyle.. Öbür dünyada, Allah ne yapacak bak onu! Verecek cezasını.. Göreceksin..

Apostol, kimsenin yapamadığı bir işi başarmış gibi tafralı tafralı dolaşıyor, arada bir:

— Polis gelir onun hakkından! Polis gelir onun hakkından! diyordu.

— Apostol!

— Söyle Marika?

— Şehriye al da, çorba yapıyım şu zavallıya bir.. Acıkmıştır..

— Yok teyze... Yemem ben...

Madam Marika, Yaprak'ın başucuna oturmuş. saçlarını, yüzünü seviyordu usul usul.

— Nasıl kıydı da vurdu sana, canavar?. Şu güzel yüze vurulur mu hiç? Yapıyım sana bir çorba, ha, yersin! İyi gelir korkuya!

— Şunlar ne teyze?..

Yaprak, kapının yanındaki küçüklü büyüklü, renk renk boyanmış mumları soruyordu.

— Paskalya mumlarıdır onlar! Bizim Apostol satar onları kilise kapılarında.. İyileştin biraz, ha?

— Ne güzel..

Apostol da oturdu Yaprak'ın yanına. Yaprak gözlerini dikmiş, Apostol'un boynundaki çocuk önlüğüne benzeyen beyaz beze bakıyordu. Apostol:

— Gırtlak, ameliyatlı bizim, dedi. Hasta.. Bak.. İdare ediyoruz işte böyle.

Apostol'un boynundaki küçücük deliği gören Yaprak, yüzünü ekşitti.

— Çok zorlanıyorum ama ne yapıcan? Buna da razıyım, çok şükür.. Yoksulluk be kızım.. Fukaralık..

Apostol konuşurken kan ter içinde kalıyor, kaynatılan çamaşırların çıkardığı seslere benzer sesler çıkarıyordu boğuk boğuk.

— Burda kal istersen, kızım! Yandaki odayı veririz sana.. Para mara için sanma sakın! Kal gönlünün istediği kadar. Yapılmadan geçemezsin eski yerine.. Hurdahaş olmuş dört bi köşe!

Apostol konuştukça boynundaki delikten fıs fıs hava çıkıyor, Yaprak, şaşkın şaşkın, bir Apostol'a bir mumlara bakıyordu.

Üç gün gelmedi 14 numaraya Yaprak. Yattı. Necmi sık sık uğruyor:

— Meraklanma hiç sen, polis okuyacak onun canına! diyordu. Allah bin türlü belasını verir inşallah onun!

Ev sahibi kadın, yalvar yakar oluyordu, Yaprak'a eve gelmesi için:

— Gel kızım, nolur gel.. Taktırdım camları hep.. Kiracı buluncaya kadar ne yaparım sonra ben? Nasıl geçinirim? Sen bilirsin Yaprak.. Sen bilirsin yavrum.

— Ya yine gelirse, ya yine beni döverse?

— Söyledim polise, valla.. Gelemez artık.. Valla söyledim.. Şu başa gelene bak sen..

Necmi, birden sinirleniyor, sanki Arap yine Yaprak'ı dövmeğe gelecekmiş gibi:

— Gelsin de görelim bakalım! diye bağırıyordu. Gelsin de görelim.. Nasıl dövermiş, anlıyalım.. Çıka-

rıcam zati Yaprak'ı ordan.. Ev tutucam onun için.. Hıyaroğlu hıyar..

Apostol sinirli sinirli gülüyordu:

— Polis gelecek onun hakkından, polis! Her şeyi bir bir anlattım komsere. «Tamam, biz okuruz onun canına, karışma sen!» dedi.

Yaprak, Arap'ın dövmesinden sonra, 14 numaraya Necmi'yle ilk gidişinde, büyük bir coşkuyla karşılandı. Sarılan sarılana, öpen öpeneydi. Karasultan:

— Yeter ulan, yeter, yiyip bitireceksiniz kızı! diye bağırıyordu durmadan.

Hiç böylesini görmeyen Yaprak, şaşırmıştı iyice. Mutlu mutlu gülümsüyor, ne diyeceğini, ne yapacağını bilemiyordu. Bir ara:

— Geldi mi? diye sordu.

Hep birden:

— Yok puşt bi kaç gündür! dediler.

Necmi sinirlendi:

— Olsa ne olacak be? Ondan mı korkuyoruz yani? Gelsin de görelim bakalım!

Karasultan:

— Ulan Arap, nerdesin, ah? diye güldü. Kuş?

— Nee?

— Şu lafının üstüne gelmeli ki Arap, tadı çıksın işin! Kaçacak fare deliği beş kuruş ondan sonra!

Basbas bağırmağa başladı Necmi:

— Gelsin be! Burdayım işte, nah! Valla gelsin.. Korkan mı var sanki?

— Yeter be, yeter, anladık! O yokken ötersin böyle.. Varken de ötsene..

Güneş horoz gibi öttü.

— Hadi Kuş, sen de öt benim gibi.. Öt bakayım.. Hadi.. Tatlım benim.. Ne kadar da seksi bakıyorsun öyle!. Alen dölon gibisin!

Nil, Yaprak'ın boynuna sarılmış:

— Yani Neptun, sen yedirdin Yaprak'a dayağı durup dururken! diyordu.

Elindeki Akşam gazetesini bir yana fırlatan Neptun, duymamıştı sanki Nil'in söylediklerini:

— Benim yanımda kal istersen Yaprak, dedi. Birlik gideriz, birlik geliriz.. Veririm bi odamı ben sana.. Kuş, çıkarıcam Yaprak'ı diyor durmadan.. O zamana kadar kalırsın..

— Olur..

— Seni marizledi ya, siktir etmenin tam sırası artık işte.. Yaklaştırmayacaksın artık yanına.. Sus ulan Güneş.. Yeter be.. Kafa komadın kimsede!..

— Tamam, tamam, ötmüyorum artık... Horozluk bitti...

— Tamam mı, Yaprak? Uğratmak yok onu yanına artık.. Enayiliği bırak artık..

— Ya bi şey yaparsa?

— Yapamaz hiç bi şey.. Ne yapacakmış?.. Göz korkutmak onlar hep.. Afra tafra... Bütün sermayeleri, vururum, öldürürüm, yakarım. Nah, bok yapar... Tamam mı kızım? Ben alacam paralarını bundan sonra anneden. Doğru bankaya... Tamam mı? Tamam mı yavrum?

Neptun, Necmi'ye bakıp:

— Ulan Necmi, öldüremedin şu babanı gitti, diye güldü.

— Ölmüyor valla.. O kadar dua ediyorum Allah'a, ölmüyor..

— Kendin öldür! Sıkıver boğazını!.

— Sonra? Gıkk. Assınlar beni..

Şükriye'yle Arzu girdi bu sıra kapıdan. Arzu iki yana sallanıyor, zor duruyordu ayakta. Şükriye durmadan gülüyor:

— Sarhoş oldu bikaç kadeh likörle a....cık, diyordu. İki mislini içtim ben onun, oysa!

Neptun:

— Yaprak geldi bak Arzu, dedi.

Gözlerini kısıp uzun uzun baktı Yaprak'a Arzu.

— Geçmiş olsun Yaprak'cığım.. Marizledi seni ha? Çok mu marizledi?

Yaprak'ın yanına devrilircesine oturdu Arzu. Şükriye de gelmiş, Yaprak'ın ellerini seviyordu. Arzu:

— Paspasız biz! diye bağırdı. Paspas.. Göt kağıdı...

— Hopp! dedi Karasultan. 14 numara üşüttü yine bugün! Çekeceğimiz var!

Arzu ayağa kalkmış, söylev çeker gibi konuşuyor, durmadan soru soruyordu:

— Kim soktu bizi buraya, lan? Kim?.

Güneş:

— Ben sokmadım valia Arzu'cuğum, dedi.. Valla, ben sokmadım..

— Avratlar kocalarının kollarında fink atıyorlar dışarda, biz burda müebbet hapis! Söylesin bilen varsa, kim soktu bizi buraya? Hah, hah, hah...

— Yukardaki, dedi Karasultan.

— Hangi yukardaki?.

— En yukardaki..

— Seçe seçe bizi mi seçmiş peki?

— Bizi seçmiş. Ne yapıcan yani? Marizleyecen mi?

— Marizleyecem ya.. Suçumuz neydi peki bizim? Hah, hah, hah...

Neptun:

— Ananın babanın zilliği, diye girdi lafa. Anan

baban zengin olaydı ne işin vardı burda?

Şükriye, Arzu'yu yerine oturtup:

— İki bardak likör içtin, Allahı mallahı indirdin gökten yere, ulan, dedi. Neyine gerek senin estek köstek... Aç bacaklarını, al paranı...

— Yahu size diyorum be, kim soktu buraya bizi? Kim? Kim? Kim?

Şükriye kızdı:

— Allah dedik ya lan! Allah işte! Mahkemeye ver bari! Matiz oldun iki kadehle be!

— Allah mallah değil, devlet! dedi Neptun! Bal gibi de devlet! Para kazanacak bi iş verseydi bize, ne bok işimiz vardı burda? Ama ben kurtulacam yakında! Çıkacam bu keneften! Eğer evlenir de kızım mızım olursa, benim gibi olmayacak o... Yapmayacak bu işi...

Karasultan, sinirli sinirli gülerken, Arzu başına elleriyle vuruyor:

— Kim soktu bizi buraya, kim kapadı bizi buraya? diye bağırıyordu hâlâ. Hangi puşt?

Neptun alaylı alaylı gülümsedi:

— Ah, o sosyo bi gelse... Pardon, pardon, sosyal... Sosyal de değil kız, sosyalizm... Sosyalizm...

Karasultan:

— Bırak yine gominisliği Neptun! diye bağırdı. Karıştırma milletin kafasını!

⁂

Bir haftadır ortalıkta görünmeyen Arap, genelev sokağına çıkan yokuşun altındaki dar yolda bir an durup, az ilerdeki yirmi otuz kişilik bir kalabalığa dikti gözlerini. Küçük bir çocuk kendisine sorulmuşcasına:

— Horoz dövüştürüyorlar abi, dedi. Git bak, istersen!

Çocuğa bakmadan kalabalığa doğru yürüdü Arap. Girdi aralarına. İki horoz da kan revan içindeydi. Birinin ibiği yırtılmış sarkıyor, öbürünün gözlerinden bulanık bir şey akıyordu gagasına doğru. Dövüşecek halleri kalmamıştı ikisinin de. Kanatları düşmüş, bacakları titriyordu. Dinlenip dinlenip birbirlerinin üstüne atıyorlardı kendilerini. Öylesine güçleri tükenmişti ki, atılır atılmaz yere düşmeleri bir oluyordu. İbiği yırtılanın durumu öbürüne göre daha iyiceydi. Hasmını kovalamağa başladı bir ara. Horoz-toto'da kazananlar, «yaşşa, varol» diye bağırıyorlar, sevinçlerinden ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Kalabalığın önünde duran, iri yarı, deli bakışlı bir adam, birden ileri fırlayarak, kaçan horozun üstüne, koca ayaklarıyla «hıhh» deyip bastı. Dövüşmekten yürüyecek hali kalmayan horoz gık demeden yapıştı yere. Ölmüştü. Horozu ezen adam:

— Allah belanı versin senin, emi! diye bağırıyordu ölü horoza. Rezil ettin beni!

Arap, kalabalıktan çıkıp yokuşu çıkmağa başladı.

2 numaranın önüne gelinceye kadar kaldırmadı başını önünden hiç. Tükürüyordu durmadan.

— Aç, lan! Aç!

Kapıyı iki numaranın maması açtı. Tanımamış gibi baktı Arap'ın yüzüne. İnanılmaz çirkinlikte birisiyle konuşuyordu. Arap, bir süre ayırmadı adamdan gözlerini. Tanımıyordu. Adam sustu. Mama: «Konuş, konuş, yabancı değil, bizden» dedi.

— Tamam mı? Farketmez benim için.. Babam da olsa bıçaklarım ben.. Yeterki para gelsin.. Yedi yaşlarında bir kız bıçakladım geçenlerde.. Görsen, çiçek gibi bir kız.. Attık bıçağı.. Herifin canını yakmış babası.. Başka davalar var işin içinde tabi.. İki binini aldım tam..

— Niye herifi bıçaklatmıyor da kızını bıçaklatıyor?

— Sen anlamazsın bu davalardan.. İşin içinde iş var.. Türlü türlü dümen var..

— Öldürmeyecen ama Gogo..

— Sen bana havale et, kocakarı.. Karışma önüne gerisine.. Profosoruyum bu işin ben.. Oparatoruyum.. Bi tek bıçak atıcam, bacak duman olacak.. Sittin sene atamayacak adımını.. Felç.. Sinirler var ya şurda, ona atacam keskiyi.. Bıranşım bu benim.. Senin bıranşın nasıl alt takımlarsa, benimki de bu.. Bu işten ekmek yiyorum ben.. Oldu mu?

— Oldu..

— Peşin alırım binliği yalnız..

— Peşin mi?

— Peşin.. Paşa gönlün isterse tabi..

— Puştluk yok ama..

— Yok..

— Ya mortayı çekerse?

— Çekmez..

— Ya çekerse peki?

— Uzun ettin ama, lamba şişesi! Garanti veriyo-

ruz dedik sana.. Gebermez, dedik... Hem sana ne cızlamı çekerse?

— Gogo?

— Ne?

— Yedi yüz al lan, ciğeri çürüyesice!

— Geçti o günler! Eskidendi o.. Şimdi zeytinin kilosu bilmem kaç papel.. Kolay iş mi sonra bu? Ölmez mölmez diyoruz ya, elimiz aptallaşır da, bi milim fazla sokarsa keskiyi? Yaralamak başka, cızlamı çektirmek başka kanun önünde tabi..

Gogo, Arap'a göz kırptı gülümseyerek.

— Ne meslek be, benimki de!

Arap, gözlerini kırpmadan, Gogo'nun sağ gözünün altındaki, fare leşine benzeyen kocaman bene, o sanki «herşeyi öldürürüm ben» diyen gözlerine bakıyordu. Fırınlanmış ağaç gibiydi Gogo'nun suratı. Duygudan, canlılıktan eser yoktu.

Mama, Arap'ı yeni görmüşcesine:

— Aynasızlar arıyor seni, dedi. Dün iki boy bana sordular.. Pek dolaşma buralarda..

Kızlardan biri: «Anne, neredeydin, sabah?» diye sordu bu sıra.

— İşim vardı, nolmuş?

— Herkes bizi düzmeye çalışıyor, anne lan! Neymiş efendim, sendika kuracakmış bizim için! Para topluyormuş! Haklarımızı koruyacakmış! Bizim motorlar istop edince mangır verecekmiş bize! Aylık bağlayacakmış!

— Eee?

— Bir tükürük yağmuruna tuttuk herifi, şaşarsın! Kıçına nişadır sürülmüş gibi kaçtı.

Arap, kimseye bir şey demeden, usul usul kapıdan çıktı. Sağına soluna bakındı bir süre durup. Sonra 14 numaraya yürüdü.

***

Ressam:

— Otobüslüğe paydos demek ha, Yaprak? diye sordu.

Neptun karşılık verdi, Ressamın sorusuna:

— Hem dayak ye eşekler gibi, hem de paranı söğüşlesinler! Ne kıyak dalga be! Fena mı olmuş yani?

— Fena olur mu güzelim? Alâ olmuş.. Az değilsin yani Neptun!

— Yanıma alacam onu yakında.. O zaman daha da alâ olacak işte!

— Onu bunu boş ver de, gençleşmişim, diyimi ben Neptun? Hıyar sütü kullanıyorum artık!

— Hıyar sütüne ne gerek var, kendin hıyarsın sen! Hıyar, hıyar sütü kullanır mı?

— Tohuma kaçmış hıyar!

— Nasıl da biliyorsun nolduğunu bak!

— Yaşa be Neptun! Çok akıllısın valla sen! Cin gibisin, cin!

— Akıllı makıllı değilim ben.. Akıllı olsam, işim ne burda?

— Akıllısın, akıllısın... O kadar akıllısın ki, şeyini bile sigorta ettirmişsindir belki de!

— Neyimi?

— Fıstığını!

14 Numaraya yeni gelen, genellikle öğleden sonra üç, akşam dokuz arası çalışan iki kız, «yapmayın yahu, donuyorum zati» diyen ressamı gazeteyle yelpazelemeyi yeni bırakmışlardı ki, Arap girdi içeri. Gülümseyerek bir süre ayakta durduktan sonra, Yaprak'ın yanına oturdu. Kimseden ses çıkmıyordu hiç. Ressam bile susmuş, «Ne yapacak bakalım» der gibilerden Arap'a bakıyordu öyle. Yaprak korkudan büzülmüştü adeta. Yutkunuyor, Neptun'dan ayırmıyordu gözlerini yardım dilenircesine.

— Korkma Yaprak, korkma! Yapamaz bi bok! dedi Neptun sert sert.

Arap, esrar pişirmek için satın aldığı sıfır numara beyaz jelatin kağıdını ceketinin dış cebinden çıkarıp, iç cebine sokarken, Neptun yine:

— Korkma Yaprak, ben varım! diye bağırdı. Yapsın bi şey de görelim, bakalım...

Arap, gülümseyerek Yaprak'ın saçlarını okşuyor, «naber» der gibilerden başını sallıyordu. Birden rahatlayan Yaprak müjde verircesine:

— Artık Neptun'un yanında kalacam ben, dedi. Burdan çıkıncaya kadar o bakacak bana.. Ev alacam ben de onun gibi.. Necmi şey diyor.. Çıkarıcam seni burdan diyor...

Bunları öyle bir söyleyişi vardı ki, Arap'ın da sevineceğini, mutlu olacağını sanıyordu sanki! Neptun bir sigara yakarak:

— Şu tehlikeli adam pozlarını bırak artık, Arap,

dedi. Yılan gibi gülümseyerek, diş göstererek insan korkutacağını sanıyorsan, çok yanılıyorsun valla. Polise şikâyet ettik seni.. Olmazsa valiye bile çıkarım kendim.. Söylüyorum bak, başka kapıya bundan sonra.. Bunca yediğin yeter şu garibi artık.. Kendine bi iş mi bulacan, başkasının mı başına tebelleş olacan, ne halin varsa gör.. Ama bırak şu zavallının peşini.. Yine söylüyorum sana bak.. Sağdırmıycam Yaprak'ı sana inek gibi.. Kuş çıkarıncaya kadar onu burdan, yanıma alacam, gözüm gibi bakıcam..

Şükriye, ikinci kata çıkan merdivenlerin trabzanlarına dayanmış, sigara içiyordu:

— Yaşa kız Neptun, dedi.. Senin kadar aklım olsaydı, Allahıma vali olurdum ben..

Ressam:

— Jan Dark aynı valla, dedi.

Şükriye merdivenlerden inip, ressamın kucağına oturdu:

— Gördüm o filmi ben, lan! Ne kız Jan Dark, biliyor musun? Neptun onun bokunun dumanı bile olamaz! Hah, hah, hah, ha...

— Yoo, yoo... Neptun da fena değil..

Neptun'un gözleri Arap'taydı.

— İşetmişsin kızı, dedi. Öyle dövmüşsün ki, işetmişsin.. Şakır şakır işetmişsin.. Göreceksin ama sen... Polis okuyacak canına...

Arap, Yaprak'ın yanından kalkıp, kapıdaki Karasultan'ın önüne kadar yürüdükten sonra, birden geri döndü, kıçını Neptun'dan yana çevirerek, gürültülü biçimde yellendi. Bir gülüşmedir koptu salonda. Neptun bile, sinirli sinirli güldü bir süre.

Yaprak, 14 numaradan çıkıp, akşam, Necmi'yle eve geldiğinde, Madam Marika yoktu. Apostol:

— Senin ev sahibi ölüyor kızım, dedi. Birden hastalanmış zavallı... Bizim karı az önce gitti yanına... Ne diycen, hayat işte!

— Gidelim, dedi Yaprak, Necmi'ye. Çok severim teyzeyi ben... Kurşun dökerdi bana hep... Ne desem yapardı...

Ev sahibi kadın, karyolanın üstüne upuzun yatmış, kıpırdamıyordu hiç. Yorgan yoktu üstünde. İnce, kirli entarisi daha da zayıf gösteriyordu vücudunu. Deri gibi olmuş memeleri görülüyordu yakasından. Yarı açıktı gözleri. Yalvarır gibi bakıyordu öyle. Madam Marika'dan başka, birkaç kadın daha vardı başında. Yaprak başucuna gelip:

— Nasılsın teyze, dedi, hasta mısın?

Kadın gözlerini yumup, açtı.

— Teyze?.. Nasılsın?. Ha?.. Necmi çıkarıyor be-

ni.. Ev tutuyor.. Çıkıncaya kadar Neptun'larda kalacağım artık..

Madam Marika:

— Bırak kızım, bırak, dedi. Hiç bi şeyle ilgilenecek durumu yok zavallının şu an..

Necmi dimdik ayakta duruyor, gözlerini ev sahibinden ayırmıyordu. Zor soluk alıp veriyordu kadın. Göğsü körük gibi inip kalkıyor, vücudunun içinden hırıltıya benzeyen, ürpertici sesler geliyordu. Yaprak, Necmi'ye:

— Korkuyorum ben, dedi. Ölüyor mu?

— Ölüyor... Bakma...

Yaprak,ev sahibi kadının kurşun döktüğü, odanın bir köşesinde alt üst duran, kirli paslı kapları, irili ufaklı kurşun parçalarını incelemeğe başlamıştı. Gözü kapının yanındaki koca bir fare kapanına ilişti birden. Kuruluydu kapan. Yayın altına küçücük bir serçe yavrusu sıkıştırılmıştı. Tüyleri bile çıkmamıştı daha. Yaprak, eğilip:

— Ah, anam.. diye sevdi serçe yavrusunu! Ne güzel!

Necmi, Yaprak'ın yanına gelip, sıkıntılı bir yüzle:

— Hadi gidelim! dedi.

— Şuna bak!

— Sürme elini, kapana tutulursun!

— Canlı mı ki?

Necmi, alaylı alaylı:

— Kuş değil, kapan canlı! dedi.

Yaprak'ın gözü kuştaydı hâlâ. Kuşun gagasına parmağını sürdü:

— Niye koymuş bu kuşu kapana?

Kendi sorusuna kendi karşılık verdi.

— Fare gelip yemek isteyecek, sonra da kapana tutulacak!

Büyük bir sırrı çözmüşcesine, mutlulukla doldu gözleri. Odadan çıkmak istemiyor gibi bir hali vardı. Ev sahibini unutmuştu bile. Pencerenin tahtasında dişlenmiş iri bir elma duruyordu. Ona uzandı.

— Dişsiz değil miydi teyze? diye sordu.

— Yavaş konuş biraz.. İrkiliyor kadın... Gidelim, hadi...

Kapıdan çıkarken, Yaprak durup, ölmekte olan kadına baktı uzun uzun.

— Vah teyzem, vah... Çok severdi beni.. Ben de onu çok severdim...

Apostol, Necmi'yle Yaprak'ı görür görmez kapıda:

— Öldü mü? diye sordu.

— Ölmedi, dedi Yaprak.. Çok severdi beni.. Ben de onu çok severdim...

İçeri girdi. Necmi, kapının önündeydi hâlâ.

— Gidiyorum ben Yaprak, hadi hoşça kal!

— Gel, otur biraz... Sonra gidersin...

— Kızdırmayalım şu pezevengi bizim.. Kızıp duruyor zati bana haylazlık ediyorsun diye... Bu akşam olsun, erken gidelim bari..

— Güle güle öyleyse..

— Eyvallah...

Necmi eliyle öpücük gönderdi Yaprak'a. Güldü Yaprak. Apostol, demirli pencereden onlara bakıyordu.

— Çok seviyor seni, ha?

Yaprak içeri girip, kapıyı kapadı:

— Çıkarıcak beni... Ev tutacak... O zamana kadar Neptun'larda kalıcam..

— Neptun kim?

— Arkadaş.. Çok akıllı o.. 14 numarada, en akıllı o.. Kimseden korkmuyor üstelik..

— Nasıl senin teyze? Yolcu, değil mi? İyi kadındı doğrusu...

Yaprak:

— Çok severdi beni, deyip başını üzgün üzgün öne eğdi.

Apostol, bardak bardak çay içiyor, Yaprak'a buyur etmiyordu hiç. Yaprak'ın gözü, adamın bez bağlanmış boğazındaydı. Gözlerini ayırmadan bakıyor, boğulur gibi konuşan adamın sözlerine kulak vermiyordu.

— İki kız var bende.. Amerika'da ikisi de.. Çok zengin kocaları.. Kendileri de çalışır.. Ama göndermezler beş kuruş.. On dolar gönderseler, nolur sanki? Mum satacam da karın doyuracaz burda iki kişi.. Yaşlanacağına, geber daha iyi be! Ha valla, geber.. Bazan derim ki, öldür Apostol kendini! Ne varda yaşarsın saman yer gibi...

Kapı üç kez vuruldu bu an.

— Geldi bizim Marika!

Perdeyi itip baktı:

— Dur, açma kızım!.. Aman açma.. Seninkidir! Arap'tır!..

Yaprak, ufacık oldu bir anda sanki. Odanın ta dibine kaçtı. Konuşmuyor, ayakta duruyordu öyle. Apostol, sobanın demirini pencereden göstererek:

— Hadi bakalım, hadi bakalım! diyordu durmadan. Gitmezsen polis diye bağırırım valla!

Arap, gülümsüyor, yılan tıslamasına benzeyen bir sesle:

— Aç kapıyı, lan, diyordu.

— Kapıyı açacam sana bir de, ha? Deliyim o kadar, ha? Hadi diyorum sana, işine git bakıyım! Kızdırma beni!

Arap, kapının eşiğine oturup bir sigara yaktı.

— Gitti mi? dedi Yaprak, incecik bir sesle.

— Ne mendeburdur bu herif be! Oturdu sigara içiyor kapıda... Hışşt, bana bak oğlum, yürü diyorum sana.. Komser ahbabımdır valla benim..

Arap, usul usul ayağa kalkıp, sigaranın dumanını sağa sola üfledikten sonra:

— Açmazsan yakarım bu evi, dedi. Benzin döker yakarım.. Hadi, aç...

Yaprak bir yatak denginin arkasına saklanmış, korkulu gözlerle cama bakıyor, Arap'ın söylediklerine kulak misafiri oluyordu.

— Açma amca, açma! Nolur!

— Açar mıyım hiç be! Hiç açar mıyım.. Yürüü be.. Pis herif.. Korkacak mı sanıyorsun beni?.. Kaçın kurasıyım ben?.. Marika! Marika! Tühh.. Duymuyor.. Gelse de haber verse polise..

— Amca?

— Söyle yavrum?..

— Açma..

— Açmam kızım, açmam... Marika, Marika.. Sağır mı oldun Allahın belası karı! Hişşt, hişşt? Oğlum? Küçük? Bakar mısın az? Gel az, gel...

Arap, cama yaklaşmakta olan çocuğa:

— Yürrü eşek arabası.. dedi.

Çocuk, aptallaşmış ne diyeceğini, ne yapacağını şaşırmıştı iyice. Öylece duruyor, bir Apostol'a bir Arap'a bakıyordu.

— Bir polis çağır bana yavrum. Hadi koş! Şurda, üç yüz metre ilerde bir karakol var!

Arap, evin tahta duvarlarını yumruklamağa, gerilip gerilip tekme atmaya başlayınca, Apostol'un «polis çağır» dediği çocuk, kaşla göz arasında uzaklaştı evin önünden.

— Marika, Marika, diyorum sana! Hayvan karı.. Öldün mü, nedir? Çekil diyorum be! Yıkacan evi! Poliss! Poliss!

Arap, genzinden dilinin üstüne kaydırdığı bir balgamı hakk diye Apostol'a fırlatıp koşar adım yürümeğe başladı. Apostol'un sol yanağına yapışmıştı tükürük. Eliyle silip fırlattı camdan.

— Puşşt herif.. Allahından bul inşalla... Marika! Marika! Gelsin artık bu karı da be.. Ohh, çok şükür.. Çok şükür, ohh.. Gitti neyse..

Yaprak, Apostol'un yanına gelip:

— Çok korktum ben amca! dedi.

— Evi yakacakmış bizim!

— Gidecem yakında ben.. Sizi rahatsız edemez artık.. Necmi ev buluncaya kadar Neptun'da kalacam..

— Evi yakacakmış, Allahın delisi! Yakar mı yakar.. Yakar valla.. Neyse, gitti...

Apostol sedire oturdu, bardakta yarım kalmış soğuk çayı dalgın dalgın yudumlamağa başladı.

*
**

Necmi sevinçten bayılacak gibiydi. Yerinde duramıyor, ayağa kalkıp kalkıp, «Oh, oh, oh» deyip şıkır şıkır oynuyordu. Neptun, Mualla, Şükriye, durmadan ellerini vuruyorlar, «Yandan yavrum, yandan» deyip coşturuyorlardı Necmi'yi. Karasultan hiç konuşmuyor, ters ters Necmi'ye bakıp bir şeyler söyleniyordu kendi kendine. Dayanamadı bir ara artık:

— Yeter Kuş, yeter! dedi. Havraya çevirdin burayı! İş mi yapıcaz, lala paşa mı eğlendirecez! Ticarethane bura oğlum, ahır değil!

Necmi, Şükriye'nin yanına oturup:

— Tamam artık anacığım, dedi. Kurtuluyorsun benden.. On beş gün sürmez.. Bi avukat herif var, bizim hemşeri. Yolunu yordamını öğrendim ondan.. Polisten mi, savcılıktan mı ne izin almak gerekmiş.. Yapıcaz hep bunları.. Ev de tamam.. Bizim bi memleketli var yine.. İki odasını verecek evinin.. Tamam mı ana-

cığım.. Çıkarıcam Yaprak'ı yakında.. Babam ölünce de, gel keyfim gel...

Karasultan, sinirli sinirli yerinden kalkıp, Necmi'nin yanına geldi. Öğüt verircesine:

— Kuş, dedi, yapma bunu bak.. Gençsin daha.. Her gördüğüne tutulursun sen... Yapma bunu...

— Neyi?

— Boş ver Yaprak'ı çıkarmak işlerine falan.. Kaç kişi gördük biz böyle.. Tutuldum diye çıkardı karıyı, perişan etti sonra.. Şimdi orospuluğu aklına gelmez de, nikahlandıktan sonra geliverir... İşler değişir o zaman... İstemez olursun geçmişini düşünüp düşünüp..

Karasultan, Şükriye'yi itip araya sıkıştı:

— Küçüksün sen daha Kuş.. Çok küçüksün..

— Yirmi altı yaşındayım tam... Küçük mü?

— Küçük... Bana sor sen küçük olup olmadığını.. Sonra, bir şey daha var..

— Ne?

— Arap.

— Adam mı yer Arap?

— Yer.. Senin için söylüyorum ben.. Yaprak için söylüyorum.. Çıkarmağa kalkma onu burdan.. İyi düşün taşın.. Kolay iş değil bu! Tamam mı, Kuş? Haa, bi şey diycem sana bak, nerde Yaprak dört günden beri?

— O Rum karı kocanın yanında.. Korkusundan çıkamıyor bi yere.. Arap gelmiş geçenlerde.. Kapıyı falan kırmak istemiş...

— Olmaz ama Kuş! Polis arıyor onu... Durmadan bana soruyor... Ne polisten izni var, ne doktordan.. Olmaz ama.. Sonra ben girerim okaknın altına, bak.. Tamam mı, Kuş?

Neptun homurdanarak yürüdü kapıya doğru:

— Koyun can derdinde, kasap mal...

Karasultan duymazlıktan geldi Neptun'un sözlerini:

— Kafan aldı mı benim söylediklerimi Kuş? Yapma bunu.. Sakın ha.. Hem kendine, hem ona acı.. Perişan olursunuz sonra ikiniz de...

Neptun dayanamadı artık:

— Bırak anne şunları be! diye bağırdı. Köstek olma şunlara... Kızın başına devlet kuşu konmuş, sen kışkışlıyorsun.. Yapma, nolur be! O gider, daha iyi iş yapan gelir, nolacak sanki?

Necmi birden ayağa kalkıp oynamağa başladı yine. Hem oynuyor, hem cebinden çıkardığı bozuk paraları fırlatıyordu dört bi yana. Kızlar paraları toplamak için kendilerini yerlere atıyorlar:

— Kâğıt para at, Kuş! Kâğıt para! diye bağırıyorlardı.

Karasultan deliye döndü sinirinden:

— Arap bi delik daha açar ama kıçına, ona göre işte! dedi.

Necmi yorulmuştu. Oturdu. Karasultan'ın az önce söylediklerini kafasından atamamışa benziyordu:

— Kolay değil, o kadar... Açsın da görelim bakalım...

— Beni demedi deme ama!

Neptun:

— Aç mı dedin yoksa anne? diye sordu.

— Desem nolur, demesem nolur? Sirkaflı sirkaflı konuşma sen de be Neptun! Amma boksun!

— Sensin bok!

— Sıçtırma kılıfına..

— Sen sıçtırma!

Necmi:

— Yeter, yeter, dedi ikisine de. Sarhoşum valla bugün, çok fena olur sonra, ha!

Şükriye meraklı meraklı:

— Ulan Kuş, dedi, eşyalarını da götürdü mü Yaprak rumların evine!

— Yok ki taşısın.. Hepsini alıp alıp satmış Arap.. Çoraplarını bile... Boş ver be Şükriye abla, razıyım ben... Neyi vardı ki zati doğru dürüst.? Kıçı kırık bi teyp, bi küçük radyo, karyola, falan filan.. Boş ver... Neptun?

— Ne?

— Beş, on gün sende kalsın Yaprak, ha?

— Kalsın dedik ya be! Hep kalsın isterse! Önce ben söylemedim mi bunu ona?

— Neden, biliyor musun? Gece bile rahat bırakmıyor kerata! Dün gece sabaha kadar kapıya yaslanıp, durmuş öyle! Uyutmamış milleti.. Korkudan ölmüş Yaprak.. İhtiyarlar da korkuyor çok! Yaprak'ı yanlarına aldılar maldılar ya, pişman gibiler artık!

— Tamam oğlum, al getir... Ne zaman istersen.. Başımla beraber...

Necmi, pantolonunun sol cebindeki koca bir tomar parayı sağ cebine geçirirken:

— Para derler buna, heyt! diye bağırdı. Şükriye:

— Bize para göstermek için durmadan paraların yerini değiştiriyorsun, ulan puşt, dedi. Kıçına sokarım onları, ha!

Nil girdi bu sıra kapıdan. Necmi para demetini Nil'e uzatıp:

— Çok fıstıksınız bugün Nil hanım, dedi. Irzınıza geçebilir miyim?

— Ressamdan mı öğreniyorsun bu lafları?

— Nolmuş, öğrenirsem?
— Seninki çok küçükmüş!
— Kim dedi?
— Yaprak!

Necmi, tuhaf tuhaf gülümseyip, sustu.

⁂

Arap, bazı pencerelerine bezler gerilmiş, ilk bakıldığında yıkıntı görünümünü veren «Safa oteli»nin kapısında durup, parmaklarındaki kanları sildi. Otel kâtibi, tezgâhın başından doğru:

— Dokuz günlük borcun var abi, dedi. Almamı söyledi patron...

— Tamam, dedi Arap, verecez... Kaçmıyoruz...

Sidik kokulu merdivenlerden yavaş yavaş çıkıp, ilk odanın açık kapısından girdi. Ellerine baktı yine. Sol parmağındaki kurumuş kanı tırnağıyla kazıdı uzun uzun. «Burda enselesin polis beni» diye düşündü. «Yolda enseleyeceğine, burda enselesin!» Oturdu karyolanın ucuna. Gülümsedi. Kirden mor mor olmuş pikenin üstündeki hamam böceğini parmağıyla ezip, ayakkabılarını çıkarmadan uzandı yatağa. Örümcekler sarkan tavan, çökecekmiş gibi geldi üstüne. Yumdu gözlerini.

«Karasultan'la Arap'tan başka kimse yoktu 14 numarada. Sabahtı. Küçük masada çay içiyorlardı karşılıklı.

— Arap?

— De!

— Bok yedin!

— Neye ki?

— Marizlemeyecektim!

Arap sinsi sinsi gülümseyip esrarlı sigaradan üst üste çekti.

— Arap benim adım.

— Adını sormadık sana, inek! Kaçırdın kafesteki canım kuşu.. Korkutmak morkutmak para etmiyor artık. Dün polis geldi yine.. Seni sordu.. Habire polise gidiyor galiba seninkiler..

— Vız gelir polis molis... Daşşağımdan aşa Kasımpaşa...

— Güneş'e kaç boy senin ağzından Kuş'a söylettim..

— Ne söylettin puşta?

— Kuşu senin bıçaklıyacağını, Yaprak'ın arkasını bırakmasını falan filan... Zerre korkmuyor ama hergele.. «Arap, ettin beni harap» diye şarkı söylüyor habire..

— İyi bok etmişsin söylettiğine!

— Neden be?

— Dişimi göstermem ben... Isırdığımı anlayamaz kimse.. Benim nasıl köpek olduğumu çakallayamamışsın sen hâlâ!

Karasultan çirkin çirkin güldü:

— Göz göre göre de bu yağlı kuyruk bırakılmaz ki, lan.. Sana da giriyor, bana da ucu...

— Bırakan kim ki? Vermezsin para, ha? Neymiş, verme demiş para!

— Yoo, o kadar da değil be! Elbet olmaz o kadar da.. Hepsi saldırdı bir gün üstüme... «Nasıl verirsin Yaprak'ın parasını sen?» diye bağrıştılar, «kendine ver, o versin, kime isterse» dediler.

— Neptun düdüğü mü?

— Yalnız o mu, hepsi.. Sana bi akıl vereyim mi Arap ben?

— Kendine sakla sidikli aklını!

— Benden söylemesi bak Arap, polisten izin mizin davaları dönüyor bugünlerde... Benden söylemesi.. Demedi deme sonra... Neptun'la Kuş çeviriyor bu işleri... Yaprak'ın dünyadan haberi yok.. Sokağa bıraksan evi bulamaz o! Üç günlük kuzudan beter. Neptun çok puşt ama!

— Üzme tatlı canını Sultan! Hallederim bu işi ben.. Eğer benim adım Arap'sa, elimden kimse alamaz karımı.. Yedirmem onu kimseye... Tanıyorsun beni, değil mi? Korkar mıyım?.. Korkmam... Korku denilen şeyin üstüne sıçmışım çünkü...

— Neden sattın Yaprak'ın bütün eşyalarını?. Satmışsın..

— Sattım.. Gebereyim mi açlıktan peki?

— Ne dersen de, bok yedin yine de Arap! Bu işlerin puştu değilmişsin gibi davrandın hep..

— Çünkü, Sultan hanım?

— Çünküsü münküsü o işte... İçki olsun, esrar olsun, alıştıracaktın onu bi şeye... Esrar çeken, gece gündüz kafayı bulup matiz olan orospuyu kim alıp ta nikâhlar? Andavallı mandavallı ama fıstık gibi karı tabi... Aşık olmuş herifçioğlu aha...

— Yeter be! Hallederiz dedik ya...

— Delik mi açacan?

— Delik açacam tabi.. Yanaşsın bakalım ondan sonra.. Şaka geliyor şimdi ona.. Bıçağın ucunu yemeyen, nolduğunu bilmez onun!

— Kıza dokunma, lan! Elli altmış marka işliyor günde valla...

Arap, ıkınır gibi gülümseyerek:

— Ekmeği öldürmem ben, dedi. Enayi değilim o kadar...

Adamın biri, gözünü kapının dikiz deliğine dayamış, bakıp duruyordu öyle. Arap, elini tokat atar gibi sallayarak:

— Siktir lan! diye bağırdı.

Adam, kafasını çeker çekmez, donuk bir güneş ışığı doldurdu odayı.»

Koca bir örümcek tavandan Arap'ın başına kadar sarkıyor, sonra yine tavana çekiyordu kendini. Arap, bir ara, eliyle yakalamak istediyse de, yakalayamadı örümceği. Bacağını kaldırdı havaya. Örümcek bir iniyor, bir çıkıyor, oyun oynuyordu adeta. Bacağını indirip, gözlerini yumdu Arap yine.

Necmi'yle Yaprak'ı görür görmez takıldı arkalarına Arap. Yüz, yüz elli metre geriden yürüyordu. Üstündekiler yeniydi Yaprak'ın. Otobüse bindiler. Arap'ta bindi. Yaprak'a yer verdi gençten biri. Arap, ayakta, arkadaydı. Camdan yana çevirmişti başını. Arada bir Necmi'ye bakıyordu gözünün ucuyla. Yaprak'ın kalktığını görünce iyice sakladı yüzünü. Arkalarından kendi de indi. Durdu bir süre. Uzaklaşmalarını bekledi. Yan sokaklardan birine sapmışlardı ki, koşar adım yü-

rüdü Arap. Necmi, başını çevirip baktı. Bir şey dedi Yaprak'a. Durdular ikisi de. Necmi, kızgın kızgın bakıyor, durmadan yutkunuyordu. Birtakım kötü şeylerin olacağını anlamış bir hali pardı. Aşırı korkunun ve çaresizliğin verdiği yüreklilikle bakıyor gibiydi Arap'a. Yaprak oralı değildi hiç. Gülümsüyordu her zamanki gibi. Mutluluk doluydu gözlerinin içi. Bıçağı çekip, «puşt» diye tısladı dişlerinin arasından Arap. Necmi'nin karnına dürttü bıçağı bikaç kez:

— Öyle bir voltanı al ki burdan, bacakların götünü dövsün... Hadiii...

Necmi, taş gibi duruyor, kılını bile oynatmıyordu. Hırs dolu titrek bir sesle:

— Öldürsene, ne duruyorsun? diye bağırdı. Soksana hadi... Soksana...

Eski bir evin bahçesinin önündeydiler. Kimsecikler görünmüyordu ortalıkta. Karşıda çıkmaz sokak gibi bir yer vardı, oraya bakıyordu Yaprak durmadan. Arap, kaşla göz arasında Necmi'nin tam kasığına sapladı bıçağın ucunu. İncecik bir kan yayıldı açık renk pantolonuna. Nolduysa o an oldu işte. Kudurmuşa dönen Necmi, var gücüyle saldırdı Arap'ın üstüne. Yüzü korkudan kireç gibi olan Yaprak, bir şeyler mırıldanıyordu kendi kendine. Gözleri iri iri olmuştu. Birden: «Kuşumu yaktın, kuşumu yaktın benim!» diye bağırıp, Arap'a saldırdı o da Necmi gibi. Elindeki çantayı havaya kaldırmış vuruyordu ki, yere düştü sırtüstü. Kalkamadı.

Arap gözlerini açtı. Örümcek yoktu tavanda. Usul usul doğrulurken: «Yere düşen kimdi?» dedi. Sesi bir tuhaf geldi kendine. Başkasının sesiydi sanki. Kafasının içini bir sis bürümüş gibiydi. Hiç bir şeyi hatırla-

yamıyordu doğru dürüst. Yaprak gözünün önüne geldi mi, «Ne yaptım ben sana, Arap?» diyordu durmadan Kafasının içindeki bu sesten bıkmış usanmıştı artık. «Ne yaptım ben sana? Ne yaptım ben sana? Ne yaptım ben sana?...» Gözünün önüne getirmemeye çalıştı Yaprak'ı. Olmuyordu ama, inadına geliyordu. Başını kirli pikenin içine sokup gün batıncaya kadar uyudu.

Otelin kapısından çıkıp, Beyoğlu'na kestirme, çok dik bir yokuşun başına gelen Arap, polisin kendisini aramamasına bir anlam veremiyor, «Ama kim bilecek benim burda kaldığını? Topu topu dokuz gün olmuş daha» diye düşünüyordu. «Yine de teslim olmak ama en iyisi.. Teslim olmadığım her gün için bi ton mariz atar pezevenkler yoksa... Yoo, yooo, olmayacağım... Kendileri enselesinler.. Karı gibi gidemem önlerine..» Başındaki sis dağılmamıştı hâlâ. Düşte gibiydi. Şakakları zonkluyor, gözlerinin önünde küçük küçük kelebekler uçuşuyordu. Hiç bilmediği dar bir yola saptı. Uzun sakallı, yaşlı bir adam, eski, kararmış bir çeşmenin arkasına çömelmiş, büyük çişini yapıyordu. Güldü Arap. Başına dikilip: «Kolay gelsin babalık» dedi, «kabızsın galiba? Başka yer bulamadın mı sıçacak peki? Götüm gibi sakal bırakmışsın bir de!» Adam sesini çıkarmadı, ters ters baktı Arap'ın yüzüne. Arap, adamı hemen unutup, yürüdü. Kendi kendine: «Gidip teslim mi olsam acaba?» diye düşündü yine. «Siktir et, kendileri araklasın hıyarlar... Hazıra konmak yok öyle...» Karar veremiyordu bir türlü. Beyni kendinin değil de, başkasınındı sanki.

Çiçek pasajına girip sağa sola bakındı bir süre. Çok kalabalıktı içerisi. Neden bakınıp durduğunu kendi de bilmiyordu. Etleri sarkmış şişman bir kadın, kötü kötü akordeon çalıyordu ortalıkta. Pasaja sapsarı

üç turist kız girdi bir ara. Onlar da, Arap gibi, şaşkın şaşkın sağa sola bakıyorlar, değişik bir şey görmenin tadını çıkarıyorlardı. Fıçılardan birinin önüne oturmuş bıyıklı bir adam, elini uzatıp, üç turist kızdan en güzeline parmak attı.. Ölecekti kız gülmekten. Çok hoşlanmıştı. Yanındakiler de gülüşüyorlardı. Adam, baktı ki gülüşüyorlar, öbür iki kıza da attı parmak. Dünya umurunda değildi. Kendi kendine: «Fıstık, fıstık..» diyordu. Arap'ın baktığını görünce, gülümseyip, göz kırptı. Kafasını çevirip, yürüdü Arap. Tam çıkışta, on üç, on dört yaşlarında bir çingene, «kibrit alsana, abi» diye yaklaştı,

— Cıkk...

Bırakmıyordu Arap'ın peşini.

— Beş liraya abi... Al götür beni.. Şurda bir yer valla...

— S.....r lan!

— Bende bir mal var, fıstık gibi Allah canımı alsın ki! Yatakta bir kıvırıyorum ki, şaşarsın! Hadi abi, hadi ulan! Nolursun!

— Yürrüü kız!

Arap'ın arkasından, «iki buçuk, iki buçuk, hadi gel!» diye sesleniyordu kız. Gülmeğe başladı sonra. Arap, epey uzaklaşmıştı ki, «Ananı.....» diye sövdü. Saat dokuzu geçiyordu. Eskimiş suratlı, kart sesli orospular, akşam avına çıkmışlardı Beyoğlu'nda. Arap, Taksim'deki Maksim gazinosunun önüne geldiğinde, telaşlı bir kalabalık gördü. Merak edip yürüdü toplanmış insanlara doğru. Yolun bir yanı ıpıslak olmuştu. Kandı. Yaşlı bir adam yatıyordu yerde. Üstüne gazete

örtmüşlerdi ama açıktaydı yüzü. «Hiç ölmüş insan görmediniz mi?» der gibi bakıyordu.

— Nolmuş? dedi Arap birine.

— Arabanın biri çarpıp, gitmiş!

Arap, bir sigara yakıp yürüdü. Yanından gelip geçen polislere uzun uzun bakıyor, meydan okuyordu adeta. Gümüşsuyu'na inen yolun başında, kavatın biri:

— İster misin karı, abi? dedi.

— Kaç mangıra hokkalar?

Arap yürüdükçe, kavat ta yürüyordu yanında.

— Yüz liradan bin liraya kadar var, abi.. Ne boyda, ne renkte istersen! Bi gör ama, piliç hepsi!

— İstemez, fiyat sorduk sade!

Park otelinin önünde, dudak dudağa öpüşen iki kadın çarptı Arap'ın gözüne. Biri erkek mi diye durup baktı. Değildi. Uzun, sarı saçlıydı ikisi de. Kısacık eteklik giymişlerdi. Öylesine kendilerinden geçmişlerdi ki, kimseyi gördükleri yoktu.

— Ulan zürafalar! diye bağırdı Arap.

Öpüşenlerden biri, nazlı nazlı süzdü Arap'ı:

— Kıskanç şey, nolacak!

Yürüye yürüye Dolmabahçe'ye indi Arap. Kıyıda kanapeler vardı, oraya yürüdü. Denizin serinliği içini ürpertmişti. Titredi. Cebinden iki hap çıkarıp, kanapelerden birine otururken,

— Merhaba evlât, dedi boru gibi bir ses.

Kanapede oturan adamı görmediğine, şaşırır gibi oldu.

— Merhaba...

Avucundaki hapları susuz susuz yuttu. Unutmuştu bile adamı. Ama adam ayırmıyordu gözlerini ondan.

— Bi beş lira versene, evlât!

— Yok para mara...

— İnanır mısın, üç gündür para arıyorum yerlerde. Üç gündür kafam önümde hep. Dolaş babam dolaş.. Beş kuruş bulamadım hâlâ..

— Çok ararsın daha!

— Vay canına be! Ne biçim insan bunlar yahu? Kimse metelik düşürmüyor demek! Vay itoğlu itler vay! Cin kesilmiş millet...

— Enayi mi sandın herkesi kendin gibi?

Arap ayağa kalktı. Üşümüştü. Aklına Zargana geldi birden. «Çürümüştür belki de» diye düşündü. «Bırakma beni Arap!» Yanındaydı sanki. Beyninde ötüyordu sesi: «Bırakma beni Arap.»

Uzun uzun yürüdükten sonra, kirli bir kahveye girdi. Haptan uyuşmuştu iyice. İnsanlar, eşyalar sahi değildi sanki. Oyuncak gibiydi her şey. Duvarda koca bir saat vardı. Sarkacına baktıkça bir hoş oluyordu gözleri. Kapının açılıp kapanmasını, karşıda gazete okuyan adamın gözlüklerini, radyonun sesini çok ilginç buluyordu. Saçma sapan şeyler geliyordu aklına. Şükriye, 14 numarada, cama dayanmış: «Benim Kocaoğlan çoraplarının kokusuna bayılıyor» diye gülüyordu, «kirden kaşar olmuş çoraplar artık.. Alır, alır, koklar onları.. İçine çeker «oh, oh» diye.. Eee, Kocaoğlan ne de olsa!»

Kafasındaki film birden kopuyor, bir başka film başlıyordu. Karasultan, Yaprak'a: «Madem o kadar hesaptan anlıyorsun, altmıştan yetmişe kadar say bakalım, kız!» diye bağırıyordu. Yaprak altmış dörtte takılıyor, altmış dörtten altmış altıya atlıyordu. Kızlar bağıra bağıra gülüşüyorlardı. Yaprak: «Küçükken me-

nenje geçirmişim ben!» diyordu, «ondan sayamıyorum» «Menenje değil, menenjit» diyordu kızlardan biri.

Bu kısa filim de bitiyor, Ressamla Neptun'un ağız dalaşı başlıyordu ardından:

— Ne dedin, ne dedin Neptun? Sevmiyor musun hiç bir şeyi?

— Hiç bir şeyi..
— Beni?
— Öööö...
— Yurdunu?
— Hayır.
— Ulusunu?
— Hayır.
— Hayret yani.. Valla hayret.. Peki Tanrıyı?
— Hayır.

— Valla hayret.. Peki neden yau?. Dünyada hiç bir şeyi sevmeyen insan olur mu? Bir çiçeği, bir kuzuyu, bir bulutu, bir resmi, bir insanı... Bir ressamı...

— Neden olmasın? Ben varım işte!

— Peki kendini?

— Kendimi de sevmiyorum.. En sevmediğim kendimim üstelik.

— Pes doğrusu. Pes valla sana.

Üst üste iki çay daha içip kalktı. Kahvenin kapısında: «Ekmeğimi öldürmem ben» diye söylendi, kendi kendine, «kimdi peki yere düşüp, kalkmayan?. Yaprak değil miydi? Ona bıçak atmamıştım oysa!» Arap, kafasındaki kuşkuları dağıtmak için, avucunun içi gibi bildiği yollardan geçerek, 14 numaraya gidiyordu

koşar adım. Susuzluğa benzer yenilmez bir merak vardı içinde. «Biri düşmüştü ya, kimdi o?» Genelev sokağına vardığını ayakları anladı sanki. İn cin yoktu. Uzaktan uzaktan 14 numaraya baktı durup. Kapalıydı. Yürüdü. Kapının üstünde bir kâğıt vardı. Karanlıktan okunmuyordu. Kibrit çakıp, çarpık çurpuk yazıyı okudu:

«ÖLÜM DOLAYISIYLA KAPALIDIR»

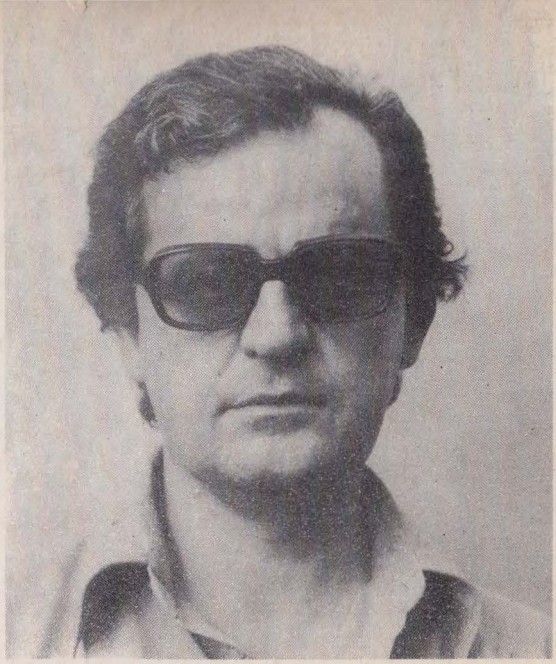
Dikilmiş duruyordu kapının önünde. Bir ara leş gibi bir balık kokusu geldi burnuna. Kapının hemen yanında, içi dışına çıkacakmışcasına kusan, küçücük bir kedi gördü. Küt diye yapıştırdı tekmeyi. Ötelerde bir yere düştü kedi. Aşağıdaki evlerden, cıyak cıyak türkü sesleri geliyordu bu ara.

1977/İSTANBUL

— S O N —

Bu roman
1978 Eylül ayında
Murat Matbaasında
dizilip basılmıştır.

Kapak : **Erkal Yavi**

İRFAN YALÇIN

1934 de Zonguldak'ta doğdu. İstanbul Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Kozan (Adana), Çarşamba (Samsun), Zonguldak'ta öğretmen olarak çalıştıktan sonra, 1972 de görevden ayrıldı. 1975 yılında, Milliyet Roman Yarışmasında, «Pansiyon Huzur» adlı romanıyla ikincilik ödülü, 1977 de, yine aynı roman yarışmasında, «Fareyi Öldürmek»le mansiyon aldı. «Genelevde Yas», yazarın üçüncü romanı.

YAYINLARI

Fiatı 35 TL.